

Magazin bibliologic 2011, nr. 3-4

Revistă științifică și bibliopraxiologică

Editori:

Biblioteca Națională a Republicii Moldova
Societatea Bibliophililor "Paul Mihail" din Moldova
Liga Bibliotecarilor din Republica Moldova

Director și redactor-șef:

Alexe Rău, doctor în filosofie

Colegiul de redacție:

acad. Andrei Eșanu, acad. Petru Soltan,
acad. Mihai Cimpoi, doctor hab. Roman Motulski (Minsk),
doctor hab. Gheorghe Postică, doctor conf. Elena Tîrziman (București),
doctor conf. Hermina Anghelescu (SUA), doctor conf. Nelly Țurcan,
doctor Tatiana Luchian,
doctor honoris causa Iurie Colesnic,
cercet. șt. Pavel Balmuș, Vera Osoianu

Secretari responsabili:

Elena Turuta, Viorica Antonov

Redactor artistic:

Dragoș Popa-Miu

Procesare computerizată:

Diana Stoian

SUMAR

- 3-4** AGORA
Dr. ing. Nicolae George DRĂGULĂNESCU. Concepte ale societății informaționale „Comunicare – Comunicație”
- 5-20** INVITATUL REVISTEI MB
“Arca lui Noe și Meridianul Zero sunt, prin adopțiune, doi semnificanți metaforici ai misionarismului unei Biblioteci Naționale moderne”
(Convorbire cu dna dr. Lynne Brindley, directorul executiv al Bibliotecii Naționale a Marii Britanii)
- 21-28** THE EUROPEAN LIBRARY
2011 Half-year Report
- 29-32** VALORI BIBLIOFILE
Valentina FARMAGIU. Moștenirea lui Veniamin Costachi
- 33-36** GALERIA MB
Dr. Lidia TROIANOWSKI. Vasile Țepordei: imanent valorilor spiritual-naționale
- 37-44** STUDII ȘI CERCETĂRI
Vera OSOIANU. Competențele biblioteconomice sub impactul provocărilor Societății Cunoașterii
- 45-52** TEORIE ȘI PRACTICĂ
Shmuel HAR NOY. Biblioteca Națională a Israelului: o privire în viitor
Helen SHENLON. Noul Centru Bibliotecar Britanic de Conservare
Adolf KNOLL. ENRICH – Rețelele Europene de Resurse și Informare privitor la Patrimoniul Cultural
- 53-66** THE WORLD DIGITAL LIBRARY
John Van ONDERMAREN. Accomplishments to Date and Next Steps WDL Business Plan. January 2011
- 67-72** BIBLIOSOCIOLOGIE
Maia BĂLAN. Accesul la informația electronică în biblioteca Publică Bilicenii Vechi: Sondaj cu utilizatorii bibliotecii
- 73-78** BIBLIOSOFIE
Dr. Alexe RĂU. Abordări filosofice relative la premisele apariției și la determinările ontologice ale scrisului. Partea I
- 79-88** REMEMBER
DIN SERTARUL LUI IURIE COLESNIC
Dr. H.C. Iurie COLESNIC
Un Bălțean la Chicago
Anastasia Dicescu, – artistă lirică de excepție
Nicolae Gumalic – un elev al lui Repin
- 89-98** PIETRE PENTRU TEMPLUL BIBLIOLOGIEI
Shiyali R. RANGANATHAN. Five laws of library science. The second law

CONCEPTE ALE SOCIETĂȚII INFOR- MAȚIONALE: “COMUNICARE” – „COMUNICAȚIE”

Având în vedere dualitatea semnificațiilor termenului „communication” în limba engleză/ franceză, el se traduce în limba română (Fig. 1) atât prin “comunicare” (ca proces-cauză), cât și prin “comunicație” (ca produs-efect). Ținând cont și de relația de cauzalitate dintre cele două concepte, este evident că nu orice proces de comunicare conduce la obținerea comunicației ca produs, dar, în schimb, orice comunicație este rezultatul unui proces de comunicare.

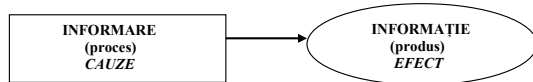

Fig. 1

Comunicarea este de fapt un fenomen social și psihologic, foarte complex. Ea este o “transmisie de semnificație” sau o “transmisie intenționată a informației” și nu trebuie să fie confundată cu “transmisia (neintenționată a) informației”, un fenomen pur fizic reprezentat de transferul de energie. De prima se ocupă – acum și la noi – specialiștii mass-media, de a doua – inginerii electroniști sau de telecomunicații.

Comunicarea, ca proces, poate fi verbală, scrisă sau non-verbală. Ca urmare a „comunicării”, între părțile comunicante se stabilește o „comunicație”.

1. Conceptul “communication science”

Comunicarea este doar unul din procesele fundamentale investigate de știința informației.

În consecință, “communication science” poate fi considerată ca o subdiviziune a “information science”. Numărul publicațiilor științifice periodice existente actualmente în lume în aceste domenii este de circa 20 în „communication science” și de circa 50 în „information science”. Logic ar

**Nicolae George
DRĂGULĂNESCU**
Conf. dr. ing.

Abstract: *Communication is only one of the fundamental processes investigated by the information science. Consequently, “communication science” can be considered as a subdivision of “information science”. The number of periodic scientific publications currently available in the world in these areas is about 20 in the “science communication” and about 50 in the “information science”. Therefore, logically it would have to be translated into Romanian using the term “știința comunicației” or „știința comunicațiilor”. This new science has mainly emerged in relation to the phenomenon of media, and it is taught at the faculties of journalism of some universities in Romania, under the term “știința comunicării”.*

fi trebuit deci să se traducă acest termen în limba română prin „știința comunicației” sau „știința comunicațiilor”. Această nouă știință s-a dezvoltat în principal în legătură cu fenomenul mass-media și este studiată în secțiile de jurnalism/ ziaristică ale anumitor universități din România, sub denumirea de „știința comunicării”.

2. Propunere

Este corectă actuala denumire “ministerul comunicațiilor” față de denumirea veche “ministerul telecomunicațiilor” (întrucât „telecomunicațiile” reprezintă de fapt un termen pleonastic), dar ar trebui preferat termenul „știința comunicației” față de termenul „știința comunicării” (care, de altfel, a influențat la noi preferința pentru termenul “știința informării”).

“Arca lui Noe și Meridianul Zero sunt, prin adopțiune, doi semnificanți metaforici ai misionarismului unei Biblioteci Naționale moderne”

(Convorbire cu dna dr. Lynne Brindley, directorul executiv al Bibliotecii Naționale a Marii Britanii)

- Distinsă doamnă director, la ultimele două întruniri anuale ale CENL, ați fost un adevărat protagonist al biblioteconomiei europene post-moderne. La Londra v-ați remarcat prin viziunile dv., și ale echipei pe care o conduceți asupra viitorului Bibliotecilor Naționale în contextul orizontului de așteptare al Societății Cunoașterii. De fapt, după prestața ce ați avut-o acolo, eu unul îmi asum responsabilitatea să afirm că din acel moment și pentru moment, centrul gândirii biblioteconomice europene s-a mutat în capitala Regatului Unit. Iar aici, la Copenhaga, ați strălucit prin cu totul deosebita comunicare științifică pe care ați ținut-o în cadrul conferinței internaționale “Linked Worlds”. Concluzia și îndemnul acela monumental rostit în sala Diamantului Negru, cum e numită noua clădire a Bibliotecii Regale a Danemarcei, că e mai bine ca Biblioteca Națională să fie o instituție de elită pentru puțini, decât o instituție oarecare pentru mulți, deschide, realmente, o nouă epocă, o nouă cale de evoluție a institutului de Bibliotecă Națională. Idei și contribuții decisive ați adus și în postura dvs., de membru al Comitetului executiv al CENL și al Comitetului de management al TEL. Sunteți, prin toate acestea, un veritabil patriarh al gândirii biblioteconomice continentale și o lumină călăuzitoare în ceea ce privește abordarea și promovarea identității BN. Așa stând lucrurile, aș vrea să începem convorbirea noastră

Abstract: During the conversation with Mr. Alexei Rau (Director of NLRM, Ph.D.) Ms. Dr. Lynne Brindley, Chief executive of Britain's National Library, who is a true protagonist of postmodern European library, has presented her and her team's vision upon the future of national libraries in the context of the Knowledge Society's expectations. According to Ms. Brindley Noah's Ark and Zero Meridian are two metaphorical signifiers of a modern national library's mission. “The subject of the Ark is as complex as it is important, even crucial, I would say, because it is related to the central mission, which is unique in the context of library systems, and namely to collect, preserve, harness and safeguard the cultural written heritage of a nation, in other words, to be its memory. And in our case, this symbol has additional connotations related to the ontological status of the place. The Zero Meridian is, as Einstein said, a reference point in time and space, to which all the rest correlate. A National Library should be such a point of reference for the system of public libraries in a country and, in some respects, for the entire national library system. In accordance with it the librarianship time in a country is measured, so to say, nowadays it being the time of changes in the librarianship domain. Along with the symbol of the ship, it is also a founder sign. “ Lynne Brindley asserts that BL is one of the greatest libraries in the world, and that in some directions, particularly in the professionalization of the management system, the network thinking, the intellectualization of services, bibliotechnological creation, the formation of a new type of librarian, it is among the world leaders. Ms. Brindley believes that all other NL members of CENL should have awareness of their real privileged status.

de la determinantele, de la semnificanții BN în contemporaneitate. La Londra, când întreprindeam o excursie la Greenwich, afirmați că orice BN trebuie să fie, în țara ei, un fel de Meridian Zero pentru biblioteconomia națională. Tot acolo se legase între noi un schimb lapidar de opinii referitoare la forma clădirii de reședință a British Library asociată cu mitul despre Arca lui Noe.

- Subiectul cu Arca este unul pe cât de complex, pe atât de important, crucial chiar, așa spune, or el e legat de misiunea centrală, unică în contextul sistemelor de bibliotecă, aceea de a colecta, conserva, valorifica și salva moștenirea culturală scrisă a unei națiuni, altfel spus, de a fi memoria ei. Iar în cazul nostru, simbolului acestuia i se adaugă conotații în plus legate de statutul ontologic al locului. Fiind o țară insulară, Marea Britanie și-a asigurat dintotdeauna legătura cu continentul și cu lumea prin flota maritimă a sa. Corabia a fost și rămâne pentru noi întruchiparea vie a acestei legături. Marele nostru arhitect, Colin St John Wilson, cel care, în 1997, a prezentat guvernului proiectul noii clădiri a Bibliotecii Britanice care urma să fie edificată în perimetrul din vecinătatea imediată a unui important monument de arhitectură londonez, Gara St. Pancras, pune în valoare mai multe semnificații simbolice și metaforice ale Arcei. Sigur că întâi de toate el s-a gândit la Arca lui Noe, datorită destinației noului obiect arhitectural, aceea de a păstra memoria scrisă a britanicilor. Totodată, el s-a orientat și în contextul geografic și topografic. Această arcă era proiectată nu pentru o zonă muntoasă, ci pentru un platou, nu pentru un mediu continental, ci pentru unul insular. Iar felul de a fi al omului insular, psihologia lui, valorile lui sunt un pic diferite de cele ale continentalilor. Apoi vine și locul, contextul urban în care a fost amplasat edificiul. În rezultatul căutărilor și meditațiilor sale, Wilson a ajuns la o concepție care prezenta o mare corabie acostată într-un port. Corabia și portul sunt două aripi ale construcției, unite printr-un portal. Semnificațiile acestei creații arhitecturale sunt următoarele: da, Biblioteca Națională e o pan-

dantă a Arcei lui Noe. Dar funcția ei este nu doar de a salva, de a sta imuabilă, intangibilă pe un vârf de munte. Ea trebuie să salveze, dar în același timp să participe la viața națiunii. O corabie ancorată în port comportă două semnificații: și că ea a venit din lumea largă cu lucruri necesare pentru existența și prosperarea

țării, și că ea este pusă la încărcat, pentru a lua calea lumii largi. Amândouă aceste posibilități fac din ea un actor proeminent al schimbului de idei și de valori cu mapamondul. Mai mult, această dublă funcționalitate ar deveni arhetipală pentru mapamondul întreg în perspectiva abordării planetare, cosmice a comunicării.

- *Metafora arhitecturală care se cheamă British Library a și devenit un arhetip, dat fiind că ideea ei a fost preluată și de alte țări, exemplul Letoniei, cu Arca aceea edificată la Riga, pe malul Daugavei, fiind unul din exemplele cele mai relevante.*

- Letonii împărtășesc și viziunile biblioteconomice britanice, astfel că avem în ei un aliat prețios. Revenind la concepția lui Wilson, nu pot să nu adaug și faptul că, privit de la altitudine, complexul arhitectural port-corabie are configurația unei litere A inversate. Literă devenită și ea arcă, numai că una întemeiată pe ideea salvării prin scris. Cele două aripi, cele două elemente principale ale edificiului sunt diferențiate din punct de vedere al funcționalității lor. În „corabie” sunt depozitate, în mare, cărțile, colecțiile, iar în „port” sunt amplasate serviciile pentru utilizatori și subdiviziunile de valorificare și promovare a resurselor informaționale, a cunoștințelor prin diverse formule de difuzare culturală și științifică.

- *Așadar, există în această structură și un temei pentru corelația dintre local și global în circuitul cunoștințelor și ideilor. În acest sens, mi se pare extraordinar de la locul ei în acest perimetru sculptura lui Newton aplecat, cu compasul în mână, asupra unui nou obiect al cunoașterii sale. De parcă această sculptură nu ar fi fost amplasată aici după terminarea*

construcției, ci invers, edificiul ar fi fost înălțat aici, pentru că locul lui era numai aici și nicăieri în altă parte.

- Da, lucrul acesta mi l-a mai spus cineva. Secretul acestei senzații de predestinare se ascunde în chiar ființa acestui ansamblu. Corabia aduce în port cunoștințe, idei, care sunt descărcate aici și puse în exercițiu. În locul lor, sunt încărcate în corabie ideile și cunoștințele produse aici, la noi, pentru a fi puse la lucru și în alte părți ale lumii. Newton este reprezentat în procesul de măsurare. Iar măsurarea, se știe, este chintesența științei. Asta înseamnă și cercetarea ideilor, cunoștințelor venite din lume, nu doar producerea lor. Astfel că sculptura, prin prezența ei, nu doar încheagă ansamblul acesta, ci îi și dă un sens nou. Avem aici, odată cu amplasarea sculpturii, o metaforă a cunoașterii universale.

- Londra merita să devină locul apariției acestei întru chipări monumentale pentru că tot ea este și locul nașterii științei europene moderne. Și nu doar europene. Dar ce impact a avut asupra funcționării BL amplasarea ei în imediata vecinătate a Gării St. Pancras? Cum a evoluat numărul de utilizatori după mutarea din centrul istoric al Londrei, din Muzeul Britanic, în această zonă? Într-un anume fel, eu găsesc în cazul BL similitudini cu proiectul noului sediu al bibliotecii municipale a Vienei, care s-a întemeiat pe amplasarea, într-un singur ansamblu arhitectural, a bibliotecii și a unei stații de metrou. Ați sesizat și aici impactul statutului de nod al rețelelor de comunicare al locului în care s-a construit noul sediu?

- Gara feroviară cu care ne învecinăm este

un nod comunicativ important și mult solicitat. Impactul ei însă este doar acela că se află chiar lângă Bibliotecă, deci e și un punct de orientare pentru unii utilizatori, dar și o posibilitate de a ajunge la noi rapid și sigur atât din raza Londrei, cât și din teritoriul țării. Există însă, și chiar într-o mai mare măsură, un impact metaforic. S-a format în mentalitatea colectivă o asociere între Gară și Corabia noastră simbolică. Și această asociere lucrează în favoarea brandului nostru. În plus, pe anumite imagini, luate din câteva unghiuri, impunătorul monument de arhitectură cu care ne învecinăm, parcă s-ar afla la bordul corabiei noastre. Imaginea este una extrem de armonioasă, căci, în conformitate cu regulile de circumscriere a noului sediu al BL în peisajul urban, soluțiile referitoare la materialele de construcție și la paleta cromatică a elementelor edificiului au fost alese în funcție

de potrivirea lor cu edificiul Pancras. Impactul cel mare însă, legat de mutarea noastră în noul edificiu, este că, odată cu punerea în folosință a sediului nou, a avut loc comasarea, sub titulatura de BN, a unui șir de instituții de anvergură ale Londrei și ale întregului Regat Unit: Biblioteca Muzeului Britanic, Biblioteca Națională de Știință și Inovație, Biblioteca Națională Centrală, Biblioteca Națională de Împrumut în Domeniul Științei și Tehnologiei, Institutul Național Bibliografic, Oficiul

Național de Informație Tehnico-Științifică, Biblioteca și Baza Bibliografică a Oficiului India, Biblioteca Britanică Pancras și Biblioteca Regală. Prin această decizie de comasare, creând o instituție cu un enorm potențial și cu un impact major asupra națiunii – British Library, guvernul a pus începutul unei reforme globale în domeniu în tot cuprinsul Regatului. Timpul a arătat că această orientare este justă și extrem de eficientă. Nu de rețele umflate de biblioteci aflate în insuficiență de resurse și de management performant are nevoie o țară, ci de un sistem performant de biblioteci bogate în toate sensurile și asigurate cu potențialul necesar de idei și metodologii. Problema distanței la care se află o bibliotecă de utilizatorii săi reali sau potențiali, în special dacă luăm în cont

numerizarea în masă și extinderea serviciilor prestate la distanță, devine una insignifiantă în condițiile progresului tehnologic actual. După această comasare, numărul utilizatorilor a crescut enorm și se află în continuă creștere, iar BL a devenit o instituție științifică, culturală, informațională care, după nivelul atins, se situează în vârful topului mondial. Așa se face că BL, în contextul ideii pe care o dezbatem în această convorbire, este totuși un alt caz în comparație cu municipala vieneză și cu oricare altă bibliotecă publică.

- În schimb, bibliotecile publice ar avea tangență cu BL în contextul ideii de Meridian Zero...

- Deși sunt un om cu aplecare mai mult spre știința riguroasă, spre măsurare, am recurs și eu la acea metaforă inspirată de vizita noastră la Greenwich. Semnificația Meridianului Zero este că el e începutul, de la el se măsoară calea ce o urmăm, cu el ne comparăm ca să vedem unde am ajuns. Dar mai există și un sens la care eu țin mai mult decât la celelalte. Meridianul Zero este, cum ar spune Einstein, un punct de referință, în timp și spațiu, la care se raportează ceilalți. O Bibliotecă Națională trebuie să fie un astfel de punct de referință pentru sistemul de biblioteci publice dintr-o țară, dar și, în anu-

mite aspecte, pentru întreg sistemul național de biblioteci. După ea se măsoară, să zicem așa, timpul biblioteconomic într-o țară, acum – timpul schimbării în biblioteconomie. Alături de simbolul corabiei, este și acesta un însemn întemeietor. Arca lui Noe și Meridianul Zero sunt, prin adopțiune, doi semnificanți metaforici ai misionarismului Bibliotecii Naționale moderne.

- Cum își concepe British Library ipostaza de Greenwich al biblioteconomiei britanice? Probabil, ați urmat linia renumitei decizii guvernamentale referitoare la crearea British Library și ați asigurat reforma bibliotecară în țară? De care acte de reglementare vă ghidați în această activitate? Cum vi se par standardul UNESCO referitor la principiile directoare ale BN și concepția tripartită IFLA, care operează cu noțiunea de servicii pentru rețeaua de biblioteci?

- Concepția UNESCO, cum e și firesc să fie, pune accentul pe funcția patrimonială a BN. Viziunea IFLA se întoarce cu fața spre ceea ce francezii, referindu-se la BN, numesc inimă a rețelei de biblioteci. Doar că ea e mai puțin, sau deloc metaforizată, ci poartă amprenta pragmatismului transoceanic. Și global, în ultimă instanță. Nu vreau să comentez aici niciunul din aceste acte: care din ele e depășit, care este excedent într-un aspect sau altul. Poate că sunt unilaterale fiecare în felul său, fie că e vorba de moștenirea culturală scrisă sau de un sistem de servicii prestate de BN pentru rețea. Poate că UNESCO și IFLA, care e subordonată sa, ar trebui să elaboreze un document comun, adus la zi. Dar chiar și așa, acel document va fi unul general, el nu va putea acoperi nicicând specificul și contextul concret al fiecărei BN. Cât privește BL, noi ne ținem de viziunea trasată, prin eforturi colective, de CENL. Să știți că în multe privințe, dar mai ales sub aspect intelectual, CENL e mai aproape de esența contemporană a BN decât IFLA. Cel puțin pentru BN europene. Cât despre ipostaza BL de Meridian Zero, trebuie să spun întâi de toate că un astfel de rol înseamnă pentru noi în primul rând punerea la punct a unei rețele de gândire colectivă în biblioteconomia țării. Și aici apare marea diferență între viziunea noastră și cea a francezilor. Dacă pentru ei BN este inima rețelei de biblioteci, pentru noi ea este creierul. Iar creierul, precum se știe,

coordonează mișcările elementelor constitutive ale sistemului prin pârgii și instrumente inteligente și interactive. Noi prestăm pentru bibliotecile din sistemul național în primul rând servicii biblioteconomice intelectuale.

- *Filosoful canadian Pier Levy, în doctrina sa despre Homo Numericus, caracterizează stadiul actual al evoluției societății ca pe o epocă a gândirii colective, a gândirii de rețea, producându-se, în acest sens, chiar unele mutații antropologice.*

- Lucrările acestui filosof au fost consultate și de echipa noastră. Unele aspecte ale teoriei sale ni s-au părut aplicabile și în condițiile britanice. Ceea ce facem noi pentru sistemul de biblioteci al țării este tocmai constituirea și asigurarea funcționării rețelei de gândire biblioteconomică colectivă. Aspectul tehnologic al acestei întreprinderi iese în prim-plan. Actualmente este în stadiu de finisare un proiect de remodelare a rețelei intelectuale biblioteconomice prin reșezarea lui pe modelul Cloud Computing. Un model care va permite ca ideea de creier al rețelei să devină o realitate eficientă, cum ar zice Aristotel. Tocmai în numele acestei eficiențe face să investim consistent în această idee.

- *Prin urmare, echipa în a cărei frunte stați este nu atât echipa British Library, cât British Librarians Team. Este într-adevăr o echipă de elită, ale cărei produse fac faimă europeană. Aș menționa, în această ordine de idei, Strategiile 2020 ale BL, care au fost preluate, ca idee, de către Comisia Europeană și chiar luate ca model la elaborarea Strategiilor 2020 ale UE. Iar de la acest nivel, ideea dvs., a devenit un eponim continental. Niște strategii 2020 elaborează și Guvernul Republicii Moldova.*

- Spre regretul nostru, ideea și produsul 2020, preluate fiind, au fost percepute de o manieră comprehensivă inadecvată. Vorba e că noi am elaborat nu o strategie 2020, ci o viziune. Diferența dintre aceste două moduri de prognozare este esențială. Planurile operative și strategice pot cuprinde în obiectivul lor doar intervalele de timp în care obiectivele și sarcinile pot avea un temei măsurabil la un nivel cât mai concret posibil și, mai ales, cât mai încărcat de stabilitate conținutală. În momentul actual, intervalele acestea de stabilitate în evoluția tehnologiilor, de exemplu, nu sunt mai mari de 4-5 ani. Webul 2.0 și, respectiv,

biblioteca 2.0 abia au trecut de vârsta de 3 ani. Cu toate acestea, se vorbește deja de apropiata trecere la web 3.0. Schimbarea tehnologiilor are loc într-o dinamică accelerată.

- *Academicienii danezi, americani și ruși, implicați într-un proiect de cercetare referitor la modelarea matematică a viitorului, au constatat că de un secol și ceva are loc așa-numitul proces de comprimare a istoriei și fenomenul acesta evoluează în progresie geometrică.*

- Da, iată încă un argument în favoarea modului nostru de gândire asupra strategiilor. Așadar, de vreme ce intervalul de stabilitate conținutală în evoluția stării unui obiect nu este mai mare de 4-5 ani, planurile strategice, strategiile nu pot urmări obiective și sarcini mai îndepărtate în timp decât această limită. Iar când obiectul prognozării este proiectat spre un orizont de așteptare mai îndepărtat decât 5 ani, nu mai e vorba de strategii, ci de viziuni. Produsul nostru cel preluat de europeni se numește VISION 2020. Faptul că ei l-au tradus în strategii compromite concepția științifică relativă la prognozarea biblioteconomică creată de echipa BL.

- *Dar în ce măsură viziunea poate fi aplicată ca metodă de prognozare? Este oare ea gândibilă cu adevărat, poate oare fi cuprinsă în câmpul raționalului? Să ne amintim că termenul a fost folosit până acum cu referire mai mult la viața religioasă: viziunile lui Moise, viziunea sfântului Ioan, viziunea sfântului Francisc...*

- Am să vă răspund cu întrebare la întrebare. Un cineva, el, adolescent, visează să fie scriitor. Și își mobilizează toată ființa întru realizarea acestui vis. El este învăluit de acest vis, ca de un arhetip. El se vede aievea ca scriitor, poet, derulează în imaginația sa filme întregi cu persoana sa în postură de maestru al cuvântului. Și tot ce face, la ce muncește e orientat spre a deveni ceea ce visează. Și până la urmă devine. Ce a fost această visare a lui în toată perioada vieții cât devenea scriitor? Dar la începuturile acestei visări, ce era aceasta? Nu era o viziune?

- *Vă dau dreptate, pentru că mi-a venit în minte, prin asociere, un sfat întru devenire al unui mare teolog european: „Nu visa că vei ajunge. Visează că ești”. E un mare secret al devenirii încifrat în aceste cuvinte. Reiese că viziunea e principiul prim al devenirii. Și poate*

avea în structura și, mai ales, în orizontul de posibilitate al ei un element rațional și volitiv chiar proeminent, de anahoret, chiar de stoic.

- Asta așteptam să-mi spuneți. Acum vă cred că aveți de a face cu filosofia. Știința europeană a tot respins de-a lungul secolelor posibilitățile de cunoaștere neformalizată, necuprinsă în armătura conceptelor. Multă vreme chiar și domnul Iisus era considerat mai mult o legendă. A venit un Renan și alți cercetători care au spulberat această prejudecată. Dar nu spunea oare chiar marele Kant, întemeietorul unei filosofii abordată ca știință riguroasă, că omul are două feluri de judecată: una îndreptată în jos, întemeiată pe dezghiocarea conceptelor, dar și încorsetată de acestea; și o judecată îndreptată în sus, în căutarea conceptului cu care să numească necunoscutul care i se arată în orizontul cunoașterii. Prin urmare, există și un chip rațional, științific, filosofic al viziunii. În postmodernitate metodele acestea legate de intuiție, de tatonarea zonelor nenumitului au mare audiență la cercetători și, mai ales, la așa-numiții probabiliști. Viziunea este un fel de modelare, sau o expresie superioară a modelării. Iar modelarea este una din metodele de prognozare consacrate.

- *Aș vrea să ne povestiți câteva lucruri esențiale despre natura viziunii 2020, filosofia abordării acestei forme de modelare și modul în care au fost implicați, și-au adus contribuția producătorii acestei opere vizionare colective.*

- O activitate de acest gen presupune un fel de preludiviu în care sunt puse pe balanță subiectul și obiectul viziunii. Un fel de purgatoriu metodologic. Pe lângă alte documentări și evaluări necesare, nu au lipsit nici recitirea unor opusuri ca Hermeneutica subiectului al lui Michel Foucault (renumitele cursuri ale lui de care a vorbit toată Europa), nici revenirea la incursiunile în această temă ale sociologilor și filosofilor metodologi nemți și britanici. Dar mai ales evaluările. Rezultatele lor scot pe tapet nevoia schimbării subiectului. Și trebuie să spun că personalul, echipa British Library, așa cum s-a constituit ea în rezultatul comasării de care am vorbit mai sus, este una aleasă pe sprânceană, alcătuită din personalități cu o pregătire științifică, metodologică și praxiologică strălucită. Totuși, a fost nevoie de un efort de autoinstruire pentru a ne documenta profund înainte de a purcede la nașterea

viziunii. A fost nevoie și de antrenarea multor experți din afară. După obținerea nivelului critic de saturație informațională și paradigmatică, am trecut printr-o cascadă de exerciții de purificare rațională pentru a putea asigura, în consecință, o intelectualizare a instrumentelor intuitive ale spiritului. Abia după aceasta, subiectul a putut fi proiectat asupra obiectului viziunii. La această etapă intră în scenă imaginația intelectuală.

- *Kant o numea zeiță a libertății în domeniul spiritului. Ceea ce descrieți dvs. e un adevărat act inițiativ ce ar avea un pandant, poate, în sfera creației artistice, în perioada când are loc alimentarea subconștientului și apoi se intră în starea de gestație. Ați putea ilustra, pentru cititorii mai puțin versași, măcar unele din aceste procese inițiatice cu exemple, să le zicem, pozitive, adică ținătoare de experiență?*

- Subiectul viziunii înseamnă echipa de creație care a elaborat viziunea. Pentru a fi aduși în starea de rezonanță, de premoniție dirijată, cum zic filosofii, membrii ei au trebuit să asimileze, să absoarbă toată informația despre starea actuală a obiectului, adică a BL, dar și a contextului în care ea funcționează. Starea de lucruri, starea de fapt, cum zicea Wittgenstein, pe direcțiile magistrale de activitate ale instituției a putut fi cunoscută prin toate metodele posibile: documentări în arhiva instituției, ascultarea unor rapoarte retrospective ale managerilor de nivel strategic, discuții la mese rotunde, brean storming-uri pe teme învăluite într-o anume incertitudine, consultarea unor experți din exterior, pentru a cunoaște la perfecție vectorii contextului în care funcționează instituția, orizonturile de așteptare în domeniile tehnologice care au impact direct sau mediat asupra institutului de bibliotecă, întâlniri cu proiectanții și cu producătorii de noi tehnologii, întâlniri cu utilizatorii de diferite categorii, pentru a afla cum este orizontul lor de așteptare.

- *Probabil, toate acestea conduc la cristalizarea unei conștiințe de sine premoniționale a subiectului. Cum ați putea caracteriza starea de conștiință de sine a echipei de creație în momentul startului?*

- Noi am conștientizat, din capul locului, că suntem o instituție de elită la nivel mondial. Și lucrul acesta corespunde realității. Suntem una din cele mai mărețe biblioteci din lume, poate ar fi încă una, două de nivelul nostru. La unele

compartimente, în special în ceea ce privește profesionalizarea sistemului de management, gândirea de rețea, intelectualizarea serviciilor, creația bibliotehnologică, formarea bibliotecarilor de tip nou, cred că suntem printre liderii mondiali. Iar faptul că suntem o instituție de elită în domeniu la nivel național e unul de la sine înțeles. Și cred că și celelalte BN membre ale CENL trebuie să aibă conștiința acestei realități și a acestui statut privilegiat. Această stare de spirit ne dă aer înalt pentru zborul minții și al imaginației. Acest statut al singularității ne scoate în afara nevoii de analiză SWOT ordinară. Pericolele noastre, când există, sunt de ordinul imanentei, nu de concurență sau de alți factori biblioapocaliptici. În calitate de memorie a națiunilor, noi nici nu avem dreptul să recurgem la viziunile apocaliptice, căci asta ar însemna, poate, o trădare a ideii naționale. Destinul BN este pandant cu destinul națiunii, a cărui oglindire este. Și cum spuneam, noi, ca subiect vizionar, am conștientizat starea elitară a obiectului. Această conștientizare și-a găsit expresia în trei postulate întemeitoare ale viziunii: 1. Noi prezervăm memoria intelectuală a națiunii; 2. Noi suntem un actor major în cercetarea ecosistemului; 3. Noi influențăm și sprijinim creșterea economică. BL este abordată de subiect ca unul din protagoniștii cunoașterii și dezvoltării mondiale. Din aceste postulate au fost deduse subviziuni, imaginea viitorului nostru configurând un arbore porfirian împlinit.

- *La prima vedere, unele subviziuni par, într-un fel, simpliste. Așa cum este, de pildă, obiectivul garantării accesului la cunoștințe și informație al generațiilor viitoare.*

- E o concluzie izvorâtă din aparențe. În realitate însă problema accesului în condițiile progresului tehnologic s-ar putea să se agraveze în timp. Să nu uităm că tehnologiile se schimbă foarte repede. Resursele electronice care sunt citite astăzi cu ajutorul unor modele de computere, s-ar putea să nu poată fi citite de computerele de generații viitoare. Cu această problemă se confruntă deja unele BN din țările avansate, încât apare problema ca exemplarele de depozit legal de resurse electronice să fie depuse cu tot cu calculatorul pe care au fost create. Nu încape îndoială, o astfel de perspectivă ar complica lucrurile până la starea de aporie, de blocare. Drept care, trebuie căutate soluții inteligente, eficiente și econo-

micoase în același timp. În general, problema accesului la informație și cunoștințe în bibliotecă este una extrem de complexă multilaterală. Aparențele trebuie eludate și atunci când citiți celelalte subviziuni.

- *Cum pot fi traduse viziunile în realitate? Probabil, e nevoie, după ce ele au fost născute, de anumite mecanisme strategice și tactice?*

- Viziunea noastră urmează să fie transpusă în fapt în mod eșalonat, în două etape de câte cinci ani. Fiecare etapă se va desfășura în baza unui program strategic. Actualmente sunt în curs de implementare strategiile BL pentru perioada 2011-2015. Pentru etapa a doua va fi elaborat un program strategic pentru anii 2016 - 2020. La elaborarea strategiilor se face recurs la alt fel de metode și procedee de abordare, calculul exact și pragmatismul stând aici în capul mesei.

- *În contextul noilor viziuni ale BL, s-a vorbit în cadrul CENL și despre performanțele democrației bibliotecare în Regatul Unit.*

- Evoluția acestei democrații a trecut printr-un reviriment grație comasării numărului impunător de instituții de cercetare care au constituit ceea ce este acum British Library și orientarea cardinală a noastră spre implementarea gândirii de rețea și a creației colective. Primul factor ne-a obligat să elaborăm un sistem de management absolut original, întemeiat atât pe tradițiile parlamentarismului britanic, (de exemplu BL are și un fel de "parlament" și un fel de „guvern”, eu fiind director executiv, adică un fel de șef al guvernului nostru local), cât și pe principiile post-moderne ale managementului schimbării. Veți găsi în sistemul managerial al BL tot ce este mai nou la acest capitol în lume.

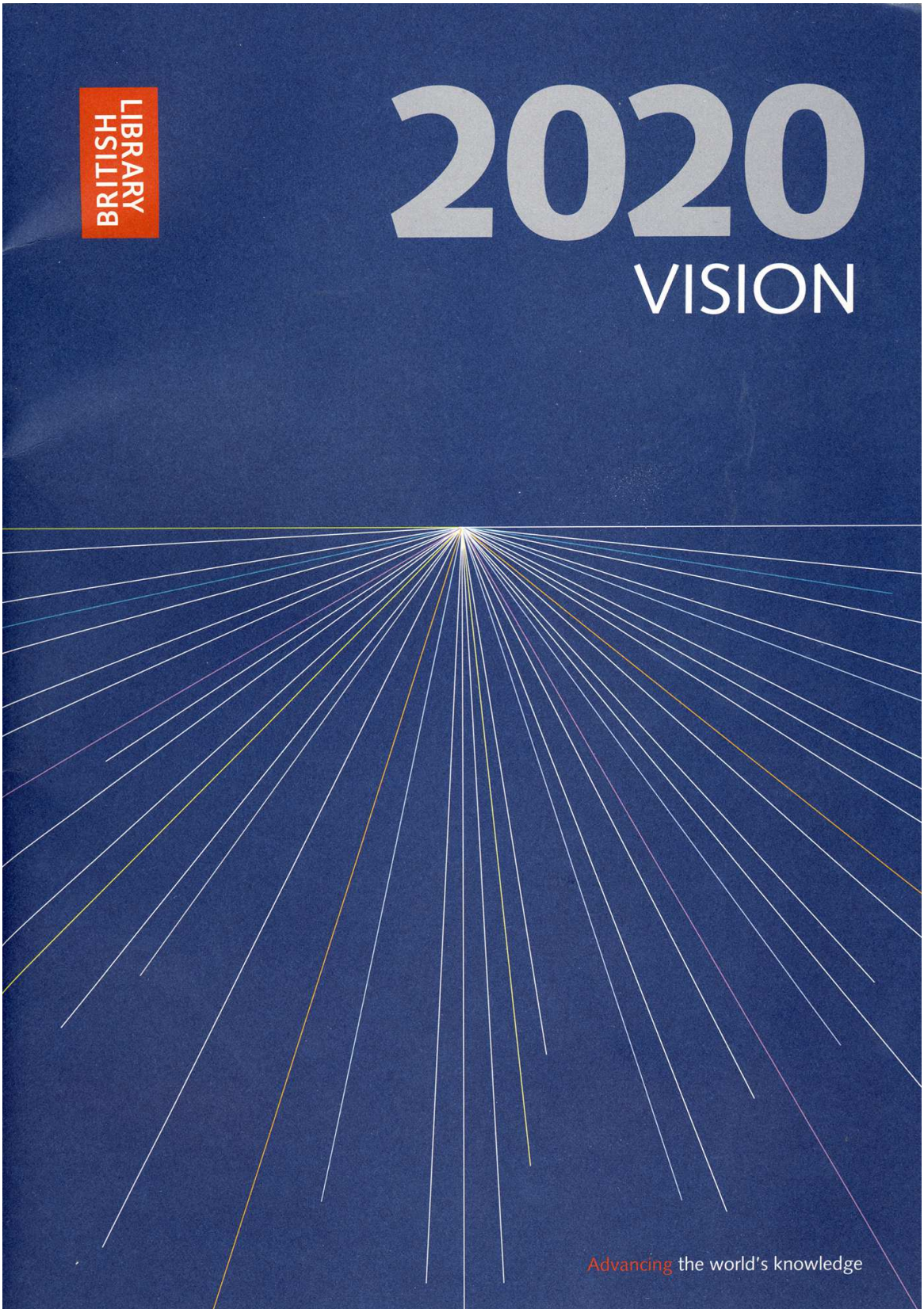
- *Ajunși la finalul convorbirii noastre, vin către dvs., cu tradiționala rugămintă să transmiteți un mesaj cititorilor revistei „Magazin bibliologic”.*

- Biblioteca Națională pe care o slujiți este memoria națiunii voastre. Fiți demni de această misiune, aveți grijă de imaginea și de prosperarea instituției. Pentru aceasta, ocoliți lucrurile ieftine și apreciați-le pe cele valoroase, căci numai acestea din urmă vă vor ajuta să fiți o echipă de elită a unei instituții elitare și unice.

- *Vă mulțumesc.*

Convorbitor: Alexe Rău, doctor în filozofie

Foreword

Our national library is one of the greatest libraries in the world. The scope of our remit, the scale of our operations, the range of our services and the international importance of our collections are without equal. The collection – which consists of some 150 million items – is unconstrained by subject, geography, format or language.

The Library is primarily funded by the Department for Culture, Media and Sport (DCMS) with significant self-generated commercial income, and makes an important contribution to DCMS's key objectives. In supporting and sustaining both the research excellence of the UK and its commercial competitiveness, we contribute also to the objectives of the Department for Business, Innovation & Skills.

We preserve the intellectual memory of the nation, we are a major player in the research ecosystem, we support economic growth

As a major international research library, in receipt of the UK legal deposit privilege, we preserve the intellectual memory of the nation, we are a major player in the research ecosystem, we support economic growth and we offer an essential treasure house of the history, technological development and culture of the world.

The British Library has strong relationships with the past, the present and the future. What matters to us is that we preserve the national memory and enable knowledge to be created both now and in the future. Our role is a dynamic one of helping to grow the world's knowledge base through the stimulation of fresh ideas and applied insights.

The creation of the British Library by Act of Parliament, in 1972, followed by the opening of its flagship building at St Pancras in 1998, have proved to be two of the most exciting developments of UK library and information services in the 20th century. Now, in 2010, we are reinterpreting our 1970s ideals in a 21st century context in order to remain a leader in the global networked information environment.

Innovation in the technology landscape has led to a world in which the creation, storage, access and dissemination of knowledge have been completely and irrevocably changed. In the past, we have developed three-year visions and accompanying strategies setting out how we would achieve our vision. Given the

enormity of recent changes (just remember the iPhone, Facebook, YouTube and Twitter did not exist ten years ago), we think it important to look ten years ahead.

As a guarantor of continued public access to both our rich legacy of content and new forms of digital content, it is essential that we take a long-term view. In today's climate of significant financial challenge, we believe it is more important than ever to have a strong sense of our direction of travel. We aim to be at the heart of the knowledge-based economic recovery. We believe that this clarity of purpose and priority will ensure that we can continue to innovate and deliver essential public services for the benefit of the economy and society.

We consulted a range of experts, researchers and stakeholders in the course of developing our vision. It is of no surprise to us that there is no consensus view about what the future holds to such questions as: 'What will be the rate at which new technology applications are developed? How will users adopt them in their everyday lives? Will the public sector play a greater or lesser role in service provision?' What's more, we know that our predictions may be no more accurate than those of Sir William Preece who said, in 1878 (when Chief Engineer for the British Post Office): "The Americans have need of the telephone, but we do not. We have plenty of messenger boys". We have developed our vision so that we can chart a course for the future between the likely boundaries of this dynamic operating environment, in a way that allows us to negotiate the uncertainties and seize new opportunities without risking our legacy.

We are delighted to present our vision for 2020, set against our understanding of this dynamic, challenging and globally-networked environment. We will use our vision as the framework for our 2011–15 strategy. The strategy will set out in more detail how we intend to incrementally deliver our vision over the next four years.

Dame Lynne Brindley
Chief Executive

Our mission and vision

Our mission: Advancing the world's knowledge.

Our vision: In 2020 the British Library will be a leading hub in the global information network, advancing knowledge through our collections, expertise and partnerships, for the benefit of the economy and society and the enrichment of cultural life.

Our vision is supported by five key themes which set out the strategic priorities for the Library:

- 1 Guarantee access for future generations.
- 2 Enable access to everyone who wants to do research.
- 3 Support research communities in key areas for social and economic benefit.
- 4 Enrich the cultural life of the nation.
- 5 Lead and collaborate in growing the world's knowledge base.

---

* FORECAST

Research funding will be based on finding solutions to problems, and will be channelled across disciplines

Previous page (1) Dame Lynne Brindley, Chief Executive, British Library
Left (2) Image from our *Growing Knowledge* exhibition

Our changing context

To gain an understanding of what the world might look like in 2020, we interviewed experts from the public, private and not-for-profit sectors spanning research, learning, publishing, information and technology. We established a Consultative Panel of researchers and key stakeholders, including members of the British Library Board and Advisory Council and we consulted widely with Library staff.

This interaction provided a rich tapestry of information about the future environment and what it might mean for us. We are indebted to our colleagues for their significant contribution to the development of our 2020 vision.

We extended these insights by conducting research into the Library's future internal and external operating environment. We present here some headlines from our research, together with supporting quotes from interviews and workshops.

---

* FORECAST

The consumption of media by young people will continue to increase across the full range of media channels, day and night, seven days a week

---

* FORECAST

Free, 'open access' scholarly works will enable improved access and will drive research increasingly towards open access models

The technology environment will be constantly and rapidly changing, with the only certainty about the future being that it will be significantly different from today

The expectations and requirements of information users will increase and the ways in which information is provided will be more diverse

The nature of learning and scholarly communication will change to become more collaborative and inclusive of emerging technologies, moving away from a linear flow of information

It will be increasingly important for knowledge institutions to reinvent and reposition themselves to create efficiency in service provision and to demonstrate the measurable value they add to the economy

1: Guarantee access for future generations

Where we've come from

It was the aim of Sir Anthony Panizzi, Principal Librarian to the British Museum, 1856 – 66, 'to bring together from all quarters the useful, the elegant and the curious literature of every language; to unite with the best English Library in England, or the world... and so with every language from Italian to Icelandic, from Polish to Portuguese.' This vision resulted in the concept of a 'comprehensive' collection in the British Library Act 1972.

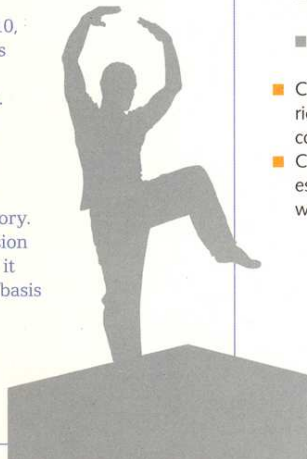
Today our collection consists primarily of analogue content while our digital holdings are growing. In 1998, the opening of our flagship building at St Pancras ensured that a significant proportion of the collection was stored in the best possible archival conditions. Since then, we have continued to invest in environmentally controlled physical storage capacity which ensures long-term preservation for our print materials. In 2003, the Legal Deposit Libraries Act extended the legal deposit privilege for print, to include digital items by subsequent regulation. In anticipation of the rapid growth of digital intake, we have developed ground-breaking digital library capability for digital storage and preservation. We have also led and participated in major research programmes to address the digital preservation challenge.

Archiving the web

Antony Gormley's 'One & Other' project turned the Trafalgar Square Fourth Plinth into a showcase for 2,400 members of the public and was screened live by Sky Arts via the web in 2009.

Launched in February 2010, the UK Web Archive offers access in perpetuity to thousands of UK websites. The UK Web Archive has now secured the website ensuring that Gormley's artwork has a permanent place in the national memory. The Library seeks permission to archive websites which it does on a highly selective basis from the UK web space.

www.webarchive.org.uk

Our vision for 2020

We estimate that by 2020, 75% of all titles worldwide will be published in digital form only, or in both digital and print. Our ambition is to preserve digital content for the long term in order to safeguard our intellectual heritage so that it can be used by future generations of researchers. In the digital world, an explosion of user-generated content, the creation of more research data and ubiquity of online search tools provide new opportunities. At the same time, inter-operability of library systems and automated processing opens up the potential for a re-think of traditional stewardship and collecting. As digital formats become the norm, our rich resource of physical content will become more precious. It is thus vital that we continue to develop our world-class stewardship skills in conservation and preservation.

To deliver our vision we will:

- Collect, store and preserve for the long term a step-change increase in digital material:
  - Collect UK physical and digital materials through legal deposit, in line with the 2003 Legal Deposit Libraries Act and anticipated regulations
  - Collect, store and preserve user-generated content that provides insight into 21st century life, such as personal digital archives, institutional repositories, blogs, wikis and new forms of content that may emerge
- Collect digital content as the format of choice, actively making the print to digital transition. As well as continuing our focus on collecting books and journals, we will aim to:
  - Ensure a coherent national approach is taken to collect and preserve audio-visual content
  - Maximise the discoverability and availability of datasets
- Continue to provide long-term stewardship of our rich physical collections and our growing digital collections, ensuring their security and resilience
- Continue the transition to collecting and connecting by establishing collaborative stewardship arrangements with other national libraries and memory institutions.

* FORECAST

Mobile devices will soon overtake personal computers as the most common web access tools worldwide

2: Enable access to everyone who wants to do research

Where we've come from

One of the key statutory duties of the British Library Board, as stated in the British Library Act 1972, is to make 'the services of the Library available in particular to institutions of education and learning, other libraries and industry'. Today, we continue to provide research services to a broad constituency including academics, business people, writers, teachers and individual researchers driven by their curiosity. We support these varied user groups through Reading Rooms, online and document supply services.

Digitising historic newspapers

Author Kate Summerscale's best-selling book *The Suspicions of Mr Whicher* draws heavily on contemporary newspaper reports of a famous 19th century murder trial. Kate found that the digitised archive added a new dimension to her story.

With more than ten times the amount of archive newspaper content available online, authors, historians, genealogists and researchers in 2020 will be able to make instant connections that would never before have been possible.

Our vision for 2020

At the heart of our vision is a passionate belief that everyone who wants to do research should have access to the rich resource of content held by the British Library. The digital environment provides an immense opportunity to democratise access to content through removing physical barriers. However, in enabling digital access, there are many competing factors at play, such as: striking the appropriate balance between the needs of users and the rights of creators; determining the role of public services; and bridging the digital divide.

Our ambition is for users to be able to download, share and re-use public domain digital content for the benefit of the economy and society. The key role we believe we can play in liberating access to public-domain content is through digitisation. However, digitisation is expensive and will need to be delivered through a mix of public service and commercial activities. We will focus on digitisation of out-of-copyright material; we will also establish strong partnerships with rights holders and commercial providers to facilitate digital access to in-copyright content (for which we do not own or control the rights). We recognise that much of our content will not be digitised by 2020 and our support to researchers will inevitably be provided through a blend of onsite and online services.

To deliver our vision we will:

- Digitise a significant proportion of our out-of-copyright content, in partnership, focusing on content which is rare, unique and important to our heritage
- Make out-of-copyright digitised content widely accessible independent of location, in ways and on devices that our users choose
- Encourage others to integrate our out-of-copyright digitised content into their services, enabling users to create new insights and innovations from our content through re-use, and creating economic benefits for the UK
- Establish partnership models for licensing of digital content outside the Reading Rooms, respecting the rights of creators, supporting the commercial interests of publishers and achieving multimedia access for users
- Provide an advanced search and discovery experience for users, developed in partnership with commercial providers and other key players.

Previous page (3) Image courtesy of Neubau Welt
 Left (4) Image from 19th Century British Library Newspapers Database

3: Support research communities in key areas for social and economic benefit

Where we've come from

The British Library has a long tradition of providing services in response to user needs and over-arching trends in research. Over the past five years, we have developed a discipline-based approach to service provision, in partnership with the research communities we serve. In each of the three major discipline groupings – Arts and Humanities, Social Science and Science, Technology and Medicine – we provide specific areas of highly focused research support.

Sound recordings online

Dr Amy Irwin, research fellow at the Medical Research Council's Institute of Hearing Research, has used the British Library's Archival Sound Recordings (ASR) during the course of her work to assess the impact on the human brain of sounds perceived as either pleasant or unpleasant: "Being able to download clips directly was a great time-saver – the variety of soundscapes available was also useful. Combined with the soundscapes I found from other sources, Archival Sound Recordings provided for all my needs."

Resources such as ASR will continue to be developed over the next ten years, with services tailored to researchers in specific disciplines, while also exposing an increasing proportion of our collections to people working across disciplines.

Our vision for 2020

In the 2020 environment, researchers will require services to be contextualised, personalised, 'intelligent' and highly differentiated to their specific needs. Our ambition is to support research excellence, new forms of creativity and economic benefit, through providing tailored research services, informed by a deep understanding of user needs and the end-to-end research process. We can only do this in a small number of sectors in which we can make a demonstrable difference. In partnership, we will develop differentiated services for a small number of focused areas which include for example: researchers in the digital humanities, environmental scientists, researchers studying management and business, entrepreneurs and growth businesses, the creative industries, and researchers in inter- and multi-disciplinary fields. We will monitor these areas as well as new research challenges as they emerge to ensure our resources have maximum impact.

Strong partnerships, digital scholarship skills and a blend of public service and commercial activities will be critical to achieving this vision. We will couple British Library content and expertise with the rapid product development skills of commercial providers, and the engagement of the research communities we serve, for the benefit of research, the economy and society.

To deliver our vision we will:

- Provide tailored services, in partnership, for researchers in focused areas which:
  - Demonstrate a clear need for public service
  - Provide a major contribution to innovation, economic output or social value
  - Enable us, together with our partners, to demonstrate significant capability and competency in provision, and to add significant value
- Undertake continuous measurement of our performance in offering tailored services so that we can recalibrate our services accordingly.

* FORECAST

Users will increasingly demand searches that identify sources of quality information and expect prompts for new information based on previous patterns of activity – giving new context to content

4: Enrich the cultural life of the nation

Where we've come from

Since its inception, the Library has offered exhibition and publishing programmes to appeal to the general public. The move of the British Library to St Pancras in 1998 heralded a new era in interpretation and understanding of our content. We have built on the new physical space provided by our flagship building with ground-breaking exhibitions exploring global heritage and culture. We have developed public events which have contributed to important debates and which have given pleasure to many. In the digital space, virtual reunification of heritage items has created unprecedented public involvement as well as international research collaboration. In addition, we have developed family events and a learning programme for teachers and school children. Our public and learning events now have a significant presence on our website as well as on our physical premises and beyond.

Exploring cartographic treasures

Independent production company Tern TV approached the Library with a proposal for a four-part series entitled *The Beauty of Maps* for BBC4 to tie in with the opening of the Library's major exhibition, *Magnificent Maps*. The series secured a viewing audience of half a million per episode – a record for BBC4 – and subsequently transferred to BBC2. In parallel, visitor figures for *Magnificent Maps* have averaged 1,500 per day – around 60% above target.

Using media partnerships and other collaborative approaches we will share our world-class collections with an ever wider national and international audience.

Our vision for 2020

We recognise that the learners of today are the researchers of tomorrow. We are committed to engaging people through our content and expertise; we aim to provide personal inspiration and enjoyment which may translate into lifelong learning experiences and personal research projects. In particular, we aim to bring to life the vast international heritage held within the British Library through immersive, interactive experiences. Through public engagement, particularly in the digital space, we will demonstrate to all the relevance of research and the value of heritage and culture.

To make this vision a reality, we will develop new relationships and build on existing strong partnerships with public service organisations such as the BBC and commercial players such as Microsoft. In particular, we will use the expertise of our partners to bring cutting-edge, interactive technologies to our public programmes.

To deliver our vision we will:

- Digitise our rare and unique collections, enrich them with the expertise of our specialist curators and community of users, and make them more widely accessible on digital platforms for everyone in the world to appreciate and enjoy
- Provide access to the collection through vibrant and interactive experiences, both online and onsite
- Develop, in partnership, new collaborative virtual and physical public spaces
- Engage in 'crowd-sourcing' initiatives that involve our users, staff and other knowledge organisations.

Previous page (5) Seashore © digitalvision (6) Soundwaves from the British Library Sound Archive

Left (7) The Fra Mauro World Map (detail) c.1450. Copy by William Frazer, 1804

* FORECAST

Technology will encourage and enable cultural discourse in a more diverse, open and participative way

5: Lead and collaborate in growing the world's knowledge base

Where we've come from

We believe that successful partnerships will allow us to achieve more by working together than we could on our own. The British Library has long been at the centre of a number of networks, disseminating and fostering knowledge exchange and best practice. Through a fifty-year history of document supply, we have exploited economies of scale and new technology to provide shared services that underpin the Library network. We have a tradition of collaborating with the other UK legal deposit libraries on the intake of the UK published archive. We have led and collaborated in the international development of bibliographic and other standards, and in preservation projects. We play a significant international role including restoring and sustaining cultures through the conservation, cataloguing and digitisation of collections, and capacity building through Memoranda of Understanding with a number of national libraries. Today's challenging economic climate provides an even greater imperative for us to collaborate with a wide range of institutions to ensure long-term sustainability.

Uncovering datasets

Peter Cartwright has published a number of books on the use of probiotics to combat chronic intestinal complaints. Peter used the British Library to access a wide range of research-level biomedical content. Given the plethora of material now available on any topic online, Peter believes that there is more need than ever for quality-assured information supplemented with the appropriate supporting evidence. Through the British Library's dataset strategy – and its involvement in international initiatives such as DataCite – the raw research data that lies behind such information will become increasingly available and transparent, enabling review and repurposing by other researchers.

By 2020 the improved transparency and traceability of datasets will help to ensure that the latest biomedical knowledge reaches the people who need it most.

Our vision for 2020

In a digital 21st century, where the flow of information is instantaneous and without boundaries, we must define the role of a national library in the global information network. In 2020 the British Library will be an enabling force in the global networked environment of users, libraries, archives, research institutions and information providers from the public and private sectors. We will create the links which bring these institutions together, facilitating the transition beyond the project environment to long-term sustainable business models. We will be a major hub in a truly global networked partnership for information.

To deliver our vision we will:

- Lead debates, champion agendas and provide guidance and advocacy to the international information community in strategy and policy, information standards, planning, business models, preservation and digitisation
- Use our trusted brand, authoritative voice and neutral position to bring organisations together for the benefit of research
- Engage in significant international cultural diplomacy efforts through the exchange of ideas and information, and by developing capability and capacity in other national libraries and research institutions
- Engage in a range of partnership models which will include:
  - Shared service programmes of benefit to knowledge institutions, facilitating a reduction in the total cost of the network through sharing resources and avoiding duplication
  - Public-private partnerships as well as public funding arrangements that will help us to deliver our vision in a challenging financial climate
  - Enabling users to share their expertise in a manner which improves our services.

* FORECAST

As access to mobile devices becomes ubiquitous, users will expect seamless access to information and services, provided anywhere, in real time.

The European Library

2011 Half-year Report

Copyright © 2005-2011 The European Library

Conference of European National Librarians (CENL)

All rights reserved. The European Library is a pending registered trademark of CENL

For more information, email: info@theeuropeanlibrary.org

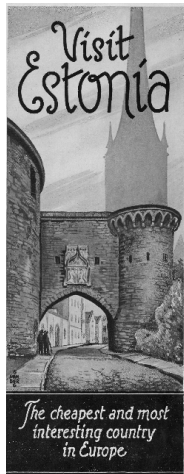
Cover Images: Items recently added to *Europeana*, by *The European Library*. From top to bottom: Concerto a Flauto Traverso Obligato (National Library of Denmark), Calcutta House (British Library), Grosse Schweizerische Hundeschau aller Rassen (Swiss National Library), Luilekkerland (Het Geheugen van Nederland), Grabplatte im Dom zu Speyer (National Library of Austria), Die Schne mit dem Knie (National Library of Poland)

Inside Photos: Various images on the New Content page (as annotated beside the images). Psalterium praecedente calendario cum annexis et metris, Bayerische Staatsbibliothek (p. 6); latest draft of The European Library's redesigned website (screenshot, p. 7); Photograph album of a car tour made by Sir Arthur Evans in 1932, University College London (p. 8); CERN conference poster (screenshot, p. 10), Websites of projects that The European Library is involved in (p. 11).

Focus on New Digital Content	4-5
Key Priorities	
1: Reaching out to Research and Learning Communities	6-7
2: Establishing High-Value Collections & Services	8
3: Developing Strategic Partnerships	9
4: Providing a First-Class Infrastructure	10
5: Ensuring Sustainability	11
Key Performance Indicators	12-14
Financial Statement	15

New Digital Content

The European Library aggregates metadata records of digital content throughout the year, and adds this data to our own database, as well as to Europeana. Here are some recently added highlights.

A tourism poster for Estonia, from the National Library of Estonia.

Catalogues of the Daells Varehus department store, from the National Library of Denmark.

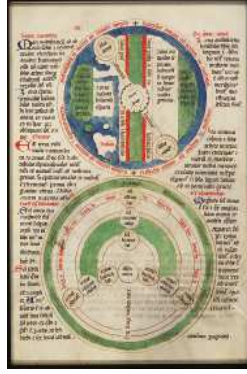

Paintings from the National Library of Austria.

Postcards from the National Library of the Republic of Moldova.

Photographs from the Polish National Uprising of January 1863, from the National Library of Poland.

Illuminated manuscripts from the Royal Library of the Netherlands.

Treasures of the National Library of Portugal.

Priority 1
Embed *The European Library* service within international research and learning communities.

A manuscript from the Bayerische Staatsbibliothek.

Progress So Far In 2011:

1. Europeana Libraries Well Established.

The *Europeana Libraries* project has been operating for 6 months, under the leadership of *The European Library*. The project will aggregate 5 million digital objects from 19 research libraries for *The European Library* and *Europeana*. Our achievements so far include:

- A successful joint meeting between *Europeana Libraries* and working groups of *The European Library* was held in May. The event attracted 90 participants from 26 countries. We are now planning the second joint meeting in Serbia in November.
- A *Europeana Libraries* workshop at LIBER's annual conference in Spain was attended by over 50 library professionals. Factsheets were given to 400 conference participants.
- Many presentations about *Europeana Libraries* and *The European Library's* role in the project will take place over the coming months, including at the DISH conference in Rotterdam in December and to the Cinema Expert Group/Subgroup Film Heritage in Brussels in September. Proposals to present

at other events such as the Supporting Digital Humanities conference in Copenhagen in November have also been submitted.

- *Europeana Libraries* presentations have been made to library and digital humanities conferences in Prague, Paris and Dublin.

Other key areas also continue to work well:

Project Management - Monthly Executive Board meetings are chaired by *The European Library*. These ensure the project is closely managed, and that all major milestones are met.

Marketing & Communications - *The European Library* plays a strong role in the promotion of *Europeana Libraries*. A communications group meets monthly, and is laying out the strategic plans that will determine how we reach out to stakeholders and our target audiences.

Content Aggregation - The Aggregation Steering Group has completed its content ingestion plan. The first sets of data are being processed by *The European Library* ingestion team.

Data Interoperability - The Metadata Working Group is aligning library-domain metadata with the Europeana Data Model. It will also make recommendations to *Europeana* for the provision of full-text material.

Sustainability - A sustainable business model is being developed, so the *Europeana Libraries* aggregation infrastructure can continue after the project ends. Existing aggregators of library metadata in Europe have been identified and interviewed. This research will support the final Business Development Plan, due by July 2012.

2. New Funding Bids to Develop Research Infrastructures. The *CENDARI* (Collaborative European Digital Archival Infrastructure) project is going ahead, and negotiations are being finalised with the European Commission.

The European Library will play a significant role in this project. We will work to promote the project as a whole, to improve interoperability of our data within the *CENDARI* infrastructure, and we will offer *CENDARI* training to librarians.

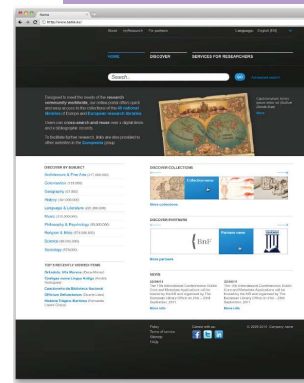
This work will further establish *The European Library* as a key player in the research space.

A proposal for the *Newspapers Online* project is almost certain to be approved. It will aggregate 17 million pages from early 20th century newspapers, and make them available through *The European Library* and *Europeana*.

The European Library is a major partner in this project, along with 8 national libraries, 6 university libraries and a number of library organisations such as *LIBER*. When the European Commission evaluated the project, it gave a very positive review and a score of 13 out of a possible 15.

3. Re-launching The European Library Portal: The wireframes of the new website have been finalised and submitted for testing. A design for *The European Library* website has also been chosen. It will be presented to the CENL Board in September. This will be followed by a private, alpha release of the new portal in October, for network members and a selected group of testers.

Priority 1

The latest website design.

Priority 2

Establish collections and services of high value to our users.

An image from Travelling Through History.

Progress So Far In 2011:

1. Content Development: The amount of content held by *The European Library* has grown this year, with the addition of 78 collections in the first-half of 2011. This included the aggregation of digital material for *Europeana*, from the *Europeana Regia* and *Europeana Travel* projects, as well as a selection of early Dutch books from the *Koninklijke Bibliotheek*.

A session on developing a content strategy was held with national library representatives at the joint May meeting in The Hague. A taskforce of national and research library representatives, was formed to further explore the issue.

2. A New Online Exhibition: *Travelling Through History* was launched in May and has received solid levels of interest. On launch day, traffic to *The European Library* website reached its highest level in 6 months. *Travelling Through History* brings together nearly 500 items from 13 major European libraries, and the content was gathered by the EU funded *Europeana Travel* project. The exhibition has been promoted on numerous websites, including *Europeana*.

3. ARROW Plus Project: *Arrow Plus*, the second stage of the *ARROW* project, held its kick-off meeting in Italy at the end of June.

This phase will concentrate on widening the geographical scope of the *ARROW* system and start to address the rights data on images within books.

The European Library has a major role in *Arrow Plus*, including being a member of the Management Board. A key role of the Management Board is to coordinate the establishment of a legal entity for the future sustainability of *ARROW*.

In addition to playing a key role in the enhancement and maintenance of the *ARROW* system, *The European Library* is now acting as Library Domain coordinator for the project.

This includes gathering information about new countries that will be joining *Arrow Plus*, disseminating information about the project and increasing awareness and use of the *ARROW* system in libraries across Europe.

Progress So Far In 2011:

1. Develop Strategic Partnerships: Our relationships with fellow library organisations *LIBER*, *CERL* and *Europeana* continue to grow stronger.

We cooperated to promote *Europeana Libraries* at *LIBER's* 40th annual conference in Barcelona in June. This will be followed by a presentation of the project at the influential *Digital Strategies for Heritage* (DISH) conference in December, from members of *LIBER* and *The European Library*.

In addition, the consortium will organise our second joint plenary between partners of *The European Library* and *Europeana Libraries* participants. This event is scheduled for Serbia in November.

We have also created relationships with media outlets, including the influential *Research Information* magazine and website, and we are collaborating with *DARIAH* (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities) to find mutual areas of cooperation.

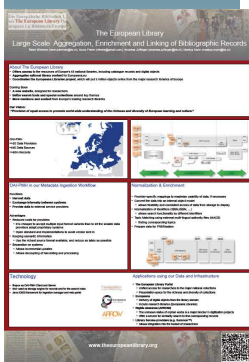
The European Library is building relationships with many other organisations.

Priority 3

Develop strategic partnerships across the libraries sphere, and build stronger relationships with political and commercial organisations.

Priority 4

Provide a first-class infrastructure that continues to innovate.

This poster was presented at the CERN workshop.

Progress So Far In 2011:

1. Aggregation Infrastructure: Work to prepare the framework of the Unified Ingestion Manager (UIM) tool for *The European Library* and *Europeana* finished in June. The UIM allows us to control all ingestion operations from a single interface. This will make it significantly faster for us to process records. We are now in the acceptance testing phase and hope to make the system fully operational later this year.

2. Technical Infrastructure: We are continuing to develop data enrichment plug-ins for the UIM. In June, a plug-in was implemented which allows the alignment of bibliographic records with the VIAF authority file.

This work will allow us to map subject headings with other subject identifiers and deal with other authority files, such as names.

In June, we also presented the technology behind our large-scale aggregation enrichment and linking of bibliographic records at the influential *CERN Workshop on Innovations in Scholarly Communication* in Geneva.

3. Content distribution: We have upgraded our Solr indexing infrastructure, which gives us the ability to provide users with new and improved search features. We are currently validating this new infrastructure to see which features can and should be made live for users.

Another step forward in terms of content distribution came in May, when the CENL Executive considered a paper entitled *Use of data by The European Library and Europeana*.

They agreed to propose several points to the CENL Board. These included that *The European Library* adopt a Creative Commons CC0 licence for its data, that the *The European Library* Partnership Agreements be adjusted to match the Europeana Data Agreement and that we consider publishing our dataset as Linked Open Data.

Progress So Far In 2011:

1. Fee Model and Membership Fee Review: The Business Planning Group of *Europeana Libraries* is producing a draft business model. The ultimate goal is to ensure that the aggregation infrastructure of the *Europeana Libraries* project can continue after the project ends.

Professor Mel Collier (*University of Leuven*), the Business Planning Group Leader, has been leading the work on the business model. He then validated the group's recommendations with the participants of the *Europeana Libraries* workshop, held at *LIBER's* conference in June.

2. Funding opportunities for future innovation: *The European Library* is involved in 4 projects which have secured funding in recent months: *ARROW Plus*, *CENDARI*, *ENUMERATE* and *Newspapers Online*.

These projects are a key source of financing for *The European Library* and - perhaps more importantly - they will allow *The European Library* to position itself as a major player in the European academic research space.

3. Key Indicators: *The European Library* attended the first meeting of the *ENUMERATE* project, in Birmingham, England on June 6th.

ENUMERATE aims to improve the availability, quality, accuracy and relevance of statistical data about digitisation, digital preservation and online access to cultural heritage.

We have also entered the second year of calculating Key Performance Indicators (KPIs) for *The European Library*. These give an in-depth view of how we are performing in our core business areas.

Work to improve the collection of these statistics is ongoing. We will revive the taskforce that designed the first set of KPIs so that some issues can be addressed. This will be followed by a new set of KPIs and a revised version of the KPI Handbook, based on our new portal and new target audience.

Key Performance Indicators

The European Library introduced Key Performance Indicators (KPIs) in 2010; a structured way of measuring performance and of showing progress towards our core goals. The results of these KPIs are presented in each annual report, and in this report we cover important half-year figures.

In general, the number of visitors to *The European Library* is decreasing; an understandable trend given that our effort is entirely focused on the launch of a new and improved website. We are, however, retaining our most loyal fans. This is clear from the increased number of **Repeat Visits** and the greater proportion of people viewing collections and performing additional actions.

Because the KPIs are a relatively new endeavour for *The European Library*, we are continuing to refine the methods used to calculate and present these figures. Where numbers have been determined using a different calculation from the 2010 Annual Report, you will find a note explaining the change. This will also be reflected in the KPI Handbook.

N.B. Many of the numbers such as the **Growth Rate of the Central Index** and **Views per Virtual Exhibition** represent progress to date, and can only be properly compared with full-year numbers when figures for all 12 months of 2011 are available.

1 RESOURCES

Growth Rate of Central Index

21% Growth in the first 6 months

Analysis: The Central Index of The European Library totalled **40.62 million records*** by the end of June, a **21%** increase from 2010. These records have been added to the existing website and the new website. This ensures that the new website will contain data when testing begins later this year.

*We reported a total of 40.77 million records in 2010, however this included some records processed but not yet available to users. We will amend the KPI handbook so that only live records are reported in future.

247,929 Records Added per Week

We continue to move closer to our goal of a completely centralised index. The records added this year have come from 78 relatively small collections, including material included in the *Travelling Through History* virtual exhibition. Growth should continue in 2011, as we plan to add a few bigger collections to the index.

2 CUSTOMERS

Repeat Visits as a Percentage of Total Visits

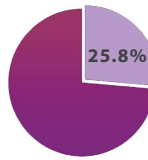
46.9% in first-half 2011
33.2% in first-half 2010

Visits per Visitor

1.88 in first-half 2011
1.5 in first-half 2010

Analysis: These are measures of visitor loyalty. Both figures rose in the first half of 2011, compared with the same period in 2010.

Extended Visits as a Percentage of Total Visits

Analysis: In the first half of 2011, **25.8%** of visitors spent over 2 minutes on the website. This is up from **24.5%** year-on-year.

-29.2%

Change in Unique Visitors: Unique visitors dropped by nearly a third in the first 6 months of 2011, compared with the same period a year earlier.

We believe this change shows that the website has fewer new visitors (an understandable trend given that we are not promoting it) but remains popular with a core group of loyal users. This is supported by an increase in other KPIs such as repeat visits and collection views.

174

Collections & Catalogues Viewed per 100 Visits: This KPI represents the number of times visitors search the database, browse through search results or click on an individual record.

It is up **57% year-on-year***. We believe this spike is because our user profile has shifted to a greater proportion of dedicated users.

*This KPI formula has changed because log analysis showed some visitor activity was left out of the formula. The additional activity is quite a small addition, and the same increase is apparent even when using the old formula.

8.9

Additional Actions per 100 Visits: Visitors performed proportionally more 'additional actions' in the first half of 2011.

Notably, there was a **37.5%** year-on-year rise in the number of objects viewed online, at the contributing library's website.

This was despite an **11%** drop in total visitors from the first half of 2010 to the same period in 2011.

2 CUSTOMERS

Popularity of Virtual Exhibitions

5,792 Visits per Exhibition in first 6 months

Analysis: Each of our 6 virtual exhibitions has drawn about 5,800 visitors on average so far in 2011.

Reading Europe was launched in 2010 and continues to be popular, accounting for over 50% of visits.

Travelling Through History debuted in early May and has been the most visited exhibition since then, accounting for **18,000** page views and **20%** of traffic to the entire exhibition space in the first half of 2011.

Duration of Exhibition Visits

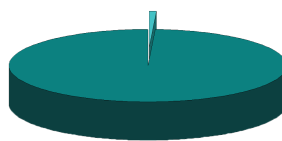
00:01:47

Analysis: The average time spent exploring exhibitions is down from 2010. *Travelling Through History* has proven to be a strong draw, with an average visit time of **3 minutes**.

3 EFFICIENCY

Percentage of Unsuccessful Hits

0.77%

Analysis: This figure has remained broadly unchanged since 2010 and compares favourably with 2009 and 2008, when **3-5%** of hits were unsuccessful. The measurement represents technical errors under the control of *The European Library* (missing documents, for example) but not errors due to user behaviour, such as when a user tries to view a password protected page.

Availability of Service

99.92% Uptime

99% 100%

Analysis: *The European Library* website is checked every 5 minutes by an external service to ensure that it is responding normally.

Between January and June 2011, there were nearly 120,000 checks and 86 resulted in an error. These errors mainly occurred during one Denial of Service attack to our servers in London. This attack affected website availability for about 2 hours.

Financial Accounts

The accounts of The European Library for January to June, 2011 are presented below.

	Budget 2011	actual Q1	actual Q2	Total	Real. in %	Fore cast	Comments
Operating Income							
* TEL Income from CENL	687.200	171.800	171.800	343.600	50%	687.200	TEL received 60% (= € 392.400) of the total budget, the income is based on 25% per quarter of the total budget
* Other Income	-	-	-	-	-	-	
Total	687.200	171.800	171.800	343.600	50%	687.200	
	Budget 2011	actual Q1	actual Q2	Total	Real. in %	Fore cast	Comments
Operating Costs							<i>On average base costs should be 50%</i>
* Personnel staff costs	352.000	42.080	54.665	96.745	27%	340.000	TEL was granted additional funding from the project Arrow, it reduces the personnel staff costs on TEL. Therefore the expected costs are € 10,000 lower.
Subcontracting							
* Financial audit	4.000	-	3.273	3.273	82%	3.300	These costs concern the audit 2010 by PWC.
IT Costs							
* Software / Licenses	3.000	59	-	59	2%	2.000	
* Hardware	6.000	2.215	2.191	4.406	73%	6.000	TEL bought extra hardware for new and temporary personnel staff.
* Hosting / SLA	30.000	5.248	8.164	13.413	45%	30.000	
* Domain name registration	1.000	62	116	179	18%	500	
Marketing & Communications							
* Meetings	4.000	788	1.095	1.883	47%	4.000	
* Promotion & Dissemination	5.000	-	1.681	1.681	34%	5.000	
* Design and branding	30.000	-	-	-	0%	41.000	Costs will come in Q3 2011, the latest quotation from the design company is € 41,000 including VAT.
Travel costs							
	20.000	6.945	2.465	9.410	47%	20.000	
Other costs							
* Staff training	7.000	380	1.411	1.791	26%	7.000	
Overhead							
	10.000	-	-	-	-	10.000	
Matching funds for TEL- Projects							
* ARROW	7.000	17.148	-	17.148	245%	17.150	TEL was granted additional funding from the project, it reduces the personnel staff costs on TEL.
* ARROW plus	39.000	-	2.840	2.840	7%	34.000	Arrow Plus started April 2011, therefore there are no costs in Q1.
* Europeana Libraries	89.000	14.593	21.580	36.173	41%	89.000	There is a slight underspend on the project expenditure for Europeana Libraries, this has also an effect on the matching funds.
Overhead payable to KB on TEL - Projects							
* ARROW plus	14.000	-	1.076	1.076	8%	12.000	Arrow Plus started April 2011, therefore there are no costs in Q1.
* Europeana Libraries	33.000	5.405	7.068	12.473	38%	33.000	
Total	654.000	94.925	107.625	202.550	31%	653.950	
Result	33.200	76.875	64.175	141.050		33.250	

MOȘTENIREA LUI VENIAMIN COSTACHI

Marele mitropolit Veniamin Costachi a fost unul din cei mai venerabili ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române. El a păstorit eparhiile din Moldova cu o rară dăruire de sine, timp de o jumătate de secol (1792–1842). Multe și grele au fost necazurile abătute asupra marelui mitropolit, dar mult mai numeroase și vrednice de pomenit au fost realizările sale, atât pe tărâm duhovnicesc și eclesiastic, cât și pe tărâm cultural, social și patriotic. Activitatea cea mai vrednică de pomenit a Mitropolitului Veniamin Costachi a fost cea de traducător, tipăritor a numeroase cărți patristice și de ritual. În această privință rămâne fără egal în istoria Bisericii moldovene. Cele două tipografii, întemeiate de el la Mănăstirea Neamț și Mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi din Iași, cu greu reușeau să tipărească cele aproape o sută cincizeci de titluri de cărți originale și traduceri din limbile greacă și slavonă, făcute de el și de „dascălii” de la Neamțu. Pe lângă grija întregii Eparhii a Moldovei și Sucevei, Mitropolitul Veniamin a scris șapte lucrări originale și a tradus personal 32 de cărți de mare importanță dogmatică, morală, liturgică, agiografică și istorică. Aș dori să menționez prezența în colecția de carte veche bisericească a Serviciului Carte veche și rară al Bibliotecii Naționale a circa 30 din cele mai reprezentative cărți, tipărite la Iași ori la mănăstirea Neamț, cu binecuvântarea și cu cheltuiala sa pentru folosul și luminaarea poporului.

Cercetându-le, am descoperit că asemenea înaintașilor săi, Mitropolitul Veniamin, a continuat tradiția „prefețelor”, în care își spunea gândurile, credința, spe-

Valentina FARMAGIU

Abstract: *The Grand Metropolitan Veniamin Costachi was one of the most venerable hierarchs of the Romanian Orthodox Church. He shepherded the dioceses of Moldova with a rare self-sacrifice for half a century (1792-1842). The great metropolitan had to face many bad troubles, but in spite of them he had numerous outstanding achievements on various fronts such as spiritual, ecclesiastical, cultural, social and patriotic fields. The most remarkable activity the Metropolitan Veniamin Costachi did was that of a translator and a publisher of many patristic and ritual books. In this regard he remains unique in the history of the Moldovan Church. The two publishing houses founded by him at the Neamt Monastery and the Monastery Three Hierarchs in Iasi, barely managed to print the nearly one hundred and fifty titles of original books and translations from Greek and Slavonic, translated by him and the «teachers» at Neamt. Despite the fact that he was the “caretaker” of the whole Diocese of Moldova and Suceava, Metropolitan Veniamin Costachi managed to write seven and translate 32 books of great dogmatic, moral, liturgical, hagiographic and historical importance. I would like to mention, that the collection of old church books of the Department of old and rare books of the National Library of Moldova contains 30 of the most representative books printed in Iasi and at the Neamt monastery, under the care and on the money of Veniamin Costachi for the benefit and enlightenment of people.*

ranțele, bucuriile și tristețea nesocotind nici cheltuiala și nici osteneala. Prefețele acestor cărți sunt adevărate epistole ziditoare de suflet. Lucrarea cea mai însemnată ieșită la Neamț – începută în vremea când Veniamin Costachi se retrase aici este colecția Viețile Sfinților pe 12 luni. În prefața volumului pe luna septembrie el vestește că lucrările religioase sunt destinate nu numai Moldovei, ci și Țării Românești și Transilvaniei. Volumul pe octombrie arată preocuparea pentru dezvoltarea, împodobirea și îmbogățirea limbii românești. Cel de pe luna august, apărut la 1815, afirmă că neamul nostru se trage de la Roma și că a ajuns cu vremea să-și piardă vrednicia, să-și înstrăineze limba, să se lipsească de cărți latinești pentru a lua de cele slavonești, să renunțe chiar și la literele latine, ceea ce a avut ca urmare că frumusețea limbii sale cei părintești s-au pierdut.” De o frumusețe deosebită este Evanghelia (1821), ieșită la fel de sub tipar la Mănăstirea Neamț tot prin străduința aceluiași Mitropolit. În prefața Hronografului (Mănăstirea Neamț, 1837) zicea iarăși bunul păstor al Moldovei: „Având eu sarcina arhipăstoriei și a purtării de grijă pentru pășunea oilor celor cuvântătoare, am pus tot felul de silință, și însumi, și prin alții, a se tălmăci cuvântul lui Dumnezeu din felurite limbi și cărți îmbrățișate de maica noastră, dreptmăritoarea Biserica a Răsăritului, spre folosul și mântuirea binecredinciosului popor al neamului românesc.” În anul 1821, din cauza răscoalei eteriste Veniamin Costachi trăiește un timp la Colincăuți, peste Prut, iar în ianuarie, în anul 1842, după 50 de ani de rodnică slugire arhierescă, se retrage definitiv la Mănăstirea Slatina, unde își continue viața de rugăciune și vasta activitate de traducător.

În continuare mă voi referi la o carte deosebit de rară care se află în colecția Bibliotecii Naționale și anume: Scara Sfântului Ioan Sinaitul. Pagina de titlu :

Scara prea cuviosului Părintelui nostru Ioann Igumenului Sfintei Monastiri

al Sinaiului. Care sau tălmăcit din limba elinească cu multă amărunchime și cercare a mai multor izvoade, cu sholii a multor Sfinți Părinți la fiește care cuvânt, prea folositoare de suflet, care fac nu puțină luminare și descoperire a ori ce feliu de noimă grea și întunecată, spre mai lesicioasă înțelegerea cititorilor. Acum în zilele prea luminatului și prea bine Credinciosului Domnului nostru Scarlat Alexandru Calimax Voevod. Cu blagoslovenia și ajutorul prea o sfinției sale Arhiepiscopului și Mitropolitului a toată Moldavia, Cirio Cirio Veniamin, întru a doua Arhipăstorie a prea o sfinției sale. Și sau dat în tipariu în anii de la H[risto]s 1814. Iulie, 3. Sfântul Ioan era un sihastru care trăind în Peninsula Sinai era cunoscut pentru smerenie și ascultare. El este omul care a scris „Scara Raiului” și care a trăit suișul omului din iad până în cer adică până în Rai. Cartea mai târziu s-a mai numit Scara sfintelor nevoințe, autorul primind și numele de Scararul datorită lucrării sale. Scara lui Ioan Scărul sau Scara Raiului, cum se mai numea, este una din cele mai cunoscute cărți din literatura duhovnicească ortodoxă, drept care a cunoscut o serie lungă de traduceri, dintre care prima traducere în limba română a aparținut mitropolitului Varlaam, datând din anul 1618. Varlaam a tradus această carte înainte de a scrie Cazania, și a dat-o spre meditație monahilor din țările române. Scara a cunoscut numeroase copii, unele parțiale, dar mai ales integrale. În colecția de manuscrise a Serviciului Carte veche și rară al Bibliotecii Naționale se păstrează un manuscris-copie a Scării de pe traducerea slavonă a mitropolitului Varlaam. Pe filele acestui prețios manuscris este imprimat sigiliul cu următorul text: „Mănăstirea Curca Județul Orhei România. Manuscrisele au circulat până când Veniamin Costachi a făcut o nouă traducere. În prefață la Scară Mitropolitul Veniamin menționa: „Am pus sârguință de a să tălmăci de iznoavă. Că măcar de sau și aflat tălmăcit mai de nainte cu

mulți ani, dar din cea slovenească, și cu limbă prea proastă care acum a rămas cu totul neuneltită. Iară acum din limba cea elinească, întru care au fost scrisă de înseși făcătorii ei „ne-am ostenit în tot chipul, cât s-au putut, a tălmăci mai luminat și mai descoperit, uneltind limba potrivită vremii și neamului românesc și ziceri de obște uneltite și cunoscute în amândouă țările, adăugând și sholiile câte sau găsit întru amândouă cărțile elinești după care sau tălmăcit, pre urma fiecărui cuvânt. Deci, între numeroasele traduceri românești ale Scării prima ediție tipărită în limba română a Mitropolitului Veniamin din 1814 este o realizare de vârf, reprezentând „prima versiune cu un evident caracter științific”, prin adăugirea la sfârșitul fiecărui cuvânt un număr mare de „sholii” care-l explică, luate probabil din manuscrisele grecești folosite. (Sholie – Notă filologică, istorică, critică sau comentariu pentru înțelegerea textului unui autor din antichitate).

Această lucrare a fost folosită mai întâi de monahi până în zilele noastre, care o citeșc în special în timpul Postului Mare. Scopul acestui tratat este de a fi un ghid în urmarea unei vieți închinată întru totul lui Dumnezeu. Din conținutul textului „Înainte privire a sfintei Scări” constatăm cum că ea a fost zidită conform vârstei cei după trup a lui Hristos adică celor treizeci de ani și respectiv treizeci de trepte. Așadar, lucrarea este împărțită în treizeci de capitole, fiecare ocupându-se de un păcat sau o virtute anume. Inițial capitolele erau numite logoi, dar astăzi sunt cunoscute mai mult ca „trepte”. Treptele sunt următoarele, de jos în sus:

Pentru fugire de lume; 2. Pentru neîmpătimire către ceva ; 3. Pentru înstrăinare; Pentru fericită acultare; 5. Pentru pocăință; 6. Pentru pomenirea morții; 7. Pentru bucuria plânsului; 8. Pentru nemâniere și blândețe; 9. Pentru ținerea de minte a răului; 10. Pentru grăire de rău; 11. Pentru limbuție și tăcere; 12. Pentru minciună; 13. Pentru trândăvie;

14. Pentru preaiubitul și vicleanul stăpân care este stomacul; 15. Pentru puritate; 16. Pentru iubire de argint; 17. Pentru neagoniseală; 18. Pentru ne simțire care este moartea minții; 19. Pentru somn și pentru cântare de psalmi; 20. Pentru priveghiare; 21. Pentru temerea cea fără de bărbăție; 22. Pentru slava deșartă; 23. Pentru mândrie și pentru hulă; 24. Pentru ne răutate și prostime; 25. Pentru smerita cujetare; 26. Pentru deslușirea gândurilor; 27. Pentru sfințita liniște; 28. Pentru sfințita rugăciune; 29. Pentru nepătimire cea de Dumnezeu următoare; 30. Pentru Credință, Nădejde și Dreptate. Deci, Scara reprezintă sfintele virtuți evanghelice: smerenia, credința, postul, blândețea, răbdarea, bunătatea, frumusețea, îndurarea, iubirea de adevăr, iubirea de Hristos, mărturisirea lui Hristos, pătimirile pentru Hristos. Transpunerea în românește a tratatului de ascetică din secolul al VII-lea, Scara lui Ioan de la Muntele Sinai, făcea accesibilă o experiență mistică de tip isihast, menținând astfel o continuitate a tradiției vii a primelor veacuri creștine. Cel ce urcă treptele Scării urcușul îl face singur prin efort de imitație, devenit mai degrabă urmare, pentru că unește efortul personal cu harul ce se dăruie doar celui deschis să-l primească. Lângă cel ce urcă stau – precum o spun doar unele picturi de pe pereții bisericilor – îngerii.

Vom menționa, de asemenea, și decorul acestei cărți, care îi sporește valoarea prin frontispicii, inițiale ornamentate, viniete finale și numeroase ilustrații pe pagini întregi, pe jumătate de pagină sau încadrate în text care completează podobebele tipăriturilor de la Neamț. Pe versoul paginei de titlu este plasată gravura Înălțarea Domnului lucrată de Ierei Simion și semnată cu anul 1807. Pe fila 15 nn. sunt enumerate titlurile celor treizeci de trepte ale scării pe care credincioșii vor urca la cer. iar pe versou – Scara și chipul Sfântului Ioan Scăraru, semnată tot de Ierei Simion. În tipăriturile nemțene au mai fost reproduse și gravurile lui Mihail Strilbițki

– un gravor de real talent și cu o prodigioasă producție artistică. După cum se știe, spre sfârșitul activității sale a donat o parte din utilajul său tipografic Mănăstirii Neamțu. Gravurile lui Mihail Strilbițki se înscriu printre realizările deosebite ale artei noastre grafice și o bună parte din ele au fost reproduse în tipăriturile nemțene până la sfârșitul secolului al XIX-lea. El a creat un final de capitol, compus dintr-un vas cu flori în stilul ornamentelor din tipăriturile occidentale ale secolului al XVII-lea, precum și o emblemă de tipograf cu doi îngeri susținând o ancoră și inițialele tipografului. Pe filele îngălbenite de trecerea anilor au lăsat diverse însemnări și foștii posesori ai acestei cărți. Am spicuit doar câteva: Pe pagina 3 numerotată citim: 1. “Isihie Ieromonah”, 2. „Ilare Ieromonah duhovnic și slujitor, la Sfântul schit Szgura. 1856, iun(ie) 1 zi,” 3. „Pe această carte i-am primit banii de la schitul Szgura și va rămâne a schitului veainic. Semnează Serafim Ieroshidiacon

Hagiu, 4. „Acest s(fânt) Ioan Scărariul l-am cumpărat de la s(fânt) părintele Isihie Ieromonah cu prețul de pre 20 lei și cine o va înstreina-o să fii supt canonul celor șapte soboară. Serafim Ieroshidiacon Hagiu, ucenic părintelui Irinarh Ieroshimonah. 1841 o(tom)vrie. Pe versoul filei 68 citim: „În ziua de 28 iunie 1897 au încetat din viață scumpul și prea iubitul nostru Vasile Mihailescu în etate de 34 ani. În mormântat la 29 iuliu la cimitirul Etrnitate din Iași. Și pentru pomenire scrim pe această carte Dumnezeu să-l erte. I. Th. Mihailescu”.

Menționăm că citirile din aceste cărți în biserică au fost pentru poporul nostru ortodox o școală universală creștină, în care s-a urmărit formarea unui om moral integru, după chipul lui Hristos, a unui om care să aspire către desăvârșire, către sfințenie. O sfințenie în care mijloacele de atingere a desăvârșirii sunt accesibile și variate, demonstrând libertatea spiritului uman.

VASILE ȚEPORDEI:

imanent valorilor spiritual-naționale

Istoria neamului ne pune la dispoziție documente despre viața și activitatea unor personalități de excepție, care prin modul de a fi, au făcut epocă. Despre mulți s-a scris, numele lor fiind elogiuate pe bună dreptate de către urmași sau contemporani, alții însă rămân trecuți sub semnul unei indiferențe tacite, neîntemeiate, deși în cazul unei cercetări, remarcăm că dacă s-ar face abstracție nouăzeci la sută din ceea ce au realizat pentru emanciparea culturală și națională, deja merită să-și ocupe locul, adică să fie cunoscuți și apreciați. Cert este faptul că o răbdătoare incursiune în istoria neamului ne evidențiază personalitatea lui V. Țepordei, care, pe parcursul întregii vieți, a știut să-și distribuie talentul într-o uimitoare pluritate de activități, rămânând pentru noi purtătorul de cuvânt al unei determinări istorice și sociale, a ideilor novatoare, reformatoare și valorificatoare, ce desemnau în esență importanța stringentă a dezvoltării multidimensionale a țării, neamului.

Descendent dintr-o familie de răzeși, Vasile Țepordei posedă limba națională, lucru aproape netradițional pentru acea epocă, fapt ce-i permite să se familiarizeze de cele mai importante file din istoria națională. Perseverența nativă, setea de a cunoaște, dorința de a se manifesta, a lua atitudine, chiar în cele mai dificile clipe ale vieții l-au determinat să-și păstreze demnitatea de Om. Semnificativ că anume el a fost unul din cei care a militat cu dârzenie pentru tot ce ține de sacralitatea românească, astfel, când vorbim de Vasile Țepordei, îl putem concepe, fără niciun fel de rezerve, ca pe un etalon de patriotism și consacrare idealurilor naționale.

Din multitudinea de activități desfășurate de consemnatul compatriot, evi-

Lidia TROIANOWSKI,
dr. în filosofie, IIESP al AȘM

Abstract: *Vasile Țepordei was an inclement critic who stigmatized misery, corruption, ignorance, deceit and cowardice appropriate to the Bessarabian society of the '30s using a sententious style. Because of that his works often stirred criticism from other critics and even from some government officials. His famous series of articles in which the author fiercely criticized the freemasonry could serve as a convincing testimony: When will the abuse stop?; Calvinism, Politics, Freemasonry; Freemasonry has been abolished, etc. It is also significant, that in his works he always condemned the negative moments of clergy's life.*

Getting acquainted with V. Țepordei's works, we understand that they remain an unknown area, open to differentiated interpretation and appreciation. As to the whole representation of his life and creations, it could be expressed as follows «Maximum simplicity and intellect».

dențiem în mod special ziaristica, care-și află motivație în datele unei binecuvântate vocații. Debutază Vasile Țepordei în perioada când era elev în clasa a opta a Seminarului Teologic din Chișinău. Dacă am intenționa să elucidăm în linii mari debutul creației publicistice a lui V. Țepordei, activitate ce rămâne printre altele domeniul privilegiat al compatriotului nostru pe parcursul întregii vieți, evidențiem că primii pași îi realizează dirijat de profesorul său de la facultate - Nichifor Crainic, ultimul manifestându-se nu numai ca un ziarist profesionist, dar și ca director al cotidianului *Calendarul* și al prestigioasei reviste bucureștene *Gândirea*. Cât privește o eventuală tentativă de a contura arealul problematic abordat de compatriotul nostru, constatăm că ar suferi eșec, deoarece însemna îndubitabila intenție de a cuprinde necuprinsul: reportaje, articole analitice și de sinteză, editoriale, schițe de toate genurile, recenzii, crochiuri, pamflete etc., toate rezultate dintr-o muncă tenace și meditații laborioase, din acumulări și perspective, ce deconspiră o manieră surprinzătoare și incitabilă și un stil didactic, moralizator, departe totuși de a cădea în vulgaritate.

Concludente în acest sens se fac și numeroasele publicații la care a colaborat, pe unele chiar și le-a dirijat: *Luminătorul*, *Misionarul*, *Țara noastră*, *Cuvântul moldovenesc*, *Studentul*, însă în ceea ce privește *Raza*, Organul Independent al Clerului Ortodox din Basarabia, aici personalitatea neobositului și fecundului ziarist se proiectează și se suprapune perfect pe ceea ce nominalizăm ca istorie a publicației în cauză.

Capabil de inovații producătoare de sens, programatic ostil a tot ce-i reacionar, conservator, V. Țepordei militează în permanență pentru dezvoltarea multilaterală a maselor largi, indiferent de cenzul de vârstă, avere, sex, încercând, prin toate metodele ce le avea la îndemână, să introducă în selecția valorilor moral-estetice sentimentul necesității imperioase a unui redemaraj a activităților în scopul avansării Basarabiei la nivel european.

Sine dubio că prin accepție publicisti-

ca desfășurată de V. Țepordei poate concura fără niciun fel de exagerări, doar cu aceea pe care ne-a lăsat-o drept moștenire Al. Robot, recunoscut unanim de către criticii literari ca cel mai de seamă maestru al cuvântului din perioada interbelică. În sens univoc, subliniem că într-adevăr Basarabia n-a mai avut un publicist militant, un ziarist total, un tribun excelent asemenea lui V. Țepordei, de care însă, cât ar fi de regretabil să constatăm, în perioada totalitarismului nicio enciclopedie, niciun manual de istorie a presei naționale nu pomenea, lăsându-i eminenta figură sub semnul unui anonim total. Și totuși, ziaristica practică de el reprezintă un segment cultural-estetic și moral-social immanent spiritualității naționale a anilor '30 ai sec. XX, deoarece V. Țepordei, poate mai mult decât alții, s-a preocupat de esența, cauzele și efectele problemelor și evenimentelor din viața țării, fenomenelor, la prima impresie, secundare însă, care de fapt formau sau cel puțin stau la baza pilonilor ce susțineau integritatea și neatârănarea țării. Nu putem să neglijăm nici acel aspect că în permanență vectorul creației sale s-a bazat în special pe valențele morale și n-a renegat subsolul pro-cultural moștenit de la strămoși, opinând abuziv, peremptoriu pentru necesitatea cardinală a reînțoarcerii la tradițiile și obiceiurile populare, la valorificarea folclorului - izvor din care se adapă spiritualitatea românească și-și află rădăcinile complexa istorie a multpătimatei Basarabii.

Cuvântul, susținut de argumente bine ajustate și lucide, de o efervescentă de judecăți pătimeșe, reprezintă principala armă care i-a servit cu fidelitate în lungile polemici cu adepții rusofobiei, cu prozeliții, masonii și epigonii diferitor erezii religioase, cu tot ce putea zdruncina, conform lui, educația religioasă, în care sesiza o parte complementară și indisolubilă a orizontului cultural al generației în creștere. Anarhia spirituală, indiferența, ateismul, comunismul - elemente negative pe care le-a dezavuat în permanență, exprimându-și oprobriul față de ele în așa articole analitice și de sinteză ca: *Pedago-*

gie polițistă, Familia, Religiozitatea tinerețului, Rostul religiei între celelalte obiecte de studiu, O modificare se impune etc., rămânând, în solul acestor probleme, atât timp cât avea nevoie pentru a le desemna ca periculoase și incompatibile unei culturi durabile. În materialele menționate, Țepordei, consecvent prin raționamente de calitate, aduce probe complexe, că din cauza unor fenomene economice politice și sociale nefaste biserica aproape că și-a pierdut influența asupra spiritualității neamului. În scopul contracarării acestei situații indezirabile, biserica, consemnează V. Țepordei, are nevoie de cadre bine pregătite, capabile să-i returneze statutul de instituție demnă de a deține monopolul asupra educației moral-spirituale. Pe acest temei, publicistul realizează o radiografiere crepusculară a situației în domeniul învățământului și educației, focalizând concomitent atenția și asupra problemelor din instituțiile de cult. Aplecându-se asupra acestui subiect, V. Țepordei evidențiază un șir de circumstanțe, în opinia sa nocive, care influențează asupra procesului de învățământ și a asimilării materialului teoretic și practic, or frâna destructibilă o sesizează în modul de selectare a cadrelor didactice și în atitudinea indiferentă și absolut incompetentă de triere a cadrelor didactice de către Ministerul Cultelor care angajează profesori, îngrijindu-se numai de titlul științific al acestora, neglijând confesiunea pe care aceștia o împărtășesc, lucru absolut inadmisibil în aserțiunea sa pentru o instituție de acest gen. Avizându-se asupra momentului, Țepordei consideră că evitarea a astfel de divergențe capabile să provoace dezechilibrul moral din sufletele viitorilor slujitori ai cultului trebuie evitate cu cea mai intransigentă precauție, cât privește recrutarea corpului didactic pentru seminarele teologice să fie puse în seama Bisericii.

Cugetător consemnat, Țepordei s-a preocupat cu naturalețe de opera de înflorire național-culturală, militând cu perseverență pentru respectarea unor legi de care unii demnitari de multe ori fac abstracție. În această ordine de idei, con-

semnăm că structurată sufletește pe temeliile unor idealuri naționale, creația lui V. Țepordei reprezintă un portal al unei noi și originale comprehensiuni a unui șir de aspecte ce formau ansamblul relațiilor economico-politice și social-culturale dintre reprezentanții aceluiași popor, care, în urma unor circumstanțe nefaste, au fost ruși unii de alții pe parcursul a unui veac - basarabeni și regățeni. Notabilă ideea că incursiunile săvârșite în hotarele problematicii nuanțate, pe cât de dificilă, pe atât și de complexă, îl determină să desemneze că în licitarea acestui domeniu pentru el nu există aspecte principale sau terre-à-terre. Prin urmare, remarcăm că, fără a eluda latura emoțională a subiectului propus, publicistul ilustrează cu pregnanță că discuțiile intens colportate la acest segment temporal cu privire la unghiurile ascuțite dintre “regățeni” și “basarabeni”, ce se preambulau în limitele unei scări de aprecieri și reneșări reciproce, sunt lipsite de temei și de o bază logică solidă. În cazul invocat se fac reprezentative așa materiale ca: *Noi și voi, Unirea Basarabiei, Pentru istorie ș.a.*, care-i consemnează favoarea gândurilor și meditațiilor pe marginea acestor fenomene sociale negative ce poartă în sine, conform opiniilor sale, sămburele unor conflicte sociale mai evidente și nefavorabile integrității statului român.

Parcurgând publicistica lui Țepordei, ne dăm seamă că a fost unul dintre puțini ce au scris cu atâta pasiune, entuziasm, dăruire și sensibilitate despre problemele Basarabiei, deși anume tema dată îl determină adesea să ajungă la niște concluzii dacă nu prejudicioase, atunci unilaterale. E și natural, deoarece putem susține cu certitudine că problema desemnată constituie pentru el punctul vulnerabil, iar imposibilitatea de a schimba starea de lucruri îl făcea să fie un militant intolerant și rigid.

Nevoit să părăsească Basarabia și să ia calea emigrației, V. Țepordei, în mai multe lucrări de publicistică și memorii, ne prezintă o tremurătoare epopee a suferințelor ce-i măcinau sufletul. Pe acest temei consemnăm că, într-o mare par-

te a materialelor, ce datează cu perioada 1940-1943, Vasile Țepordei este un creator al delicatelor argumente concludente, pe care le oferă compensatoriu cititorilor, compatrioților, fraților de pribegie, menite să-i convingă că sunt obligați să păstreze cu sfințenie respectul pentru tradiție și neam.

Nostalgia după casa părintească și satul basarabean, imposibilitatea de a realiza ceva radical, util pentru redresarea situației, îl determină ca blamarea indiferenței, lipsei de patriotism și consacrare să devină aspecte constante ale publicisticii pe care o practica în paginile *Razei* și *Razei Basarabiei*, mai convingătoare în acest sens se evidențiază următoarele articole: *Întoarcerea Basarabiei cu fața spre București*, *Plecând din Basarabia*, *Scrisoare din Basarabia*, *Prin Basarabia ruinelor*, *Vremurile trec, domniile se schimbă*, *Nu mai noi rămânem*, *Satul basarabean* ș.a.

Plauzibil să decelăm că tribulațiile lui V. Țepordei sunt orientate și spre depistarea soluțiilor eficiente de rezolvare practică a tuturor momentelor legate de posedarea limbii literare române, moment care devine aproape însemnul principal al creației sale publicistice. Drept argument în acest sens ne pot servi accentele patetice dezvoltate în așa materiale ca: *O*

problemă care cere o rezolvare imediată, *O sărbătoare moldovenească*, *O boală veche* ș.a.

Critic inclement, printr-un stil sentențios stigmatizează mizeria, corupția, ignoranța, minciuna și lașitatea propriei societății basarabene a anilor '30. Drept consecință, materialele lui nu o singură oară trezesc umori critice din partea fraților de breaslă de la alte publicații sau chiar și a unor demnitari de stat. În acest sens, testimoniu convingător ne poate servi renumitul ciclu de articole în care autorul supune atacurilor denigratoare masoneria: *Până când oare se va abuza?*, *Vodă da*, *Hâncu ba*, *Calvinism*, *politicianism*, *francmasonerie*, *S-a desființat Francmasoneria* etc. Semnificativ că el n-a afișat în scrierile sale nici atitudini elogioase față de elementele negative din viața clerului pe care le-a blamat și persiflat fără menajamente ori de câte ori considera necesar.

Avizându-ne de opera lui V. Țepordei, sesizăm că ea rămâne un domeniu încă nevalorificat, deschis unor interpretări și aprecieri diferențiate. Cât privește reprezentarea holografică a vieții și operei sale, credem că ar putea fi exprimată în felul următor: "Maximum de simplitate și de intelect".

Competențele biblioteconomice sub impactul provocărilor Societății Cunoașterii

Vera OSOIANU

Majoritatea profesioniștilor din domeniul bibliotecar, aflați astăzi în vârful piramidei și ajunși la maturitate profesională, s-au format ca specialiști și și-au fundamentat dezvoltarea pe ideea că la baza instituției bibliotecare se află trei piloni: spațiile, resursele și personalul. Între timp, lucrurile au evoluat și astăzi nu mai putem scoate din ecuație alți trei piloni la fel de importanți: utilizatorul, tehnologiile moderne de informare și comunicare și serviciile bazate pe necesitățile utilizatorului, evoluțiile socio-culturale și implementarea tehnologiilor. Care dintre aceștia este mai important? Toți în egală măsură și încă mulți alții adiacenți, deși unii și-au mai șters din contur, iar alții se impun insistent pe prim-plan.

Competențele ce țin de pilonii tradiționali (spații, resurse, personal) ai bibliotecii trebuie dezvoltate și ajustate noilor realități. Spațiile fizice, deși rămân în continuare destul de importante și fără ele nu poate fi concepută o bibliotecă (rezultatele Studiului sociologic **Fișele de raportare a cetățenilor. Republica Moldova** demonstrează că 14% dintre respondenți văd îmbunătățirea serviciilor bibliotecilor publice prin organizarea/reorganizarea spațiilor), pentru foarte mulți utilizatori nu mai sunt la fel de relevante ca anterior. Foarte multe persoane preferă să acceseze resursele și serviciile bibliotecii de la distanță, la orice oră de zi sau de noapte, oriunde s-ar afla ele.

Cu resursele infodocumentare localizate într-un spațiu anume este aceeași poveste, pentru că utilizatorii, sau marea lor majoritate, doresc recepționarea informației urgent și primul lucru pe care îl fac este să acceseze un motor de căutare, fenomen atestat și de experiența bibliotecilor din alte țări (Studiul OCLC *Percepția bibliotecii și a resurselor informaționale*, 2005, 2010). Deci, observăm că din primul bloc rămâne la fel de conturat ca anterior doar

Abstract: *The role of the specialists who know how to locate and index information increases along with the increase of the volume of information available in the Internet. Librarians owe to the Internet their specific skills of how to structure the information in order it to be more visible during the searching process. Technologies are useless if the information can not be located, filtered, organized and accessed. Traditionally librarians are at the forefront of information dissemination, and they are going to remain there if they will develop skills which will permit them to make technology to work for the benefit of libraries, and hence for the users' benefit. With constant changes taking place in all spheres of human activity, library effectiveness will depend increasingly on the development and practical application of librarians' skills and flexibility, and their ability to adapt to these changes. All this requires an update of the professional, personal and technological competences of a modern librarian.*

bibliotecarul.

Cât despre blocul doi de factori: utilizatori, tehnologii, servicii. Conceptul Biblioteca 2.0 a scos în prim-plan utilizatorul și serviciile centrate pe utilizator și pe necesitățile de informare, învățare, documentare, dezvoltare, socializare, recreere ale acestuia etc. Majoritatea profesioniștilor și experților domeniului bibliotecar, atunci când se pronunță asupra conceptului Biblioteca 2.0, accentuează faptul că Biblioteca 2.0 nu înseamnă neapărat servicii noi bazate pe tehnologii și că bibliotecile care au tehnologiile doar în perspectivă pot oferi servicii noi centrate pe utilizator și, respectiv, cu implicarea utilizatorului. Dar, cunoscând profilul utilizatorilor moderni, mai ales al celor din generația în formare, care constituie majoritatea utilizatorilor bibliotecilor, e lesne de înțeles că piesele de rezistență ale bibliotecii moderne sunt și vor fi în continuare tehnologiile de informare și comunicare, și în special instrumentele Web. Deci, conceptul Biblioteca 2.0 scoate în prim-plan utilizatorul, iar prin insistența asupra unor aspecte ce țin de atitudini, mentalități, competențe, și bibliotecarul.

Evoluția domeniului dictează tot mai insistent dezvoltarea competențelor vechi, dar și dobândirea unor competențe noi fără de care bibliotecarul nu mai poate face față utilizatorului modern, profilul căruia se schimbă rapid. Această schimbare a utilizatorului, ca rațiune de existență a bibliotecii și a domeniului în general, este dictată de modernizarea spectaculoasă a tehnologiilor informaționale. Din articolul „[Ce părere are creatorul conceptului Web 2.0 despre companiile Microsoft, Apple și Google](#)”, publicat recent în [www.capitala.ro](#) și preluat de Blogul de biblioteconomie și știința informării <http://clubbib.wordpress.com/2011/11/24/ce-parere-are-creatorul-conceptului-web-2-0-despre-companiile-microsoft-apple-si-google>, recepționăm contrariați mesajul că „Expertul în Internet și editorul Tim O’Reilly consideră că termenul Web 2.0, pe care l-a inventat pentru a defini un web mai dinamic și mai interactiv, este unul învechit și depășit”. Deși multă lume încă n-a ajuns să înțeleagă esența Webului 2.0, care a făcut atâtă vâlvă în lumea tehnologiilor informaționale, a bibliotecii 2.0 etc. aflăm de la chiar părintele conceptului că aceste noțiuni sunt deja depășite.

Și poșta electronică, care a făcut o adevărată revoluție în domeniul comunicării, la 40 de ani de la apariție, începe să piardă teren în favoarea rețelelor de socializare, dominate mai

ales de utilizatorii din generația net. Articolul *Confruntarea titanilor. E-mail versus rețele sociale*, publicat recent pe [www.gandul.info](#), preia o știre emisă de BBC, conform căreia Mark Zuckerberg, fondatorul Facebook a declarat în cadrul prezentării de la lansarea noii platforme de message a Facebook că emailul nu mai este viitorul comunicațiilor. “Noi nu suntem de părere că e-mailul mai reprezintă sistemul modern de comunicare prin mesaje”, a spus fondatorul Facebook.

Este evident că devine tot mai greu să ținem pasul cu evoluția domeniului IT care influențează enorm biblioteca. Condiția obligatorie pentru aceasta este schimbarea.

Despre importanța schimbărilor în domeniul bibliotecar, în special la nivel de mentalități și atitudini, discutăm deja de peste două decenii. Deloc întâmplătoare este și tema generică pentru întrunirea 2011 a Conferinței Directorilor Bibliotecilor Publice Raionale/Municipale/Orășenești din Republica Moldova (CoDiBiP) „Bibliotecarul public moldovean ca obiect și ca subiect al schimbării”.

În cartea *Sensul schimbării în universul infodocumentar*, deși emană suficient optimism pentru viitorul domeniului nostru de activitate, cunoscutul bibliolog român Ion Stoica lansează și ideea că „apocalipsa intelectuală nu poate fi închipuită decât ca o lume fără biblioteci”. Este o avertizare foarte fină, dar cu o bătaie foarte lungă din care trebuie de înțeles că nu ne putem juca la infinit cu noțiunea de schimbare fără a schimba în esență nimic. Potrivit domnului Stoica, în perimetrul infodocumentar „...schimbarea vine mai des din exterior, ca o presiune, ca o amenințare”. Iar aceasta înseamnă că noi nu suntem stăpâni pe situație și doar ne lăsăm duși de val. Un val pentru noi s-ar putea să fie și Programul Fundației Gates Global Libraries, care, în caz de reușită, chiar va însemna pentru comunitatea noastră acceptarea necondiționată a schimbării. Pentru bibliotecari această schimbare implică mentalități, atitudini, competențe, comportament etc.

Schimbările domeniului bibliotecar vor fi impulsionate de: procesele globale de informatizare, dezvoltarea TIC, a pieței produselor și serviciilor informaționale, politica de dezvoltare a statului, reformarea diverselor domenii de activitate etc. Procesele dinamice de dezvoltare a societății și, implicit, a bibliotecilor vor impune noi competențe profesionale bibliotecarului, care nu mai este doar custode al colecției de publicații, dar și cunoscător al TIC, naviga-

tor în resursele informaționale electronice din internet, promotor al culturii informaționale, manager și marketolog în sfera resurselor infodocumentare etc. În virtutea unei tradiții înrădăcinate în timp, bibliotecarii continuă să fie considerați specialiști de formațiune enciclopedică, iar aceasta presupune că diapazonul competențelor lor trebuie să fie cât mai larg, ca să poată răspunde necesităților tuturor categoriilor de utilizatori ai serviciilor bibliotecare.

Există o problemă care trebuie să ne facă foarte atenți. Atât decidenții politici și financiari, cât și reprezentanții mass-media, dar unori chiar și reprezentanții mediului profesional, atunci când discută vreo problemă ce ține de domeniul bibliotecar, sunt tentați să vadă mai degrabă partea negativă a lucrurilor, decât partea pozitivă

Există dovezi ce ar trebui să schimbe un pic culorile în care sunt percepuți bibliotecarii și bibliotecile, cel puțin în ochii proprii, pentru moment.

La începutul anului 2011, au fost publicate rezultatele Studiului sociologic național **Fișele de raportare a cetățenilor. Republica Moldova**, realizat de Institutul de Politici Publice și Magenta Consulting cu suportul Băncii Mondiale, al Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională și PNUD Moldova.

În contextul temei în discuție, sunt deosebit de importante pentru noi răspunsurile la întrebarea **Care sunt dificultățile cu care se confruntă respondenții în procesul de obținere a serviciilor bibliotecilor publice?** 9% dintre respondenți menționează lipsa informației, 4% – indiferența personalului, câte 3% de respondenți menționează dezorganizarea, calitatea nesatisfăcătoare și timpul îndelungat de așteptare, care depind și ele de bibliotecar, 2% indică brutalitatea, incompetența și problemele greu de rezolvat, 1% menționează corupția și birocrația. Deci, în sumă totală, respondenții care au pretenții față de prestața bibliotecarilor sunt mai mulți decât cei care menționează lipsa informației, adică insuficiența și calitatea necorespunzătoare a resurselor infodocumentare.

Aceste cifre trebuie analizate foarte serios și luate măsuri urgente de redresare a situației, pentru că, dacă lipsa informației nu depinde de bibliotecar, toate celelalte dificultăți pot fi înlăturate prin implicarea și, ce-i mai important, prin schimbarea acestuia. Respondenților li s-au solicitat sugestii în vederea îmbunătățirii serviciilor bibliotecilor publice. 55% dintre respondenți sugerează îmbunătățirea finanțării

bibliotecilor, 21% – **îmbunătățirea competențelor personalului**, 14% – organizarea (reorganizarea spațiilor), 7% – accesul la informația de calitate, 3% sugerează un comportament mai politic al personalului. Deci, 38% dintre respondenți leagă, într-un fel sau altul, problemele ce țin de îmbunătățirea serviciilor bibliotecare de persoana bibliotecarului. Analizând situația ce se desprinde din tablou, sperăm că mai putem schimba percepția și câștiga membrii comunității de partea noastră. Iar ei pot fi avocații cei mai de seamă ai bibliotecilor. Așa cum s-a întâmplat în Anglia atunci când decidenții au încercat să reducă bibliotecile și bibliotecarii, pentru a face față efectelor recesiunii.

Care este situația în bibliotecile lumii? Studiul OCLC *Percepția bibliotecilor și resurselor informaționale (2005, 2010)* scoate în relief faptul că respondenții sunt în general satisfăcuți de bibliotecile și bibliotecarii. Dar, atenție! Nu planifică să vină la bibliotecă mai des în viitor. 77% dintre respondenții care au nevoie de asistență la căutarea informației au fost de acord cu faptul că, în procesul de căutare a informației, ajutorul bibliotecarului este de mare valoare. O parte considerabilă de respondenți au indicat că ajutorul acordat de motoarele de căutare este la fel de valoros ca și asistența bibliotecarului. Pentru respondenții din SUA ajutorul bibliotecarului este mai apreciat decât cel al motorului de căutare. Calitatea informației oferite de bibliotecari și de motoarele de căutare este apreciată aproape egal. Cât privește cantitatea informației și viteza de obținere a acesteia respondenții acordă o ușoară prioritate motoarelor de căutare. Respondenții au indicat asociații negative vizavi de personalul bibliotecii, folosind următoarele calificative: neprietenoși, nepricepuți, greu de găsit, de niciun ajutor. Este clar că cetățenii pretind bibliotecarilor să fie competenți, inteligenți, cultivați, toleranți, prietenoși. Se propune, de asemenea, să fie mărit numărul bibliotecarilor de referință, iar aceasta înseamnă că utilizatorii au nevoie de competențele bibliotecarilor.

În vâltoarea discuțiilor despre relevanța bibliotecii și a bibliotecarului în era Internetului, s-a conturat o idee favorabilă profesiei noastre, care constă în faptul că, în marea haotică de informații digitale care cresc rapid în cantitate, internetului îi sunt indispensabile anume competențele bibliotecarului care știe cum să găsească, să evalueze, indexeze, structureze, prezerveze informațiile de valoare, pentru ca acestea să fie cât mai vizibile în procesul de căutare. Tehno-

logiile sunt inutile dacă informația nu poate fi localizată, filtrată, organizată și accesată. Prin tradiție, bibliotecarii sunt în prim-planul diseminării informaționale și ei vor rămâne acolo dacă își vor dezvolta competențele în așa fel ca să poată pune tehnologiile să lucreze în folosul bibliotecilor și, implicit, în folosul utilizatorilor. În condițiile schimbărilor constante care au loc în toate sferile de activitate, eficiența bibliotecii va depinde tot mai mult de dezvoltarea și aplicarea în practică a competențelor, de nivelul de flexibilitate al bibliotecarilor, de capacitatea de adaptare la aceste schimbări. Toate acestea reclamă bibliotecarului modern actualizarea permanentă a competențelor profesionale, tehnologice și personale.

Dezvoltarea furtunoasă a tehnologiilor digitale și a rețelelor globale internet vor influența în continuare biblioteca și, bineînțeles, profesia de bibliotecar. Posibilitățile noi de cooperare favorizate de evoluția rețelelor informaționale, naționale, locale, specializate, partajarea resurselor, rețelelor interconectate și facilitățile oferite de lucrul la distanță, vor solicita bibliotecarilor în permanență noi competențe.

Factorii principali care vor influența și motiva schimbarea în domeniul bibliotecar în anii care vin vor fi:

- Tehnologiile și modernizarea permanentă și rapidă a lor. (Ca și multe alte domenii, biblioteconomia este profund influențată și modelată de modernizarea TIC).

- Comportamentul utilizatorilor. (Dacă raportul OCLC *Percepția bibliotecii și a resurselor informaționale*, efectuat în anul 2005, menționa că 84% de utilizatori încep căutarea informației utilizând un motor de căutare și doar 1% începând de la pagina web a bibliotecii, raportul efectuat în anul 2010 menționează că acum nimeni nu mai începe căutarea informației pornind de la pagina web a bibliotecii. 82% din totalul utilizatorilor de internet încep navigarea prin a căuta pe unul din motoarele de căutare).

Cele mai serioase bariere în calea schimbării se anunță a fi: insuficiența competențelor și abilităților necesare bibliotecarului erei cunoașterii și profilul și personalitatea bibliotecarului.

Cum pot fi îmbunătățite serviciile bibliotecii publice?

Dacă fundamentăm întrebarea pe rezultatele sondajului național, iar acestea sunt cifre reale, realizate de instituții independente care n-au avut motive să denatureze în vreun fel realitatea, este clar că avem probleme mari, ce țin

în special de:

- competențele bibliotecarului (21% menționează necesitatea îmbunătățirii competențelor, 14% – organizarea (reorganizarea spațiilor));

- Comportamentul bibliotecarului (indiferență, brutalitate, corupție, birocratie etc).

Responsabilitatea bibliotecarilor, în special a managerilor, este de a ține sub control și a rezolva aceste probleme. Partea bună a lucrurilor constă în faptul că ele sunt ușor de rezolvat, iar rezolvarea depinde, în mare parte, de noi, bibliotecarii, de disponibilitatea, bunăvoința și chiar ambiția noastră de a schimba lucrurile și a le face să meargă mai bine.

Ce trebuie să cunoască un bibliotecar pentru a asigura eficiența activității instituției pe care o are în gestiune:

- comunitatea: particularitățile etnice, religioase, preferințele politice etc. Bibliotecarul trebuie să promoveze diversitatea culturală, să susțină persoanele descendente din diverse culturi;

- necesitățile de informare și cunoaștere ale membrilor comunității;

- resursele pe care le are în gestiune;

- căile și metodele de promovare a resurselor, produselor și serviciilor;

- tendințele de dezvoltare ale biblioteconomiei moderne etc.

Competențele necesare bibliotecarului erei cunoașterii se desprind din rolurile și responsabilitățile specifice domeniului. Marea problemă a bibliotecarilor este că ei își asumă roluri noi, sigur în dependență de posibilitățile și tehnologiile de care dispun, dar cu greu renunță la rolurile vechi. Aici trebuie să potrivim bine balanța, mai ales între cele două mari valori: promovarea informației și promovarea cărții și a lecturii.

Roluri tradiționale specifice bibliotecarului:

- custode – selectează, organizează, asigură prezervarea și pune în acces resursele infodocumentare în diverse formate;

- consultant – asistă utilizatorul în procesul de căutare, evaluare și utilizare a resurselor;

- manager – gestionează activitatea bibliotecii, asigură comunicarea cu utilizatorii, cu bibliotecarii din instituție și din alte instituții adiacente, cu fondatorii, partenerii etc.

Roluri specifice bibliotecarului erei cunoașterii:

- identifică, organizează, asigură prezervarea și oferă acces la resursele informaționale

tradiționale și digitale;

- asimilează TIC, relaționează cu specialiștii IT în vederea creării resurselor digitale și asigurarea accesului în rețea;
- instruieste clienții în vederea utilizării TIC, a internetului, a motoarelor de căutare, a revistelor electronice etc.;
- contribuie la crearea și dezvoltarea instrumentelor web (pagini web, bloguri etc.);
- utilizează rețelele de socializare pentru diseminarea informației și conținuturilor etc.

Literatura de specialitate definește următoarele **tipuri de competențe**:

■ **Profesionale**: competențe care se aplică direct la felul cum munciți sau competențe de care aveți nevoie pentru un anumit loc de muncă (în baza lor persoana este evaluată la locul de muncă; sunt bază pentru angajarea în câmpul muncii și ocuparea unui post anume).

■ **Personale**: reprezintă caracteristici de dezvoltare personală; sunt legate indirect de postul ocupat (influențează profesionalismul).

■ **Tehnologice**: unele izvoare le încadrează în cele profesionale, altele le evidențiază ca set separat și le pun pe picior de egalitate cu competențele profesionale și cele personale.

Competențe profesionale. Bibliotecarul erei cunoașterii este expert în cunoaștere și resurse informaționale; posedă abilitatea de a selecta, evalua, indexa, prezerva, disemina resursele infodocumentare pe diverse formate; evoluează necesitățile informaționale ale clienților; creează produse și servicii eficiente care să corespundă necesităților utilizatorilor din aria de servire; utilizează în activitate tehnologiile moderne de informare și comunicare; instruieste clienții în vederea utilizării TIC; elaborează baze de date online; îmbunătățește permanent serviciile pentru utilizatori în corespundere cu necesitățile în continuă schimbare ale acestora. Aptitudinile necesare pentru dezvoltarea acestor competențe profesionale sunt: analiză, diagnoză, cercetare, comunicare, organizare, coordonare, identificare, intervieware, clasificare, ordonarea priorităților, promovare etc. Competențele profesionale probabile indică ceea ce aveți nevoie pentru a putea demonstra cele mai potrivite competențe necesare postului pe care îl aveți sau doriți să-l obțineți.

Competențe personale: Bibliotecarul modern trebuie să fie pregătit să muncească eficient; să posedă abilități de comunicare efec-tivă; să fie dispus să învețe pe parcursul întregii vieți; să-și perfecționeze calificarea pe parcursul întregii cariere; să demonstreze valoarea

contribuției personale; să facă față schimbărilor permanente și să poată înțelege valoarea oferită de oportunitățile noi; să vadă avantajele parteneriatelor; să trateze clienții cu respect și încredere; să-și poată asuma condiția de lider și de a lucra în echipă; să fie flexibil și să posede o atitudine pozitivă față de oameni și evenimente etc. Competențele personale indică: aptitudinile și preocupările care trebuie să caracterizeze bibliotecarul pentru a crește profesional.

În ultimii ani, profesioniștii ai domeniului și organizații de profil au făcut eforturi pentru a identifica competențele de bază de care au nevoie bibliotecarii pentru a face față exigențelor erei digitale. În anul 2009, Consiliul ALA a aprobat **Competențele de bază în biblioteconomie** (Traducerea documentului poate fi accesată pe Slideshare: <http://www.slideshare.net/cdbclub/ala-competente-traducere>). Competențele recomandate de ALA sunt structurate în 8 categorii, și anume: Bazele profesiei; Resurse informaționale; Organizarea cunoștințelor și a informației; Cunoștințe și competențe tehnologice; Referințe și servicii pentru utilizatori; Cercetare; Educație continuă și învățare pe tot parcursul vieții; Administrare și management. Observăm că aici competențele tehnologice sunt plasate pe locul 4, imediat după competențele ce țin de Organizarea cunoștințelor și a informației. Iată care sunt **Cunoștințele și competențele tehnologice** pe care ALA le reclamă bibliotecarilor din toate tipurile de biblioteci, inclusiv bibliotecile publice:

- Tehnologiile de informare, comunicare, asistare, și conexe care influențează resursele, furnizarea serviciilor și utilizarea bibliotecilor și a agențiilor de informare.

- Aplicarea tehnologiilor și a instrumentelor de informare, comunicare, asistare și conexe în conformitate cu etica profesională și normele în vigoare privind serviciile și aplicațiile.

- Metodele de evaluare ale eficacității și eficienței produselor și serviciilor bazate pe tehnologii.

- Principiile și tehnicile necesare pentru identificarea și analiza tehnologiilor și inovațiilor în curs de dezvoltare, în scopul de a recunoaște și a pune în aplicare tehnologiile relevante îmbunătățite.

După părerea mea, setul de competențe tehnologice este prezentat mult mai explicit în lucrarea **Competency Index for the Library Field /Indexul competențelor în câmpul biblioteconomiei** http://ks.webjunction.org/c/document_library/

[get_file?folderId=67024497&name=DLFE-16500008.pdf](http://club-bib.wordpress.com/2010/11/12/posibilitati-de-instruire-online) elaborată de WebJunction în baza celor mai reprezentative lucrări semnate de practicieni și lideri ai domeniului bibliotecomic, precum și de organizații de profil. Lucrarea poate fi de mare ajutor managerilor bibliotecilor la elaborarea programelor de formare profesională continuă, precum și la elaborarea fișelor posturilor. O informație succintă despre WebJunction poate fi accesată pe <http://club-bib.wordpress.com/2010/11/12/posibilitati-de-instruire-online>. „WebJunction este o comunitate pentru instruirea online fondata printr-un program colaborativ și activează în vederea asigurării personalului bibliotecar cu resursele necesare pentru dezvoltarea unor biblioteci relevante. De la lansarea în 2003, WebJunction a ajutat mai mult de 50 000 de bibliotecari să-și formeze abilitățile necesare pentru a face față provocărilor specifice bibliotecilor de azi. Participarea este gratuită și toți sunt bine-veniți. Axa de activitate include tehnologiile, managementul și serviciile, de rând cu accesul public în bibliotecile mici și cele din spațiul rural.

În anul 2002, fundația Bill și Melinda Gates a oferit petru OCLC un grant pe o perioadă de cinci ani, pentru fondarea unei comunități online pentru bibliotecile publice și alte organizații, care oferă acces public la informație. Programul de bibliotecă a oferit peste 40 000 de computere și acces internet la peste 11 000 biblioteci de pe întreg teritoriul Statelor Unite și Canadei”.

În **Indexul competențelor în câmpul biblioteconomiei**, competențele sunt grupate în 6 blocuri: managementul bibliotecii; competențe personale și interpersonale; servicii pentru public; servicii tehnice; tehnologii: tehnologii de bază; tehnologii: sisteme și tehnologii de informare.

Observăm că aici competențele tehnologice sunt grupate în două blocuri: Tehnologii. Tehnologii de bază și Tehnologii: Sisteme și Tehnologii de informare. Ultimul set de competențe este solicitat specialiștilor IT angajați în biblioteci.

În introducerea la primul set de competențe este specificat faptul că, în condițiile în care tehnologiile pot fi utilizate la orice nivel de responsabilitate, începând cu funcționarea bibliotecii și terminând cu oferirea serviciilor și feedback-ul cu utilizatorii, orice bibliotecar trebuie să se simtă confortabil în fața calculatorului. În acest set sunt definite competențele de bază necesare tuturor bibliotecarilor pentru a

putea asigura activitatea eficientă a bibliotecii, indiferent dacă se ocupă de servicii tehnice sau interacționează cu publicul. Competențele solicitate la acest nivel includ: e-mail, hardware, internet, sisteme de operare, aplicații software, instrumente web (bloguri, rețele sociale, Twitter, Facebook, YouTube, Flickr, Slideshare, GoogleDocs etc.).

Al doilea set: **Competențe tehnice. Sisteme și Tehnologii Informaționale** este mai mult pentru bibliotecile mari. Aici poate exista o divizare strictă între personalul IT și bibliotecari. Fiecare manager trebuie să determine competențele necesare pentru funcționarea eficientă a instituției.

Biblioteconomiști din diverse țări au elaborat modele de competențe pentru bibliotecari din biblioteci publice, specializate, din învățământ etc. Specialiștii britanici S. Corral și A. Briurton au propus următoarea structură a **Modelului de competențe pentru bibliotecarul public**: competențe personale: comunicare, rezolvarea problemelor etc.; competențe profesionale: managementul resurselor, organizarea cunoștințelor etc.; competențe tehnologice; cunoștințe în domeniul businessului (finanțare, cheltuieli, marketing etc.; comportament adecvat poziției de lider, orientarea la realizări, inițiativă, viziunea strategiilor de perspectivă.

În **Modelul de competențe pentru bibliotecarul public în Societatea Cunoașterii (anexa 1)** am evidențiat următoarele competențe strict necesare: personale, profesionale, tehnologice, comunitare și competențe din domeniului businessului.

Sondajele la care am făcut referire în acest articol demonstrează că bibliotecă și bibliotecarul ocupă un loc distinct în comunitate. Mulți respondenți sunt de acord cu faptul că bibliotecă joacă mai multe roluri, servind ca spațiu pentru instruire, loc pentru lectură, suport pentru cultura informațională, acces gratuit la computere, Internet, loc pentru instruirea și dezvoltarea copiilor etc.

În răspunsurile lor cetățenii înaintea niște cerințe foarte clare pentru biblioteci. În calitatea lor de spații fizice: să fie curate, confortabile, bine încălzite și luminate; să dispună de personal competent, calificat și prietenos; să aibă un program care să corespundă stilurilor lor de viață; să facă o reclamă corespunzătoare colecțiilor și serviciilor; să găsească căile adecvate pentru a ajunge la populație, precum și a atrage nonutilizatorii să vină la bibliotecă.

Pentru a face față doleanțelor cetățenilor,

bibliotecarii trebuie să-și îmbunătățească competențele care să se răsfrângă asupra:

- Produselor și ofertelor (sporirea și actualizarea resurselor infodocumentare, modernizarea computerelor, îmbunătățirea cataloagelor etc.)

- serviciilor pentru utilizatori (extinderea programului de funcționare și ajustarea necesităților membrilor comunității, reexaminarea “regulilor” și a taxelor asociate cu folosirea materialelor de bibliotecă, oferirea posibilităților de rezervare online a materialelor, simplificarea procesului de prelungire a termenului de împrumut, extinderea perioadei de împrumut la domiciliu, îmbunătățirea metodelor de promovare a colecțiilor și a serviciilor oferite, îmbunătățirea accesului fizic și virtual etc.)

- facilităților și mediului ambiant (mărirea numărului de locuri în sălile de lectură, sporirea nivelului de confort, extinderea facilităților, reducerea gălăgiei, îmbunătățirea iluminării, încălzirea corespunzătoare a spațiilor etc.).

Secțiunea IFLA **Dezvoltarea profesională continuă și învățarea la locul de muncă** și-a propus pentru Conferința IFLA de la Helsinki care va avea loc între 11-17 august 2012, să dezbată tema **Bibliotecile și bibliotecarii ca forțe de schimbare prin transformare: Educația continuă ca sursă de alimentare**. Programul este structurat în cinci subteme, și anume:

- Conținut digital: Cum a schimbat accesul la conținuturile digitale situația bibliotecarului? Cum utilizează bibliotecarii conținutul digital pentru a facilita schimbarea? Cum contribuie bibliotecarii la dezvoltarea noilor experiențe digitale pentru a satisface necesitățile utilizatorilor?

- Calitatea de lider: Care sunt modalitățile prin care bibliotecarii gestionează și dirijează schimbarea? Care sunt valorile, atitudinile, convingerile necesare unui lider pentru a facilita schimbarea?

- Advocacy: Care sunt modalitățile de succes prin care bibliotecarii pledează pentru schimbare? Care sunt câteva dintre lecțiile învățate despre abordările eficiente de advocacy în mediul de comunicare în continuă evoluție de astăzi? Cum își pot demonstra bibliotecarii valoarea?

- Diversitatea culturală: Cum promovează bibliotecarii diversitatea culturală de toate tipu-

rile (religioasă, etnică etc.)? Cum se angajează ei în sprijinirea oamenilor reprezentanți ai diferitor culturi?

- Multilingvism: Cum oferă bibliotecarii acces în medii multilingve, schimbând căile prin care informația este achiziționată, gestionată și diseminată?

Toate discuțiile din cadrul acestei conferințe se vor axa pe dezvoltarea profesională continuă ca factor-cheie în formarea bibliotecarului modern, care să poată facilita și dirija schimbarea.

Studiile sociologice naționale **Fișele de raportare a cetățenilor. Republica Moldova și Utilizarea bibliotecilor publice și internetului în Republica Moldova**, rezultatele cărora au fost făcute publice în acest an, au scos în relief toată gama de probleme cu care se confruntă bibliotecile publice din țară. Puse cap la cap aceste două sondaje, care se completează reciproc, scot în evidență un tablou real al stării de lucruri, și anume cum sunt percepute de către utilizatorii bibliotecilor și de către cetățenii țării bibliotecile și serviciile oferite. Ambele studii sunt deosebit de valoroase, mai ales dat fiind faptul că au fost efectuate pentru prima dată. S-ar putea să se întrebe cineva: De ce s-au realizat atât de târziu? Poate pe motiv că nicio bibliotecă sau o asociație de profil nu și-ar fi putut permite un asemenea efort financiar. Oferta Fundației Gates care a comandat cercetarea sociologică **Utilizarea bibliotecilor publice și internetului în Republica Moldova** prevedea suma de 60 mii de dolari pentru efectuarea studiului. Faptul că aceste studii au avut loc pe parcursul aceluiași an este o simplă coincidență. Există un adevăr care se desprinde din aceste două sondaje: problemele bibliotecilor nu pot fi scoase din contextul general. Dacă în primul sondaj bibliotecile rupte din context prezintă ca un dezastru total, în celălalt sondaj alături de alte instituții prestatoare de servicii publice se prezintă un pic mai bine. Și nu pentru consolare, dar pentru că în alte sectoare situația este și mai gravă decât în biblioteci.

Rezultatele studiilor reprezintă o platformă serioasă pe care putem axa activitatea bibliotecilor în anul care vine și în anii următori. Sunt probleme care pot fi rezolvate în limita bugetelor existente și cu acestea va trebui să începem lichidarea lacunelor scoase în evidență de sondaje.

Referințe

- Fișele de raportare a cetățenilor. Republica Moldova** // http://www.ipp.md/public/files/Publicatii/2010/Raport_CRC_2011-01-19_Rom1.pdf
- Perceptions of Libraries and Information Resources** http://www.oclc.org/reports/pdfs/percept_concl.pdf
- Perceptions of Libraries and Information Resources.** // <http://liswire.com/content/oclc-releases-new-membership-report-perceptions-libraries-2010>
- Libraries and Librarians as Forces for Transformative Change:** Continuing Education the. Fuel. <http://www.ifla.org/files/cpdwl/conference-documents/2012/cpdwl.pdf>
- Les competences documentaires: des processus mentaux a l'utilisation de l'information.- Villeurbanne Cedex, 2002. 208 p.
- Kulikovski, Lidia. Schimbarea nu este o oportunitate, schimbarea este o obligație.** În: BiblioPolis. 2011, nr. 3, p.126-132.
- Cu pași mărunți: 100 de idei minunate pentru salvarea finanțelor pentru începători** <http://www.thesimpledollar.com/2008/02/06/little-steps-100-great-tips-for-saving-money-for-those-just-getting-started>
- José-Marie Griffiths/Donald W. King: Public libraries are particularly essential in recessions**// http://www.projo.com/opinion/contributors/content/CT_libraries27_07-27-11_AAOTO7Q_v11.4d599.html#.TkHOI8dMk6
- Ce aleg tinerii, mașină sau Internet**// <http://www.dailybusiness.ro/stiri-it-c/ce-aleg-tinerii-masina-sau-internet-68471>
- ONU declară accesul la Internet un Drept al Omului// <http://clubbib.wordpress.com/2011/06/06/onu-declara-accesul-la-internet-un-drept-al-omului>
- Autoinstruirea – baza piramidei formării profesionale continue**// <http://clubbib.wordpress.com/2011/04/14/autoinstruirea-%E2%80%93-baza-piramidei-formarii-profesionale-continue/>
- David Lee King Listă de competențe și abilități pentru Bibliotecarul 2.0** <http://clubbib.wordpress.com/articole-traduceri>
- Cât valorează internetul**// <http://clubbib.wordpress.com/2011/11/09/cit-valoreaza-internetul>

Biblioteca Națională a Israelului: o privire în viitor

Biblioteca a fost înființată nu demult - cu toate acestea ea are 120 de ani. Aș vrea să fac un scurt istoric, să aduc la cunoștință obiectivele noastre și să vorbesc despre procesul de planificare strategică în care ne-am angajat.

Aproape cinci ani în urmă, am avut onoarea să fiu numit directorul instituției, care pe atunci se numea Biblioteca Națională și Universitară Evreiască. Sarcina mea este de a conduce biblioteca, care acum se numește Biblioteca Națională a Israelului, cu ajutorul unui program multianual de schimbări ce i va atribui un rol proeminent în secolul XXI. Nu sunt bibliotecar de profesie. Am activat ca funcționar la Ministerul Educației și, în acea perioadă scurtă de timp în care m-am aflat în această funcție, am reușit să-mi creez o viziune și atitudine nouă față de profesia de bibliotecar și știința biblioteconomică în general. Sunt profund impresionat de entuziasmul bibliotecilor naționale din întreaga lume de a se transforma și schimba prin intermediul implementării tehnologiilor avansate, conștientizând faptul că doar prin reacția adecvată la necesitățile inconstante ale utilizatorilor ne putem crea un rol substanțial și ferm în viitorul digital.

Istoria bibliotecii noastre se întretese cu restabilirea coloniilor evreiești pe vechiul pământ al Israelului, mișcarea sionistă și statul modern Israel. Dorința de a colecta istoria scrisă a poporului evreiesc într-o bibliotecă națională, pe locul lor ancestral, a fost exprimată încă în 1872. Însă doar în anul 1892, a fost fondată Biblioteca Midrash Abrabanel de către Jerusalem Lodge of B'nai Brith, organizația internațională fraternală evreiască, împreună cu un grup de învățați și intelectuali. Încă din momentul înființării ei, Biblioteca Națională a avut o istorie complicată. În 1925, ea a fost transferată la Universitatea Evreiască din Ierusalim, care tocmai fusese deschisă, și denumită Biblioteca Națională și Universitară Evreiască. În 1930, a fost construită o clădire nouă pe campusul Mount Scopus al universității, însă, odată cu începerea Războiului de Independență a Israelului, biblioteca a fost evacuată în centrul Ierusalimului. În 1960, ea s-a mutat în localul în care se află în prezent, pe campusul Edmond J. Safra al Universității Evreiești din sectorul Givat Ram al Ierusalimului. Biblioteca Națională, fondată în baza moștenirii Bibliotecii Naționale și Universitare Evreiești în cele câteva reîncarnări ale sale, are trei misiuni de bază care-i conferă posibilitatea de a desfășura o activi-

Shmuel HAR NOY, director general al Bibliotecii Naționale a Israelului

Abstract: *Our library history intertwines with the restoring of the Hebrew settlements on the old land of Israel, the Zionist movement and the modern state of Israel. The desire to collect the written history of the Hebrew people in a national library, on its ancestral place, was expressed as far back as 1872. But the Midrash Abrabanel Library was founded only in 1892 by Jerusalem Lodge of B'nai Brith, a Hebrew fraternal international organization, in cooperation with a group of scholars and intellectuals. From the very beginning of its establishment the National Library had a complicated history. In 1925 it was transferred to the Hebrew University of Jerusalem, which had just been opened, and entitled the Hebrew National and University Library. When the Israel's War of Independence started the library was evacuated to the central Jerusalem. In 1960, it was moved to the building where it is located nowadays, on the Edmond J. Safra campus of Hebrew University in the Givat Ram sector of Jerusalem. The National Library was founded on the basis of the heritage of the Hebrew National and University Library. The library owns about five million documents. Besides the collections of books on the Hebrew population and other subjects, it also contains ancient manuscripts, rare printed books and incunabula, special collections of maps, newspapers, music, posters, microfilms, and copies of the manuscripts which could be found in other places. The library catalog is now part of the OCLC Worldcat, and includes local records in Hebrew, Arabic and Cyrillic scripts. The library's collections are being largely digitized. Nowadays a significant number of books, manuscripts, maps and other mass media are freely available online.*

tate amplă:

> Fiind Biblioteca Națională a Statului Israel, are o responsabilitate statutară de a colecta, păstra și oferi acces la toate cărțile, revistele, manuscrisele și alte surse de informare în orice limbă, care sunt publicate în sau despre Israel. În conformitate cu Legea despre depozitul legal, ea primește cărți și ediții periodice începând cu anul 1952, iar alte surse media începând cu anul 2001.

> Biblioteca este, de asemenea, cea mai mare colecție din lume, titlurile căreia abordează subiecte referitoare la poporul evreu, adică este depozitarul moștenirii scrise și eternizate a poporului nostru cu referire la istoria sa și meleagurile pe care au locuit evreii. Este cel mai bogat și mai important depozitar de literatură iudaică și ebraică, ce a documentat moștenirea spirituală și intelectuală a poporului evreu.

> Ea rămâne Biblioteca de Studii Umanitare a Universității Ebraice. În această calitate ea deservește cercetători din toate domeniile științelor umanitare, în deosebi în ceea ce privește studiile referitoare la poporul evreu, Orientul Mijlociu, Islam, Asia și Africa.

Fondurile bibliotecii numără aproximativ cinci milioane de unități. Pe lângă colecțiile de cărți despre poporul evreu și alte subiecte, ea mai conține și manuscrise vechi, cărți rare tipărite și incunabule, colecții speciale de hărți, ziare, muzică, afișe, cât și microfilme cu copiile manuscriselor păstrate în altă parte. Departamentul arhivelor deține sute de arhive ale unor instituții și persoane fizice importante și colecții de fotografii, care documentează Pământul Israelului începând cu sfârșitul secolului XIX.

Pe lângă acestea, Arhivele înregistrărilor sonore naționale ale bibliotecii păstrează și documentează patrimoniul muzical evreiesc și israelian. Cu toate acestea, ultimele două decenii au fost destul de complicate pentru bibliotecă. Scopul său s-a dovedit a fi prea amplu pentru a fi susținut de către Universitatea Ebraică. Bugetul a fost de multe ori tăiat, iar fondurile pentru menținerea clădirii au fost reduse la minimum. În iunie 1998, a fost format un comitet internațional, pentru a propune niște recomandări practice referitoare la viitorul bibliotecii. (Printre membrii acestui comitet au fost: Prof. Michael Feldman de la Institutul de Științe din Weizman în calitate de președinte, Dr. James Billington, bibliotecar al Congresului Statelor Unite, și Prof. Gunther Pflug, ex-directorul Bibliotecii Die Deutschen). Comitetul a hotărât, citez, că „Biblioteca trebuie să se modernizeze...în mod efectiv, biblioteca trebuie să renască.”

Comitetul a recomandat ca biblioteca să fie independentă de universitate. Această concluzie radicală a fost susținută în februarie 2004 de către recomandările celui de-al doilea comitet denumit Comitetul pentru schimbarea statutului Bibliotecii Naționale. În noiembrie 2007, a fost adoptată o lege care stabilea unele măsuri tranzitorii pentru a oferi bibliotecii independență. Biblioteca este acum, finalmente, o instituție independentă, cu un consiliu

de administrație propriu și care are posibilitatea de a angaja personal propriu. Avantajele schimbărilor organizatorice și juridice sunt foarte semnificative pentru bibliotecă. Acestea includ, de exemplu, recunoașterea oficială a bibliotecii în calitate de Biblioteca Națională a Israelului și posibilitatea de a colecta fonduri. Pe parcursul anului 2008, am negociat cu succes oferirea unei alocații bugetare mărite în sumă de 18 mii dolari de către guvern și universitate, care, cu colectarea anticipată privată de fonduri, ce constituie de la 7 la 10 mii de dolari anual, va mări bugetul total funcțional de la 15 mii dolari până la 25-28 mii dolari.

În ciuda perioadei lungi de bugete reduse, au fost totuși întreprinși câțiva pași importanți.

1. Catalogul bibliotecii este acum parte componentă a OCLC Worlcat, incluzând înregistrări autohtone în grafiile ebraică, arabă și chirilică.

2. Procesul de digitalizare și prezentare electronică a colecțiilor publicului sunt în plină desfășurare, și un număr semnificativ de cărți, manuscrise, hărți și alte mijloace de comunicare în masă, acum sunt în mod gratuit la dispoziția publicului larg.

3. Începem să digitalizăm mii de ore de înregistrări comerciale și etnografice, care, peste trei sau patru ani vor fi disponibile pentru public.

4. Măsurătorile noastre indică aproximativ 1,2 milioane de sesiuni anual pe site-ul nostru ale utilizatorilor, jumătate dintre care sunt din afara Israelului.

Acum trebuie să planificăm o schimbare de rol, de identitate, moduri profunde de gândire, astfel încât să putem deveni o bibliotecă pentru toți rezidenții din Israel, pentru toate păturile sociale ale populației, pentru poporul evreu din întreaga lume și pentru cercetătorii și persoanele fizice de orice credință și educație, care sunt interesați de colecțiile bibliotecii noastre.

Ce implică aceasta? Suntem într-un proces de definire a unei viziuni, ca parte componentă a unei analize strategice. Ea ar putea conține mai multe elemente:

- Bibliotecă ce dezvoltă și păstrează colecții de cunoștințe, patrimoniul și cultura poporului evreu, a Statului Israel și a Țării lui Israel.

- O bibliotecă care găsește o modalitate de a oglindi moștenirea inimitabilă și irepetabilă a poporului evreu, „Poporul Cărții”.

- O bibliotecă care are un rol central în viața culturală a poporului și statului evreu.

- O bibliotecă care servește ca punct de atracție pentru cercetări științifice, biblioteconomie, cultură și educație atât în Israel, cât și peste hotarele ei.

- O bibliotecă care-și stabilește locul său propriu printre bibliotecile naționale din regiune și întreaga lume, cooperând și colaborând cu ele.

- O bibliotecă care în mod continuu și flexibil integrează realizările progresului tehnico-științific în activitatea sa, pentru a face față necesităților utilizatorilor în era informațională.

- O bibliotecă care este relevantă pentru utilizatorii săi.

Fundația Rothschild din Israel (în ebraică „Yad Hanadiv”) și-a exprimat interesul de a acorda resurse necesare pentru asigurarea Bibliotecii Naționale cu o infrastructură care ar corespunde scopurilor redefinite ale bibliotecii, incluzând utilizarea eficientă a tehnologiei secolului XXI. Fundația a alocat deja resurse pentru întocmirea unui plan strategic, în care tocmai ne-am angajat. Din moment ce directorii tuturor bibliotecilor sunt interesați de procesul de planificare, m-am gândit că ar fi bine să scot în evidență unele aspecte ale procesului nostru de planificare. Cu toate că o perioadă de timp destul de îndelungată a fost discutată problema localului nou al bibliotecii, totuși această discuție a fost amânată, până când nu vor fi clare principiile fundamentale ale bibliotecii pentru secolul XXI. Ne dăm foarte bine seama că mai întâi trebuie să definim instituția și apoi clădirea. Ca parte componentă a evaluării strategice, a fost organizată o zi de studiu, la care au participat comitetul director, președintele universității, reprezentanți ai Fundației Rothschild și un număr de consilieri externi. Scopul adunării a fost schițarea unui profil preliminar al viitoarei bibliotecii, care va servi ca punct de pornire pentru grupurile de lucru înființate ca etapă ulterioară a procesului. Comisiile și Dreptul cu privire la Biblioteca Națională i-au atribuit bibliotecii multe roluri, însă nu au indicat care este importanța fiecăruia dintre ele. Pentru a forța priorizarea, rolurile potențiale au fost exprimate ca șapte dihotomii. Pentru fiecare dihotomie participanții au fost rugați să examineze cele două dihotomii. Principiu călăuzitor

A. Utilizatori B. Vizitatori

A. Site fizic B. Prezență digitală

A. Israel B. Diaspora

A. Evreii din Israel B. Grupurile minoritare din Israel

A. Rolul colecției B. Rolurile sociale

A. Colecție B. Acces

A. Zona Ierusalimului B. Întregul Israel.

Utilizatorii vizavi de vizitatori: Majoritatea au fost de acord că utilizatorii - cercetătorii, învățații, cei ce se autoinstruiesc și cititorii care au venit la bibliotecă sau au vizitat-o prin intermediul site-ului din Internet, pentru a studia sau accesa conținutul colecțiilor - sunt mai importanți decât vizitatorii care au venit la bibliotecă, pentru a participa la manifestări culturale sau în alte scopuri.

Site-ul fizic vizavi de prezența digitală: În ceea ce privește alocarea resurselor pentru localul fizic și serviciile on-line pe care biblioteca le va oferi, este necesară o calitate înaltă în ambele direcții, ca de altfel și o îmbinare armonioasă a celor două. Există puține dovezi de gândire cutezătoare în acest domeniu, doar o eventuală meditare de vârstă a participanților.

Israel vizavi de Diaspora: A fost determinat că, în timp ce utilizatorii primari ai bibliotecii sunt atât locuitorii Israelului, cât și evreii din întreaga lume, ar trebui totuși să se acorde prioritate deservirii locuitorilor Israelului.

Evreii din Israel vizavi de Grupurile minoritare

din Israel: Deoarece utilizatorii de bază sunt evrei, a fost consimțit că li se va acorda prioritate colecțiilor referitoare la Iudaism și Israel, însă un efort mai mare trebuie făcut pentru a continua dezvoltarea colecțiilor și accesibilitatea informației pentru toate minoritățile naționale neevreiești.

Rolul colecției vizavi de Rolurile sociale: A fost acceptat că se va acorda preferință îngrijirii colecțiilor vizavi de îndeplinirea rolului social, cum ar fi, de exemplu, promovarea cunoștințelor sau susținerea unei politici naționale digitale.

Colecție vizavi de Acces: În ceea ce privește dilema referitoare la păstrarea colecțiilor și accesul utilizatorilor la ele, a fost consimțit că ambele aspecte sunt importante și că trebuie să dezvoltăm și să utilizăm toate posibilitățile oferite de către digitizare.

Zona Ierusalimului vizavi de întregul Israel: Participanții au căzut de comun acord că este necesar de a alocă resurse pentru a oferi bibliotecii o prezență impunătoare în Ierusalim. În plus, dacă vor permite resursele, ar fi bine-venită fondarea unor filiale virtuale sau fizice în orașele din Israel și comunitățile evreiești din întreaga lume.

Având aceste viziuni, instituim acum nouă grupuri de lucru atât cu oameni din cadrul bibliotecii, cât și din afara ei. La etapa actuală, aceste concepții au, mai degrabă, un rol de ghidare decât de limitare a opțiunilor. Aceste grupuri vor examina domeniile respective, vor urmări ce se face în alte biblioteci naționale și se vor consulta cu specialiști de peste hotarele țării.

Nu există nicio îndoială că, pe parcursul realizării planului, va trebui să răspundem la un șir larg de întrebări, unele dintre care vă sunt deja cunoscute:

> Care va fi rolul unei biblioteci de cercetare în viitor?

> Care este caracterul unic și valoarea suplimentară a unei biblioteci cum este a noastră?

> Cum să ne asigurăm că vom supraviețui, în special în cazul când toate colecțiile bibliotecilor vor fi disponibile digital?

> Care trebuie să fie prioritățile noastre, dat fiind faptul că resursele de care dispunem sunt limitate? Problemele cu care se va confrunta biblioteca vor fi multiple:

> Depășirea provocărilor birocratice;

> Constituirea și dezvoltarea capitalului uman;

> Gestionarea și dezvoltarea colecțiilor;

> Reducerea discrepanței dintre viziunile noastre și capacitatea noastră de a livra servicii;

> Punerea în aplicare a planurilor noastre, fără a împiedica nejustificat desfășurarea activităților cotidiene.

Folosind în deplină măsură imaginația și capacitatea de a prevedea, trebuie să ne creăm o idee sigură ce fel de bibliotecă vrem să creăm. În orice caz, devenind membru al CENL, vom putea contribui la cultura țărilor din Europa prin prisma tezaurului culturii poporului evreu, a cărui istorie se împletește strâns cu cea a țărilor europene.

Noul Centru Bibliotecar Britanic de Conservare

Pentru a păstra într-o stare bună cele 150 mii de documente din colecția bibliotecii și cele peste 300 de teraocteți de materiale digitale, Biblioteca Britanică recurge la un șir de acțiuni preventive și interventive pentru a minimaliza riscul de daunare a colecțiilor și de maximalizare a duratei lor de viață, pentru ca oamenii să le poată utiliza acum și în viitor.

Multiple acțiuni inovative și tradiționale sunt utilizate pentru a gestiona schimbările ce au loc în colecții. Aceste schimbări pot fi rezultatul unui șir întreg de factori, de exemplu, a daunelor mecanice, deoarece 3,5 milioane de documente sunt consultate în fiecare an, sau a deteriorărilor naturale, mai ales a materialelor organice.

Serviciul de îngrijire a colecțiilor al Bibliotecii Britanice este unul dintre cele mai mari servicii de acest gen și are destinația de a păstra conținutul intelectual și forma fizică a variatelor colecții ce aparțin Bibliotecii Britanice. El include astfel de sectoare cum ar fi: depozitarea și păstrarea colecțiilor, conservarea documentelor și a cărților, cercetarea aplicată în domeniul conservării, pregătirea și perfecționarea profesională, păstrarea digitală. Proiectele majore ce conțin componente semnificative de conservare și păstrare includ: blocul de stocare pentru 262 km de materiale de la Boston Spa, dezvoltarea Strategiei Newspaper; Programul Biblioteca Digitală și Centrul de Conservare al Bibliotecii Britanice.

În discuții se va pune accentul pe Centrul de Conservare, care s-a deschis la Londra la sfârșitul anului 2007. Acest Centru, care are 3000 m², este unit cu blocul principal al Bibliotecii Britanice printr-o nouă terasă publică și este adiacent stației St Pancras Eurostar. Centrul găzduiește studiouri de conservare a colecțiilor de artă și a celor sonore și mijloace necesare pentru realizarea unui program amplu de instruire și oferire a serviciilor noi.

Programul public include o expoziție permanentă gratuită și activități educaționale la intrarea în acest Centru. Mai sunt organizate și turnee gratuite pentru public ale studiourilor de artă, cât

Helen SHENLON, șeful Secției de îngrijire a colecțiilor de la Biblioteca Britanică

Abstract: *To keep in good condition the 150,000 documents of the library's collection of documents and more than 300 terabytes of digital material, the British Library use preventive and intervention means in order to minimize the risk of damaging the collections and to maximize their life, for people to be able to use them now and in the future.*

The Department of Collections Integrity of the British Library is one of the largest departments of this kind, and its purpose is to preserve the intellectual content and the physical form of the various collections that belong to the British Library. It includes such areas as collection storage and preservation, documents and books conservation, applied research in the conservation field, professional training, and digital preservation. The major projects containing significant conservation and storage components include: the storage block for those 262 km of material in Boston Spa, the development of the Newspaper Strategy, and the Program Digital Library and the Centre for Conservation of the British Library. The Centre houses studios for conservation of art and music collections and facilities necessary to develop a comprehensive training program and to provide new services. Three main elements which are in a tight relation form the basis of the Centre for Conservation, and namely: establishment, fund raising and a "change program". The basics of the setting up are the "floating" sound studios, and the natural northern light which illuminates the conservation studios.

și demonstrații, seminare și discuții.

Activitatea profesională include parteneriatul cu Universitatea de Arte în ceea ce privește dezvoltarea unei atitudini noi față de conservarea cărților și acțiuni de dezvoltare a activității de cercetare a Bibliotecii Britanice în domeniul conservării. Baza proiectului Centrului de conservare o constituie trei elemente principale, care se află într-un raport strâns, și anume: constituirea, strângerea de fonduri și un “program de schimbare”. Elementele de bază ale constituirii sunt studiourile sonore “flotante”, lumina nordică naturală, care luminează studiourile de conservare, și cum au fost anticipate necesitățile vizitatorilor. Strângerea de fonduri pentru proiect, costul cărui constituie 13,25 milioane de lire sterline, se caracterizează prin faptul că el este primul proiect cu strângere de capital întreprins de către Biblioteca Britanică și că îmbinarea conservării,

formării profesionale și a accesului public au fost cheia succesului în ceea ce privește strângerea de fonduri atât din surse publice, cât și private. Particularitățile „programului de schimbare” includ modul de păstrare a ceea ce este mai bun din ceea ce este vechi (competențe în domeniul artizanatului și expertiza tehnică) și utilizarea pe cât posibil de eficient a ceea ce este nou și crearea în permanență a ceva nou (perfecționarea tehnicii de conservare, dezvoltarea noilor competențe în conformitate cu necesitățile colecțiilor, generarea de schimbări organizaționale).

Lucrarea se va încheia cu o informație despre noile activități de cercetare și dezvoltare în domeniile de conservare și păstrare, cum ar fi de exemplu, integrarea Oficiului Național de Păstrare în Biblioteca Britanică.

ENRICH - Rețelele Europene de Resurse și Informare privitor la Patrimoniul Cultural

ENRICH este un proiect cu un scop bine determinat, finanțat în conformitate cu programul eContentPlus. Obiectivul său este de a oferi acces nelimitat la reprezentările digitale ale patrimoniului documentar vechi din diverse instituții culturale europene, pentru a crea un mediu de cercetare virtual partajat, în special pentru studierea manuscriselor, incunabulelor, a cărților imprimate rare vechi și altor documente istorice. Acesta se bazează pe Biblioteca Digitală Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.eu>), care a reușit deja să acumuleze date din circa 50 de colecții din Republica Cehă și din alte țări.

Proiectul înglobează aproximativ 85% din manuscrisele deja digitalizate din bibliotecile naționale ale Europei. Aceste colecții vor fi întregite de un volum substanțial de date din bibliotecile universitare și alte tipuri de instituții. Consorțiul va pune la dispoziția utilizatorului mai mult de cinci milioane de pagini digitalizate.

Ce este Manuscriptorium

Manuscriptorium este rezultatul a 15 ani de muncă și dezvoltare întreprinse în comun de către două instituții cehe importante: AIP Beroun Ltd. și Biblioteca Națională a Republicii Cehe. Ea este cea mai bogată sursă digitală de manuscrise din Europa, care pune la dispoziția utilizatorilor mai mult de 1,2 milioane de pagini digitalizate în două limbi – cehă și engleză, care are o arhivă digitală sigură și se bucură de sprijin pentru digitalizare din partea statului. Circa 50% din utilizatorii săi sunt de peste hotarele țării; ea mai oferă și o copie specială în ajutorul predării și învățării în licee. Biblioteca Digitală Manuscriptorium își are originea în Programul UNESCO Memoria Lumii. Din acest motiv, Biblioteca Națională a Republicii Cehe a primit Premiul mondial *Jikji* acordat de către UNESCO în 2005. Pachetul de cunoștințe și know-how-ul despre digitalizarea legată de Manuscriptorium au fost predate și difuzate în multe țări ale lumii. Manuscriptorium-ul se bazează pe o schemă robustă XML, partea cea mai importantă a căreia este formatul euro-

Adolf KNOLL

Abstract: *ENRICH is a collaborative project with a clearly defined purpose, funded under the EU Content Plus scheme. Its objective is to provide unlimited access to the digital representations of the old documentary heritage from various European cultural institutions, and to create a shared virtual research environment, especially for the study of manuscripts, incunabula, rare old printed books and other historical documents. It was based on the Digital Library Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.eu>), which has already managed to accumulate data from about 50 collections in the Czech Republic and other countries.*

The project includes approximately 85% of already digitized manuscripts from national libraries of Europe. These collections will be complemented with a substantial amount of data from university libraries and other institutions. The consortium will provide the user with more than five million digitized pages.

pean MASTER pentru descrierea electronică a manuscriselor bazat pe TEI (The Text Encoding Initiative este un consorțiu colectiv, care dezvoltă și menține un standard pentru reprezentarea de texte în format digital). Marea parte a informației este pusă la dispoziția utilizatorilor prin intermediul aparatului de stocare digitală operat de către AiP Beroun Ltd din Republica Cehă. Proiectul ENRICH va integra și mai multe date din biblioteci digitale din alte țări. Înregistrările de metadate pentru baza de date centrală vor fi colectate mai ales prin intermediul protocolului OAI (Open Archives Initiative); ele vor conține link-uri către imaginile stocate în băncile de date aflate la distanță. Va fi creată și ajustată transformarea necesară în regim automat pentru fiecare dintre parteneri. Vor fi elaborate și instrumente specializate on-line, pentru a face accesibilă validarea produsului final și structurarea metadatelor în corespundere cu schema Manuscriptorium pentru acei parteneri care au date digitale fără instrumente de prezentare și care vor dori să le facă accesibile.

Dezvoltarea Manuscriptorium-ului în conformitate cu cerințele proiectului ENRICH

Utilizatorii scontați de către ENRICH sunt deținătorii de surse informative valoroase, bibliotecile, muzeele, arhivele, cercetătorii, studenții, politicienii și utilizatorii de servicii de interes general. Proiectul le permite acestor utilizatori să caute și să acceseze documentele, care altfel ar fi greu disponibile. În afară de imagini, el poate oferi acces la full-textele istorice structurate după TEI, resursele de cercetare, alte tipuri de date ilustrative (fișiere audio și video), sau imagini mari ale hărților istorice. Consorțiul ENRICH va coopera strâns cu TEL (Biblioteca Europeană) și va deveni o parte componentă a Bibliotecii Digitale Europene, când aceasta va deveni o realitate.

Colectarea de date în cadrul ENRICH

ENRICH trebuie să analizeze două abordări ale procesului de generare a datelor digitale privind manuscrisele: abordarea bibliotecarilor și cea a cercetătorilor. În timp ce majoritatea bibliotecilor utilizează formatul MARC pentru descrierea manuscriselor și sisteme bibliotecare de informare pentru accesul la date, societatea cercetătorilor utilizează tehnologia computațională TEI și programe speciale pentru bibliotecile digitale. ENRICH le ajustează ambele datorită formatului intern bazat pe Manuscriptorium METS. Pentru societatea cercetătorilor se utilizează o schemă specială TEI P5 a proiectului ENRICH.

Metadatele referitoare la reprezentările binare din depozitele îndepărtate sunt colectate on-line prin intermediul OAI-PMH. Însă trebuie utilizate și multe metode intermediare, incluzând conversa on-line sau limbajul de marcare XML, ce țin cont de structurarea și depozitarea datelor, acolo unde nou-veniții abia încep furnizarea accesului la datele digitale. Limbajul XML a permis atât produsului final al TEI P5 compatibil cu Manuscriptorium, cât și MARC-ului, prin intermediul unui instrument nou, să apară la sfârșitul anului 2008.

Manuscriptorium pentru candidați este un spațiu de transfer și control al integrității documentelor digitale complexe în baza limbajului XML, care sunt livrate Manuscriptorium-ului, în timp ce ENRICH Manuscriptorium Clone este un spațiu paralel de testare, înainte ca datele să fie transferate la Biblioteca Digitală Manuscriptorium.

Toate instituțiile contribuitoare cooperează în baza unui acord scris, în care se declară, printre altele, că contribuitorul își păstrează dreptul de proprietate asupra datelor, în timp ce Manuscriptorium-ul obține doar dreptul de a le utiliza în scopuri de prezentare, iar un Acord de sublicență oferă acces deplin la Manuscriptorium de la toate stațiile de lucru ale contribuitorilor.

ENRICH pentru utilizatori

Utilizatorii vor primi instrumente, care le va permite să creeze propriile lor documente și biblioteci digitale personale în Manuscriptorium, utilizând multe obiective analitice din care constau documentele. La dispoziția utilizatorilor vor fi puse atât instrumente de utilizare a mai multor limbi pentru aplicarea în Manuscriptorium, cât și ontologii multilingve, care vor permite efectuarea căutărilor în limbile locale și salvarea informației în limbile surselor.

Partenerii ENRICH

Consorțiul ENRICH constă din 18 parteneri, iar proiectul este susținut de un număr de instituții, printre care există mulți proprietari de surse informative importante. După șase luni de activitate au obținut rezultate importante, în ceea ce privește colectarea de date, Biblioteca Națională a Spaniei și Italiei, proiectul austriac Monasterium și bibliotecile digitale administrate de către Universitatea din Colonia. Sunt foarte activi și câțiva parteneri asociați noi, în special Biblioteca Universității din Heidelberg și Biblioteca Națională a României. Integrarea și devenirea unui partener

asociat constituie un serviciu foarte bun pentru utilizatori. Vă invităm cu plăcere să vă alăturați nouă.

Partenerii

Partenerii proiectului sunt de două feluri: parteneri tehnologici și de conținut, unii dintre ei deținând ambele roluri. Proiectul este coordonat de către Biblioteca Națională a Republicii Ceha. Coordonarea tehnologică este asigurată de către AiP Beroun Ltd., iar soluționarea problemelor administrative este sprijinită de către Cross Czech Prague.

Liderii proiectului sunt:

- Biblioteca Națională a Republicii Ceha, Praga
- AiP Beroun Ltd., Beroun, Republica Cehă
- Serviciile de computerizare a Universității din Oxford, Regatul Unit
- Centro per la comunicazione e l'integrazione dei media, Florența, Italia
- SYSTRAN S.A., Paris, Franța
- Institutul de Matematică și Informatică, Vilnius, Lituania
- Biblioteca Națională a Spaniei, Madrid

Alți parteneri sunt:

- Cross Czech, a.s., Praga, Republica Cehă
- Universitatea din Copenhaga - Nordisk Forskningsinstitut, Danemarca
- Biblioteca Națională Centrală din Florența, Italia
- Biblioteca Universității din Vilnius, Lituania
- Biblioteca Universității din Wrocław, Polonia
- Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum, Reykjavík, Islanda
- Informatica pentru Științele Umanistice - Universitatea din Köln, Colonia, Germania
- Arhiva diocezei din St. Polten, Austria
- Biblioteca Națională și Universitară din Islanda, Reykjavík,
- Universitatea Tehnologică și Economică

din Budapesta, Ungaria

- Supercomputing and Networking Center din Poznan, Polonia

Următoarele instituții de peste hotarele Republicii Ceha au sprijinit proiectul exprimându-și dorința de a deveni partenerii noștri asociați:

- Biblioteca Regală - Biblioteca Națională, Stockholm, Suedia
- Biblioteca Națională din Moldova, Chișinău,
- Biblioteca Națională din Kazahstan, Alma Ata
- Biblioteca Națională din Serbia, Belgrad
- Biblioteca Universitară Carol I, București, România
- Academia de Științe și Arte din Serbia, Belgrad, Serbia
- Facultatea de Științe ale Naturii și Matematică, Skopje, Macedonia
- Biblioteca Națională a României, București
- Biblioteca Națională a Letoniei, Riga
- Biblioteca Națională a Turciei, Ankara
- Biblioteca Academiei de Științe a Lituaniei, Vilnius
- Biblioteca Universitară, Budapesta, Ungaria
- Biblioteca Universitară, Bratislava, Slovacia
- Biblioteca Centrală a Academiei de Științe a Slovaciei, Bratislava
- Biblioteca Liceală, Kezmarok, Slovacia
- Biblioteca Națională a Poloniei, Varșovia
- Biblioteca Națională și Universitară, Zagreb, Croația
- Biblioteca de Stat de Cercetări din Odesa, Ucraina
- CIMEC, București, România
- Biblioteca Universitară, Szeged, Ungaria
- Biblioteca Națională a Coreei de Sud, Seul
- Biblioteca Universitară, Heidelberg, Germania
- Biblioteca Academiei de Științe din Letonia, Riga.

THE WORLD DIGITAL LIBRARY: ACCOMPLISHMENTS TO DATE AND NEXT STEPS WDL BUSINESS PLAN JANUARY 2011

This document presents a draft plan for the World Digital Library following the WDL partner meeting in Washington of June 22-23, 2010 and the formal designation of the Library of Congress as WDL institutional project manager. The plan focuses on the medium-term, defined as the period to December 2011, but also looks to longer-term objectives to be pursued in January 2012-June 2015, when the Library will be completing its term as project manager.

Following a summary of milestones and targets, the document is organized as follows:

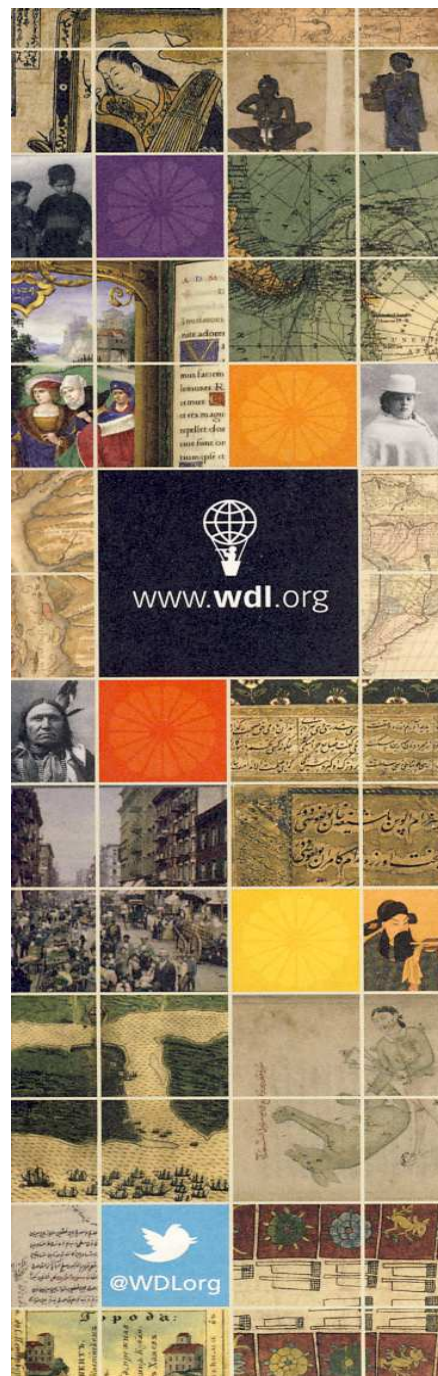
- Section I reviews accomplishments to date.
  - Section II outlines priority tasks for the future, focusing on the period to December 2011.
  - Section III outlines longer-term objectives, for the period 2012-2015.
  - Section IV specifies resource requirements for accomplishing the tasks outlined in the plan
- Additional information is contained in the appendices at the end of the document.

Summary: Milestones and Targets

Since its initiation by the Library of Congress in 2005, the World Digital Library has:

- Built an international network of libraries, archives, museums, and educational institutions in more than sixty countries that are contributing culturally and historically significant content to the WDL
- Launched an award-winning Web site that provides the international public with access to this content, at no cost and in multilingual format
- Established digital conversion centers at national libraries in Egypt, Iraq, and Uganda to enable these libraries to digitize content for the WDL and to build their own institutional and national digital libraries
- Developed basic tools and workflows to handle the transfer, processing, cataloging, and translation of content from a large number of international partners
- Established a governance structure based on a multilateral charter, Executive Council, and a network of committees

John Van ONDERMAREN

- Raised \$10.3 million in private-sector donations to fund the above-listed activities.

In the next phase of the project (to December 2011), the WDL aims to accomplish the following objectives:

- Substantially increase the number of items in the WDL, with a heavy focus on adding several categories of high-priority, high-visibility content while maintaining or even improving the quality of presentation

- Advance the development of a distributed, Web-based content-creation network to handle the transfer, processing, cataloging, and translation of content from partners

- Expand capacity building efforts in the developing world through the provision of equipment, software, training, and other assistance to selected partner institutions, and develop a comprehensive, long-term plan for digital conversion capacity building in partner and prospective partner institutions.

Over the longer-term (January 2012-June 2015), the WDL will aim to accomplish the following objectives:

- Scale up the addition of content
- Recruit partners in as many UNESCO member countries as possible, in part by carrying out new capacity building activities in developing country libraries and other cultural institutions
- Expand the current seven interface languages to other major languages
- Develop improved applications for mobile phones and other hand-held devices
- Develop new Web site features
- Develop areas of thematic focus.

I. Accomplishments to Date

A Global Partnership

Since it was first proposed by the Library of Congress in June 2005, the WDL has grown from a partnership between the Library of Congress and a single organization, UNESCO, to a network of 117 partners in 64 countries.

The Library of Congress-UNESCO partnership was launched in December 2006, with the co-hosting of an experts' meeting at UNESCO headquarters to elicit ideas and build international support for the project. This was followed by the conclusion of a Library of Congress-UNESCO Memorandum of Understanding and the unveiling, at the UNESCO General Conference in October 2007, of the prototype of the future WDL. Six partners in four countries contributed content to the prototype, which was developed by a team at the Library of Congress.

The public version of the WDL was launched on April 21, 2009. Twenty-five partner institutions from 18 countries contributed content

to the site. The first meeting of the WDL partners took place in conjunction with the launch and resulted in a recommendation by the partners that a permanent governance structure for the WDL be established. A committee composed of Librarian of Congress James H. Billington, director of the Bibliotheca Alexandrina Ismail Serageldin, and UNESCO Assistant Director-General of Communication and Information Abdul Waheed Khan was charged with drafting a WDL Charter, which was adopted by the partners and went into effect in April 2010.

The charter provides for an annual meeting of the partners, an Executive Council elected by the partners, an institutional project manager, and standing committees for Technical Architecture, Content Selection, and Translation and Language.

The WDL Charter designates the Library of Congress as the institutional project manager for period 2010-2015, which term may be renewed.

High-Quality Content

The WDL provides free, universal, and multilingual access to culturally and historically significant content of interest to students, teachers, lifelong learners, and the general public, as well as to scholars and researchers. It presents the primary source documents that tell the stories and illuminate the cultural achievements of all countries. Content is contributed by the partner institutions, who generally propose their rarest, most interesting, and most important items or collections for inclusion.

The WDL Web site is designed to encourage users to explore and discover commonalities and interconnections among cultures, but also to highlight the unique achievements and strengths of each culture. The guiding philosophy is that people understand each other better not only by being exposed to other cultures, but by sharing with others what is best and most distinctive about their own culture.

The selection philosophy and guidelines developed by the WDL Content Selection Working Group call for the WDL to present "sources for understanding the history of humanity." They encourage partner institutions to select items or collections that "best present their respective national cultures." They also urge partners to contribute items that relate to the history and culture of other countries. "Digital repatriation" of documents relating to one country but physically held in another is in fact a major focus of the project.

Items or collections in the WDL that exemplify these criteria include 10,000-year old rock paintings from South Africa, ancient papyri from Egypt, illustrated manuscripts and woodblock printings from China and Japan, calligraphic and

scientific works from the Arab world, the oldest printed books from various countries in Europe, Asia, and the Americas, manuscript and printed maps by explorers and early cartographers, the first major photographic surveys of Brazil and of the Chinese, Ottoman, and Russian empires, early motion pictures and sound recordings, and items relating to folk and popular culture. Many of these works are extremely rare; some represent the only extant copies.

Types of material represented on the WDL include manuscripts, rare books, journals, broadsides, maps, musical scores, prints and photographs, and films and sound recordings. Some fifty languages are represented, ranging from major world languages to lesser-known languages spoken by indigenous peoples. Some content about all 193 UNESCO member countries is included.

A 21s' Century Web Site

Bringing cultural content alive to global audiences requires building and maintaining a Web site that is visually attractive, easy to use, technically sophisticated, informed by curatorial and scholarly expertise, and accessible to non-English speakers. The features of the WDL are designed to meet these requirements.

A comprehensive and ambitious approach to multilingualism. All navigational information, metadata, and interpretive text is provided in seven languages: Arabic, Chinese, English, French, Portuguese, Russian, and Spanish. The WDL seeks to provide an equivalent user experience in all seven of these languages. At any point on the site, a user can switch from one interface language to another. These languages represent seven of the top ten languages in the world by Internet usage and seven of the top eleven languages by total number of native speakers. The WDL is theoretically accessible to 42 percent of the world's people in their native languages, and to 54 percent of the world's people in native and non-native languages combined.

Consistent, high-quality metadata. Every item in the WDL complies with the WDL metadata standard. Each item is cataloged for place, time, topic, item type, contributing institution, and language. Supplemental fields provide information about the physical features of an object and other relevant subjects. Rigorous adherence to a consistent metadata schema ensures that users will find what they are looking for, can understand what they have found, and are able to relate it to other content of interest on the WDL. The WDL schema also includes a link to the Web site of the contributing partner institution (provided the item is online) so that users can find similar content and see content presented in its original, national context.

Multiple methods to browse, search, discover, and compare content. The WDL offers multiple paths to access and explore content. These paths include geographic clusters, a timeline that allows users to zero in on particular time periods, options to browse by place, time, topic, item type, and contributing institution, and open-ended search. Options can be used individually or in conjunction with each other.

Curatorial and scholarly intellectual added-value. Every item in the WDL contains a paragraph-length description that explains what the item is and why it is important. Written by scholars and curators, these descriptions provide context that goes beyond basic cataloging data. Selected WDL items feature videos with curators that offer in-depth explanations and that bring users into contact with curators.

Enhanced display and zoom features. Every item in the WDL, including every page of every book, can be viewed using state-of-the-art zoom features. For books, all fold-outs have been digitized and are presented in color with the zoom feature.

Exposure to search engines. All WDL metadata is individually indexable by external search engines, in all seven WDL languages.

Web 2.0 features. The WDL provides numerous options to download, share, and re-use content.

Accessibility. The WDL complies with the W3C Web Content Accessibility Guidelines WCAG 2.0. Voice-enabled browsing of WDL Web pages is provided to assist the visually impaired, people with learning disabilities, and people studying foreign languages.

Speed and reliability. Because the WDL is targeting a global audience, significant resources have been expended to ensure maximum speed, performance, and reliability around the world. The WDL uses the content delivery services of a commercial vendor with a massive global network to ensure optimal Web site performance on a worldwide basis.

User Responses

The combination of advanced functionality with high-quality content has been welcomed worldwide, as reflected in visitor comments, user statistics, and awards. Since its public launch in April 2009, the WDL has received more than 5,000 comments, most highly positive, and many of which focus on the WDL as a model for "what the Internet should be about."

As of December 2010, the WDL had been accessed by 13.2 million visitors, accounting for 89.7 million page views. Users came from every country in the world, with the highest numbers from Spain, the United States, Mexico, Brazil,

Argentina, China, France, the Russian Federation, Portugal, and Colombia. The cities with the largest number of visitors were Madrid, Buenos Aires, Mexico City, Sao Paulo, Barcelona, Lisbon, Bogota, Moscow, Paris, and Caracas. The Spanish interface was the most heavily used, followed by English, Portuguese, Russian, Chinese, French, and Arabic. As of December 2010, there were more than 2,724,424 links from other Web sites to the WDL.

Awards won by the WDL include "Top 100 Web Sites of 2009," PC Magazine; "Top New Curriculum Resource on the Web," eSchool-News, June 2009; "Best Sites on the World Wide Web," Kate Russell, BBC Webscape program, August 2009; Seadragon Showcase Site, November 2009; Website of the Week, Government Video, November 16, 2009; "WebPick of the Week," Communication Arts, December 2009; American Library Association, Presidential Citation for International Innovation, 2010; "ALA Digital Library of the Week," August 11, 2010; and "Best Practice: Culture," U.S. Department of State Summit for Global Citizen Diplomacy, November 2010.

The WDL has been showcased at important international meetings and conferences, including IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) world library and information conferences in Seoul, Durban, Quebec City, and Milan, the WISE (World Innovation Summit for Education) conference in Doha, the Buenos Aires and Guadalajara book fairs, and numerous national and regional meetings.

Capacity Building

Capacity building is an important focus of the WDL. In contrast to digital library projects that mainly offer new ways to search and aggregate already-digitized material, the WDL seeks to promote new digitization, particularly of rare and at-risk documents. These documents are important both to the countries in which they are found and to international audiences, but they often are held by libraries, archives, and museums that lack the capacity to catalog and digitize them. To succeed in becoming a genuine world digital library, the WDL needs to identify these documents, assist with their digitization, and work with custodial libraries, archives, and museums to provide online access to them. Such access should be via both the WDL and through digital libraries built by these institutions themselves.

Initial WDL capacity building efforts have focused on national libraries in Egypt, Iraq, and Uganda, and have involved training and the provision of hardware and software.

In 2006, the WDL established a digital conversion center and trained center staff at the National Library and Archives of Egypt (NLAE) in Cairo. This center began digitizing the NLAE's holdings of Arabic scientific manuscripts, twenty of which were included in the launch version of the WDL.

In 2008, the WDL provided equipment and training to establish a digital conversion center at the Iraqi National Library and Archives (INLA) in Baghdad. INLA began a project to digitize rare and at-risk periodicals published in Iraq, beginning with the complete run of Layla, the first women's magazine published in Iraq.

In 2009, the Library of Congress received a grant from the Carnegie Corporation of New York to help libraries in sub-Saharan Africa participate in the WDL. In early 2010 a digital conversion center was established at the National Library of Uganda in Kampala. The center serves as the hub of a national and regional network of institutions that are digitizing their collections for inclusion in the WDL and in a planned Ugandan national digital library.

In 2010, the Library of Congress and cooperating partners organized three regional meetings to identify capacity-building needs in partner and prospective partner institutions:

- a conference of libraries and archives from the countries of the Former Soviet Union, sponsored by the Carnegie Corporation of New York, in Washington, June 20-21
- a meeting of libraries and archives from the countries of the Caribbean, in Washington, June 23
- a meeting of libraries, archives, and museums from the Arabian Peninsula and neighboring countries (Egypt, Sudan, Eritrea, Somalia, Djibouti), sponsored and co-organized by the Qatar Foundation, in Doha, December 12-14.¹

Along with bilateral visits, the survey conducted at the June 2010 partner meeting, and various other communications, these meetings have produced a wealth of information about training and equipment needs in partner and prospective partner institutions that can be used in the next stage of the project to develop a comprehensive needs assessment and plan for capacity building.

II. Medium-Term Priorities

In the period up to December 2011, the WDL plans to:

- add content, with a focus on several high-priority, high-visibility categories, with the strategic objective of establishing the WDL as the

¹ Documentation for these meetings can be found on the project web site: <http://project.wdl.org>.

world's premier online site for cultural heritage content

- develop tools and procedures to assist in the addition of content, with the goal of lowering costs and ensuring scalability and sustainability
- recruit new partners, with emphasis on countries and regions where the WDL is currently underrepresented; continue ongoing capacity building and technical assistance projects; and develop a comprehensive needs assessment and plan for capacity building, to be implemented in 2012-2015 and beyond.

Addition of Content

In the period up to December 2011, the WDL will add manuscripts, books, maps, prints and photographs, and other materials from partners in approximately forty countries, with emphasis on the following groups of content:

Memory of the World. The WDL currently has online collections or parts of collections listed on the UNESCO Memory of the World register from Brazil, Germany, Mexico, Serbia, Slovakia, and the United States. A key goal (as reflected in the 2009 content selection guidelines and the March 2009 letter by UNESCO Director-General Matsuura to ministers in UNESCO member countries) is to include as many MoW collections as possible in the WDL. The long-term objective is to create a single platform that will provide free, universal, and multilingual access to complete digital versions of all such collections. Efforts in 2011 will focus on completing the transfer and processing of MoW collections already offered by partners (Belgium, Denmark, Germany, Latvia, Mexico, Serbia, South Korea); continuing or initiating discussions with partners that have MoW collections, but which have not yet offered these collections for inclusion in the WDL (Austria, Azerbaijan, China, Egypt, Finland, France, Russia, UK); and approaching institutions that have MoW collections and that are not WDL partners, encouraging these institutions to join the WDL, and asking them to contribute their MoW collections (Barbados, Norway, Poland, and numerous other countries).

Mesoamerican codices. The WDL currently features Mesoamerican codices from two institutions in Mexico and from the Library of Congress. Approximately 25 libraries, archives, and museums in Mexico, Western Europe, and the United States hold the bulk of the hundred or so documents of Mayan and Aztec culture that survive. Many of these institutions have agreed to contribute their codices to the WDL, beginning with the National Library of Spain, the National Archives of Mexico, the Laurentian Library in Italy, the Central National Library of Italy, the

Uppsala University Library in Sweden, and the John Carter Brown Library, University of Texas Library, Tulane University

Library, and Brooklyn Museum in the United States. As these codices come online, the WDL will become the prime source for viewing and studying these historically important and visually stunning artifacts.

Arabic scientific manuscripts. Building upon the digitization efforts underway in Cairo and with the support of donors in Qatar and Saudi Arabia, the WDL is adding books and manuscripts relating to Arabic science and technology from the 10th to the 18th centuries. A committee of experts sponsored by the King Abdullah University of Science and Technology recommended an initial concentration in three areas. Manuscripts and books in these and other areas are being added, with contributions expected from the Bibliotheca Alexandrina, the National Library and Archives of Egypt, the Library of Congress, the Walters Museum, Yale University, the Qatar Foundation Heritage Library, and several European libraries. The WDL contribution goes beyond digitization, and includes cataloging and annotation by scholars. As these materials are added and the requisite metadata and descriptions are created, the WDL will become the primary international site for showcasing the most interesting and important Arabic scientific manuscripts from libraries and museums around the world.

Chinese-language rare books, maps, and manuscripts. At a meeting at the Library of Congress in January 2010, the top Chinese content specialists from the Library of Congress, the National Library of China, and the National Central Library adopted a plan for adding Chinese-language content to the WDL, with concentration in seven areas. Rare books, manuscripts, and maps in these areas are now being added to the WDL. As with the Arabic scientific manuscripts, putting these items online involves not only digitization, but cataloging and annotation, which is being done by the partners and by Chinese rare book specialists under WDL-funded contracts. With the collective contributions by these three libraries, which will be supplemented by contributions from European and other U.S. libraries, the WDL will become the prime international online resource for rare Chinese-language content.

European content. European libraries, national libraries in particular, have responded very positively to the appeal by the Library of Congress to establish a world digital library. The WDL has partners in 18 of the 27 member states of the European Union, and there is growing interest on both sides in enhanced cooperation between WDL and the EU's flagship digital library

projects, Europeana and TEL/The European Library. Content from European partners recently added to the WDL or to be added in the next phase includes:

From Germany: 11th century illuminated manuscripts from the Reichenau Monastery in south Germany; the oldest and most authoritative texts of the great literary works of the German Middle Ages (Parzival, the Heliand, and the Nibelungenlied); Gutenberg Bibles (Berlin and Munich copies); autograph scores of Mozart's Magic Flute, Bach's Weihnachts-Oratorium, and Beethoven's Ninth Symphony; one of two surviving printed copies of Martin Luther's "Ninety-Five Theses;" Luther's personal copy of the Bible in Hebrew; eight surviving works from the 15th century Corvinus Library in Hungary; an autograph poem by Dietrich Bonhoeffer; and scientific works by Alexander Humboldt.

From Italy: first editions of major scientific works by Galileo Galilei; manuscript copies of the prison correspondence between Galileo and his daughter; prints of Naples and Rome; a medieval Jewish marriage contract from Sardinia; illuminated rare books and manuscripts; Portolan charts of the Mediterranean; and an 11th century manuscript of Ovid from Naples.

From Spain: More than 300 works, including first editions of books by Cervantes, Hernan Cortes, Lope de Vega, and other authors; works relating to Spain in the Americas; manuscripts from Salamanca; a large collection of musical scores by Spanish composers; and a large collection of maps and atlases.

From France and the United Kingdom: Discussions are underway about an initial set of content from the British Library and about additional items from the Bibliotheque nationale de France beyond those contributed to the launch version of the WDL.

From Denmark: the Folkunge Psalter; the Angers fragment of Saxo's History of Denmark, Tycho Brahe's Epistolae astronomicae; Hans Christian Andersen, Diary of a Journey to Germany; and Karen Blixen, Out of Africa, author's typescript.

Institutions in many smaller countries are contributing content of similarly high quality, if necessarily narrower scope. Examples include documents from the Officina Plantiniana (Plantin-Moretus Museum, Antwerp); the cabinet of Folksongs (National Library of Latvia); 11th century Slavic manuscripts (National Library of Bulgaria); early maps of Livonia (National Library of Estonia); and Greek and Latin incunabula (National Library of Romania).

While European partners are showcasing content relating to the histories of their own countries, they are also following the selection gui-

delines regarding third country works by contributing important non-European items from their collections. Content in the pipeline includes (in addition to the Mesoamerican codices and Arabic scientific works mentioned above) Egyptian papyri from the 3rd and 4th centuries BCE, early Islamic and Judaic works, Persian miniatures from the 16th century, and 17th century copper battle prints from China.

Latin American content. The WDL currently has partners from Argentina, Brazil, Chile, Cuba, Nicaragua, and Peru (as well as Mexico, where the medium-term focus is on the Mesoamerican codices). Latin America is the part of the world with the highest level of WDL usage. It is therefore important to add more content from and about the region and to recruit partners in as many countries as possible. Content in the pipeline includes rare maps from the National Library of Chile, additional photographs from the Maria Teresa Cristina Collection at National Library of Brazil, a rare satirical newspaper from the National Library of Argentina, and Jose Marti materials from the National Library of Cuba.

Scientific works. In addition to the works of Arab and Chinese science noted above, several partner libraries will be contributing important scientific books and manuscripts of great rarity, including works by Galileo, Christiaan Huygens, and Tycho Brahe, and early maps that reflect the history of cartography. Contributing partners include the Wellcome Library in the UK and the Smithsonian Institution and the University of Wisconsin-Milwaukee (Library of the American Geographical Society) in the United States.

Newly-digitized content from Iraq and Uganda. The WDL-established digital conversion centers in Iraq and Uganda are digitizing books, serials, and other materials important for the histories of these two countries. These materials are of considerable research value (in many cases no copy, physical or digital, of these items exists at any foreign library) and are being processed for inclusion in the WDL in compliance with the terms of donor grants.

Items from the international collections of the Library of Congress. In fulfillment of the terms of a gift from the James Madison Council, treasures from the Library of Congress are being added to the WDL, including Arabic scientific manuscripts, Chinese rare books, works of Arab and Persian calligraphy, Japanese prints, and rare photographs, books, and maps. A particular focus of the Library of Congress effort will be to include complete cataloged and annotated versions of rare and unique late-19th-early 20th century photographic surveys of Russia, Central Asia and the Caucasus, and the former Ottoman Empire.

India, Turkey, Indonesia. India, Turkey, and Indonesia are the largest and most important countries in the world which are not participating in the WDL or doing so only at a very limited level. Efforts are underway to recruit partners in these countries. Given the lead times involved, large amounts of content from contributing institutions in these countries cannot be added by the end of 2011. However, some items relating to India are in the pipeline, from two smaller partners in India and from the Library of Congress. They include the *Tolkappiyam*, a 5th century BCE palm leaf manuscript of a grammar from South India; the *Thirukkural*, a 1st century CE palm leaf manuscript from South India; Arabic and Persian manuscripts from Kashmir; and South Asian items from the Library of Congress.

Development of Content-Creation Tools

A second medium-term objective is to complete the development of tools for the transfer, processing, cataloging, and translation of content. This work will be carried out by a team of software developers at the Library of Congress. The objective is to establish a Web-based network to handle the transfer, processing, cataloging, and translation of large volumes of content from large numbers of partners in all parts of the world. Creation of such a network will ensure the long-term scalability and sustainability of the WDL. It will facilitate the processing of content at contributing institutions, which will lower costs, make it easier to tap into local curatorial, cataloging, and linguistic expertise, and help to build technical and curatorial capacity in partner institutions. Completion of the main elements of such a network will establish the prerequisites for the quantitative scaling up of content that is scheduled for 2012-2015.

Transfer. The immediate requirement is for better tools to track the transfer to the Library of Congress (as the project manager) of images and metadata from partners. Such transfers currently are made by DVD, hard drive, and FTP. LC developers are building a transfer tracking tool for use by the project management and partner institution teams. Longer term, the goal is to transfer as much content as possible online.

Processing. The most pressing requirement is to speed up and lower the costs of such tasks as the quality review of transferred content and the preparation of digital objects. This will be done by establishing detailed guidelines for content contribution by partners (for digitization, file-naming, and object structure) and developing automated tools that facilitate and enforce consistent adherence to these guidelines. The object is to ensure that processing tasks currently being performed at the Library of Congress are completed by

the partners before content is transferred, using tools that validate that processing has been done in compliance with WDL standards, and that files can be moved into production with a minimum of further processing.

Cataloging. The key requirement is to expand the number of players (partners, reviewers, scholars, potentially volunteer communities of catalogers) involved in cataloging WDL content. This will lower costs, help to maintain quality, and ensure scalability. Also needed are means to better integrate cataloging with controlled vocabularies and authority files and to facilitate partner access and review. The priority medium term task is to complete the development of an enhanced Metadata Application for use at the Library of Congress and eventually for use by partners. Partners will have Web access to the Metadata Application, where they will complete the cataloging of their WDL items. Partner review also will take place through the Metadata Application, as partners will see “previews” of exactly how an item will appear on the WDL before that item is made available on the public site.

Translation. As with cataloging, the key requirement is to expand the number of players involved in the translation process (partners, contract or volunteer translators, reviewers, scholars). This will lower costs, help to maintain quality, and ensure scalability. Also needed are tools to integrate the translation process with controlled vocabularies and authority files in different languages, tools that enable fast and efficient correction of translation errors, and means to facilitate partner access and review of translations. Priority efforts include development of new translation policies, and procurement or development of a new translation system and its integration with the broader WDL production process. Over the long term, the economics of translation almost certainly will require moving to a controlled-wiki model based on communities of volunteers, working with machine-assisted translation tools and memories, with some use of pure machine translation. Translation tools developed in the 2010-2011 period must be prepared to support such systems in the out years, when larger amounts of content and new languages are added.

Addition of Partners and Capacity Building

A third medium-term objective is to continue the recruitment of WDL partners, with the focus on increasing participation from institutions in currently under-represented regions.

The medium-term goal is to have 125 partners from 80 countries by the end of 2011. Because institutions in many countries in Europe, North America, and developed Asia have already

joined the WDL, most of the new partners will be institutions in the developing world, many of which will require technical assistance in order to be able to contribute in a meaningful way to the WDL.

Digitization capacity is especially weak in the countries of sub-Saharan Africa, Southeast Asia, the Pacific Island countries, Central America, the Caribbean, and parts of the Middle East. (A reasonable estimate is that of 193 UNESCO member countries, more than 100 have no real digitization capability, and thus cannot participate in the WDL in a meaningful way or develop their own national digital libraries.)

Under the grant from the Carnegie Corporation of New York, the Library of Congress will oversee the operation of the digital conversion center at the National Library of Uganda for the next three years and work to regionalize digitization efforts in several other countries of east Africa. The same grant funds the establishment of a digital conversion center in South Africa, as well as workshops and training for libraries and archives in the Former Soviet Union/Eurasia. The Library of Congress also continues to support the digitization centers in Cairo and Baghdad.

Along with provision of equipment, software, and training, capacity building efforts will include information sharing about standards and best practices, the provision of tools, and the dissemination of knowledge through the WDL working groups and standing committees. Other capacity building efforts discussed at the June partner meeting include twinning arrangements among WDL partners and various forms of professional development.

In addition to carrying out these specific projects, by the end of 2011 the WDL team will develop a comprehensive needs assessment and long-term strategy for capacity building. This should be done in cooperation with other partners and with organizations such as IFLA and UNESCO. What is needed is a comprehensive “white paper” that deals with needs, different capacity building models, potential sources of funding, and related issues such as physical and digital preservation. The Library of Congress as the WDL project manager can take the lead on such a paper, but it may prove desirable for the

Executive Council to establish an ad hoc capacity building committee to assist with this task.

III. Longer-Term Priorities

In the period 2012-2015, the WDL plans to:

- scale up the addition of content, using the tools and processes developed in the previous phase of the project, without compromising qua-

lity standards

- expand the number of WDL partners, with the goal of making significant progress toward universal or near-universal participation by 2015
- expand the number of interface languages
- develop mobile applications
- develop new Web site features
- develop areas of thematic focus.

Scaling Up the Addition of Content

By January 2012, the WDL will be established as the world’s premier source for top quality, primary-source cultural and historical content, based on the performance of the site, the number and variety of partners, and the material to which the WDL will provide access. Nonetheless, the WDL will still be relatively small ~ about 6,000 items ~ which inevitably will mean large gaps in coverage of particular countries, time periods, and subjects. New partner institutions from many countries will be in the process of contributing their first batches of content, while many existing partners will be eager to see their initial contributions augmented. Only a fraction of the collections listed on the UNESCO Memory of the World register will as yet be in the WDL. Many of these collections will not yet have been digitized; others will have been digitized but not yet processed for inclusion in the WDL. Existing and planned digitization centers will have produced large amounts of content to which the WDL will hold non-exclusive rights and that will need to be processed.

For these reasons, it will be essential to continue adding content in the 2012-2015 period, doing so on a larger scale, using the tools and network that will have been developed in the previous phase of the project. For purposes of planning and budgeting, this document assumes the addition of an average of 23,500 items per year in the out years which, combined with the 6,000 to be achieved by late 2011, results in a digital library of 100,000 items. The 23,500 average over the four year period is to be achieved in the following way: 2012: 10,000; 2013: 20,000; 2014: 30,000; 2015: 34,000. (These are estimates, subject to review as the work proceeds.) This is still relatively small by the standards of, e.g., Google Book Search, but in fact a very large undertaking, given the intellectual value that is added to each item (selection, cataloging and annotation, presentation, and translation) and the fact that single “items” are in fact often quite large.¹

As the project scales up to include potentially hundreds of thousands of items, thought must be given to how the WDL might be linked to other large bodies of content (e.g., Europeana, Internet Archive, even Wikipedia).

Toward Universal Participation

By 2015, the WDL should aim at having one or more content contributors in as many of the 193 UNESCO member countries as possible, with the long-term goal of achieving universal participation. Participation must be real rather than merely formal, i.e., it should involve these institutions in selecting, cataloging, digitizing, and processing content for inclusion in the WDL. Reaching higher levels of participation will require expanded capacity building efforts and a dramatic increase in the number of partners willing to assist with capacity building activities. It also will require innovative approaches, such as the establishment of regional and mobile scanning labs, enlistment of volunteers, and use of in-country commercial contractors where possible.

Detailed planning for capacity building activities in 2012-2015 should await completion of the "white paper" and comprehensive plan noted above. However, a reasonable objective for the WDL, useful for budgeting and cost estimating purposes, would be to establish two digital conversion centers per year, or a total of ten such centers over a five year period. Establishment of these centers could either be on an in-kind basis (i.e., a third party such as UNESCO or a national ministry will fund the center for the benefit of the WDL), or involve the provision of funds to the Library of Congress as WDL project manager, which then would purchase the equipment for long-term loan to the partner institutions (as in the case of Egypt, Iraq, and Uganda). Hybrid solutions are also possible, and could involve WDL partners with digitization capacity providing training and other forms of assistance with capacity building to new partners.

Adding Interface Languages

Partners and users have urged the WDL to expand the number of interface languages beyond the current seven. As noted, with the current seven languages, the WDL is theoretically accessible to 42 percent of the world's people in their native languages (54 percent in native and non-native languages combined). Addition of three languages - Hindi, Japanese, and German - would expand coverage to 53 percent of people in their native languages (68 percent in native and non-native languages combined). The National Library of Japan has made a preliminary commitment to fund expansion to Japanese. Funds will be sought to add German and Hindi. Over the longer term, interface languages that might be added include Bengali, Malay-Indonesian, Urdu, Korean, and Italian. The addition of new languages must be integrated, however, into the overall translation and language policy and an envisioned effort

to control costs through

By way of example: the largest single item in the WDL at present is a 17 century edition of the Japanese classic Tale of Genji, comprising 54 volumes and more than 5,000 pages. use of new software tools and techniques and/or the involvement of volunteer communities of translators.

Mobile Applications

The WDL is already accessible on mobile phones and other hand-held devices, but applications need to be developed to enhance functionality and improve the user experience. Improved applications for accessing the WDL via mobile phones and other devices will bring WDL content to vastly larger audiences in countries with low levels of PC and laptop penetration, for example India.

Web Site Features

New features to be added to the WDL include improved exposure to content by highlighting new content, most popular items, and topical content; improved options for browsing based on GIS technologies; options for users to build and export sets of items; full-text search of textual content; enhanced promotion of WDL partners; and allowing users to assist in WDL translation efforts from the WDL site.

Areas of Thematic Focus

Areas of thematic concentration that have been discussed by the WDL partners and that could be developed once sufficient amounts of content are available include systems of writing and their origins, geographic exploration, slavery and the slave trade, science and innovation, founding documents, material culture, and regional themes (the Silk Road, Hanseatic League, Mediterranean and Atlantic worlds).

IV. Resource Requirements

To accomplish the tasks outlined above, the Library of Congress as WDL Project Manager will require funding for: (1) program and technical staff to ensure the continuous growth and further development of the WDL site; (2) translation; (3) contracting and sub-contracting of various content development and technical tasks; (4) content delivery and global storage; (5) capacity-building with partners in developing countries; (6) travel; and (7) partner and working group meetings. These costs are summarized in Table 1, with the categories and out-year projections explained in the text that follows.

Table 1: Draft Budget, July 1,2010-June 30,2015

	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year5
Program and software development staff	\$2,182,000	\$ 2,400,000	\$ 2,640,000	\$ 2,904,000	\$ 3,195,000
Content and development contracts and subcontracts	\$ 321,000	\$ 430,000	\$ 456,000	\$ 484,000	\$516,000
Translation	\$2,112,000	\$2,500,000	\$ 2,500,000	\$ 2,500,000	\$ 2,500,000
Content delivery, global storage, voice-enabled browsing	\$129,000	\$ 136,000	\$ 143,000	\$ 149,000	\$ 157,000
Capacity-building activities	\$ 1,000,000	\$ 1,000,000	\$ 1,000,000	\$ 1,000,000	\$ 1,000,000
Travel	\$ 100,000	\$ 105,000	\$ 110,000	\$ 116,000	\$ 122,000
Partner and Other Meetings	\$ 150,000	\$158,000	\$ 165,000	\$ 174,000	\$ 182,000
	\$ 5,994,000	\$ 6,729,000	\$ 7,014,000	\$ 7,327,000	\$ 7,672,000

Total five-year estimated cost: \$34,736,000

Program and Development Staff

To undertake the content production, software development, capacity building and related tasks outlined above will require a project management staff of 23 employees or long-term contractors, to include: Director; Product Manager/ Information Architect; Operations Manager; Software Developers (3); Content Manager; Metadata Specialist; Translation Coordinator; Digital Conversion Specialists (3); Cataloger, Language Experts/Reference Specialists (6); Editor, Researcher/Writer; Program Specialist; and Administrative Assistant.

The Library of Congress is currently in the process of completing the staffing up to this level, with funding provided by the Qatar Foundation, the Carnegie Corporation of New York, and the James Madison Council of the Library of Congress. This level of staffing is not expected to increase significantly in the out years, but the cost estimates allow for some modest growth and for inflation increases.

Other Content and Development Costs

The Library of Congress will spend \$321,000 in year one on contracts related to creation of metadata and descriptions, pre-translation of metadata from various languages into English, and some technical development tasks, e.g., the development of full-text search in English, French and Arabic that is being subcontracted to the Bibliotheca Alexandrina. While most content development work is performed and provided as in-kind contributions by partner institutions, there will be an ongoing need for specialized assistance in

some areas, e.g., the cataloging and annotation of Arabic and Chinese manuscripts. For large tasks undertaken by partner institutions that involve significant amounts of staff time, compensation under contract to the Library of Congress (or directly from third-party funders) will be necessary. Addition of areas of thematic focus and other innovations will also add costs. These costs are thus estimated to increase to over \$500,000 per year by the end of the planning period.

Translation

To reach its 2011 target, the Library of Congress plans to spend an estimated \$2,112,000 on translation. This figure is based on an estimate of 5,000 items, 440 words of metadata per item, translated into six languages, at an average cost of \$0.16 per word per language. These costs do not include some additional costs for so-called pre-translation, i.e., the translation of metadata created in languages other than English into English for subsequent translation into the six other interface languages.

To translate 23,500 items using the same method would require close to \$10 million per year; the addition of Hindi, German, and Japanese would raise this to approximately \$15 million per year (not including the cost of the retrospective translation of the 2011 site into these languages). It is conceivable that funding for translation on this scale could be raised (\$1.65 million per language per year), particularly if new sponsors for particular target languages could be found. But funding at this level would be very difficult to raise and is by no means assured. Nor is it clear that spending such large amounts on translation

would be justifiable, given the huge competing needs of capacity building and content creation.

This suggests that the current translation model (contract translation by professional translators using translation memories and machine-assisted translation) may be unsustainable, and probably needs to be replaced by a new model based on volunteer communities and/or pure machine translation. The project management team will be working on alternative proposals, for discussion with the Executive Council and the Translation and Language Committee. For the purposes of cost estimating in this plan, translation is estimated at \$2,500,000 per year in the out years, on the assumption that translation costs are unlikely to go below 2011 levels, but that the project will not raise the \$10-15 million per year needed to continue with the current model. These estimates are for now placeholders — highly uncertain and subject to revision as the new models are developed.

Content Delivery, Global Storage, Voice-enabled Browsing

Cost estimates are based on approximately \$8,000 per month for a global content-delivery system and an annual lump sum fee of approx-

imately \$33,000 for voice-enabled browsing. These costs rise in the out years as traffic and the amount of content increase, but at a fairly modest pace.

Capacity Building

Capacity building activities are estimated at the level of two new digital conversion centers per year at a cost of \$500,000 per center for equipment, software, training, and some funding of dedicated staff, or a total of \$1 million per year. These estimates will be subject to revision, based on the results of the capacity building study.

Travel

Travel associated with partner recruitment, outreach, and capacity building is estimated at \$100,000 per year.

Partner and Other Meetings

Hosting of meetings, including some subsidization of developing country participation, is estimated at \$150,000/year. This number assumes that the Library of Congress will not continue the practice, followed in 2006-2009 with the Content Selection and Technical Architecture working groups, of paying all travel and related costs for committee meetings.

WORLD
DIGITAL LIBRARY

المكتبة الرقمية
العالمية

МИРОВАЯ
ЦИФРОВАЯ БИБЛИОТЕКА

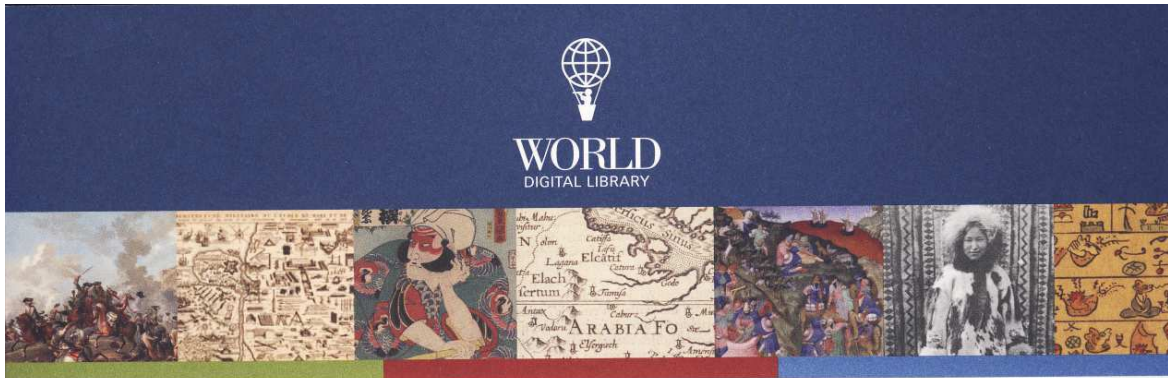
BIBLIOTHÈQUE NUMÉRIQUE
MONDIALE

世界数字图书馆

BIBLIOTECA DIGITAL
MUNDIAL

www.wdl.org

The World Digital Library provides free, universal, and multilingual access to culturally and historically significant content - to students, teachers, lifelong learners, and the general public. It presents the primary source documents that tell the stories and illuminate the cultural achievements of all countries.

The WDL Web site is designed to enable users to explore commonalities and interconnections among cultures, as well as to highlight the unique achievements and strengths of each country and culture. The guiding philosophy is that people understand each other better not only by being exposed to other cultures, but by sharing with others what

is best and most distinctive about the achievements of their own countries.

The WDL features books, maps, manuscripts, prints and photographs, films, and sound recordings, contributed by more than a hundred libraries, museums, and archives in over seventy countries. These include rock paintings from South Africa, ancient papyri from Egypt, illustrated manuscripts and woodblock printings from China and Japan, calligraphic and scientific works from the Arab world, Aztec and Mayan Codices, illuminated books and manuscripts from Europe, and photographic surveys of the Chinese, Ottoman, and Russian empires.

WDL SITE FEATURES

- **Multilingualism.** All metadata, including item descriptions, curator video transcripts, site navigation, and information about the project are presented in seven languages: Arabic, Chinese, English, French, Portuguese, Russian, and Spanish. These languages represent seven of the top ten languages in the world by Internet usage and seven of the top eleven languages by total number of native speakers.
- **Consistent, high-quality metadata.** Every item in the WDL is cataloged for place, time, topic, item type, contributing institution, and language. Supplemental fields provide information about physical features of an object and other relevant subjects.
- **Multiple methods to browse, search, discover, and compare content.** The WDL offers multiple paths to access and explore content, including geographic clusters, timelines, options to browse by place, time, topic, item type, and contributing institution, and open-ended search.
- **Curatorial and scholarly interpretation.** Every item in the WDL contains a description explaining what the item is and why it is important. Written by scholars and curators, these descriptions provide context beyond basic cataloging data. Selected WDL items feature videos with curators that offer in-depth explanations and that bring curators into contact with users.
- **Enhanced display and zoom features.** Every item, including every page of every book, can be viewed using state-of-the-art zoom features. For books, all fold-outs have been digitized and are presented in color with the zoom feature.
- **Exposure to search engines.** All WDL metadata is individually indexable by external search engines, in all seven WDL languages.
- **Web 2.0 features.** The WDL provides numerous options to download, share, and re-use content.
- **Accessibility.** The WDL complies with the W3C Web Content Accessibility Guidelines WCAG 2.0. Voice-enabled browsing of WDL Web pages is provided to assist the visually impaired, people with learning disabilities, and people studying foreign languages.

WDL PARTNERS

National Library of Albania
 National Library of Argentina
 National Library of Armenia
 State Library of South Australia
 Austrian National Library
 National Library of Azerbaijan
 Ministry of Education, Kingdom of Bahrain
 National Library of Belarus
 Museum Plantin-Moretus/Print Room (Belgium)
 National and University Library of Bosnia and Herzegovina
 National Library of Brazil
 National Library of Bulgaria
 Central Library of the Bulgarian Academy of Sciences
 Pontifical Institute of Mediaeval Studies (Canada)
 National Library of Chile
 Pontifical Catholic University of Chile
 National Library of China
 National Central Library (Taipei)
 National Library of Colombia
 Universidad EAFIT (Colombia)
 National Library of Cuba "José Martí"
 National Library of the Czech Republic
 Royal Library (Denmark)
 Bibliotheca Alexandrina (Egypt)
 National Library and Archives of Egypt
 Saint Mark Coptic Library (Egypt)
 National Library of Estonia
 National Archives and Library of Ethiopia
 National Library of Finland
 National Library of France
 Irish College in Paris (France)
 National Parliamentary Library of Georgia
 Bavarian State Library (Germany)
 Berlin State Library - Prussian Cultural Heritage (Germany)
 Heidelberg University Library (Germany)
 National Library of Guyana
 National Archives of Haiti
 Allama Iqbal Library, University of Kashmir (India)
 Anna Centenary Library (India)
 Iraqi National Library and Archives
 National Library of Israel
 Italian Ministry for Cultural Heritage and Activities
 Casanatense Library (Italy)
 Central Institute for Sound and Audiovisual Heritage (Italy)
 Estense Library, Modena (Italy)
 Municipal Library Intronati (Italy)
 National Central Library of Rome (Italy)
 National Library of Naples (Italy)
 The Central National Library of Florence (Italy)
 University Library of Naples (Italy)
 University Library of Padua (Italy)
 University Library of Sassari (Italy)
 National Library of Jamaica
 National Diet Library (Japan)
 National Academic Library of the Republic of Kazakhstan, Astana
 National Library of Kazakhstan
 National Library of Korea
 National Library of Kyrgyz Republic
 National Library of Laos
 National Library of Latvia
 Holy Spirit University of Kaslik (Lebanon)
 Near East School of Theology (Lebanon)
 Oriental Library, University of St. Joseph (Lebanon)
 Our Lady of Balamand Patriarchal Monastery (Lebanon)
 Patriarchal Clergy Institute of Bzommar (Lebanon)
 Vilnius University Library (Lithuania)
 Mamma Haidara Commemorative Library (Mali)
 Autonomous University of Nuevo León (Mexico)
 Center for the Study of the History of Mexico (CARSO)
 General Archive of the Nation (AGN) (Mexico)
 Mexican National Council for Culture and the Arts (CONACULTA)
 National Institute of Anthropology and History (INAH) (Mexico)
 National Sound Archive (Mexico)
 National Library of Moldova
 Tetouan-Asmir Association (Morocco)
 National Library of the Netherlands
 Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and the Caribbean Studies (KITLV)
 National Library of New Zealand
 Foundation New Era (Nicaragua)
 National Library of Nigeria
 National Library of Norway
 Omani Digital Library (Oman)
 Sultan Qaboos University Library (Oman)
 Government College University Lahore (Pakistan)
 National Library of Peru
 National Library of Portugal
 Qatar Foundation, Central Library
 National Library of Romania
 Romanian Academy Library
 Boris Yeltsin Presidential Library (Russian Federation)
 National Library of Russia
 Russian State Library

www.wdl.org

Accesul la informația electronică în Biblioteca Publică Biliceni Vechi: Sondaj cu utilizatorii bibliotecii

Metodologia aplicată în cercetare

Pentru a studia părerile utilizatorilor bibliotecii despre aplicarea filtrelor de Internet, a fost distribuit un chestionar printre utilizatorii de diferite vârste. Utilizatorii au avut posibilitatea să-și exprime părerea vizavi de filtrarea informației în bibliotecă, utilizarea Internetului de către copiii lor, de asemenea, politica Bibliotecii în privința accesului la Internet. Daunele specifice ale Internetului trebuie să fie abordate, dar trebuie, de asemenea, să fim vigilenți pentru a ne proteja împotriva daunelor mai largi care ar afecta drepturile noastre la libera exprimare în rețeaua Web.

Metodologia aplicată în cercetare a fost bazată pe organizarea furnizării celor mai bune servicii electronice în bibliotecă. Utilizatorii noștri trebuie să beneficieze de acces la toată informația electronică disponibilă în rețeaua Web, fără nicio restricție impusă de programe de blocare a anumitor site-uri. Iar analiza permanentă a cerințelor utilizatorilor, valorificarea resurselor și îmbunătățirea serviciilor reprezintă esența activității unei biblioteci.

Sarcinile concrete care au stat la baza acestui studiu sunt:

- de a depista problemele utilizării filtrelor pentru acces la Internet;
- de a afla părerea utilizatorilor vizavi de încălcarea drepturilor lor la accesare nelimitată a informației electronice;
- a promova serviciile democratice de bibliotecă, care tind să corespundă legislației internaționale de promovare a drepturilor omului.

Numărul respondenților implicați a fost de 50, iar perioada de realizare a chestionarelor a fost 1-30 aprilie 2009.

Am realizat acest studiu pe baza unui chestionar, pentru că metoda este operativă, permite elucidarea problemelor într-un mod simplu și, prin urmare, rezultatele obținute vor fi prelucrate mai ușor. Pentru a simplifica prelucrarea statistică a datelor, am utilizat un chestionar ce conține întrebări cu mai multe variante de răspuns.

Chestionarul este format din 11 întrebări; dintre acestea 10 sunt închise, adică au variante

Maia BĂLAN

Abstract: *The purpose of this paper was to reveal the controversies of Internet access in libraries in the context of a democratic society, and it has been fully fulfilled. The policies of the access to the Internet in different countries have been analyzed, and it has been ascertain that Library Associations are often the first to take actions against breaches of human rights regarding free access to information. A filtering software is a computer program which allows you to block specific categories of information on your computer or computer log-in, but at the same time during such a "filtration" it can block some useful information. Because of that the users' rights to freely surf the Internet are seriously violated by such a filtering software.*

de răspuns deja formulate și o întrebare este deschisă, propunând cititorilor să-și expună sugestiile.

La întocmirea chestionarului s-au luat în considerare următoarele aspecte:

- Dacă biblioteca trebuie să restricționeze accesul adulților și copiilor la site-uri indecente;
- Care ar fi cea mai bună metodă de a monitoriza navigarea copiilor pe Internet?;
- Obligatorietatea aplicării filtrelor de Internet pe calculatoarele publice și ale bibliotecii;
- Respectarea drepturilor omului în accesul nelimitat la informația electronică;
- Barierele existente în accesarea liberă a Internetului de către fiecare utilizator.

Datele furnizate de către beneficiarii bibliotecii publice au fost analizate și rezultatele au fost reflectate în tabele statistice.

Rezultatul final al chestionării

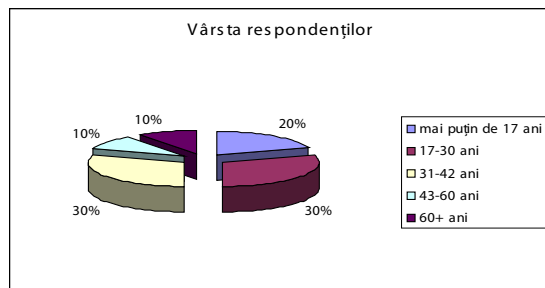
Rezultatele finale ale acestui studiu au demonstrat cum își percepe utilizatorul din Republica Moldova dreptul la navigare nelimitată în Internet, dreptul la libera exprimare și la o cetățenie deplină în societatea democratică. La sondaj au participat 50 utilizatori ai Bibliotecii Publice din satul Bilicenii Vechi.

Întrebările din chestionar au fost analizate conform următoarelor criterii:

- utilizarea serviciilor Internet;
- filtrarea informației electronice în biblioteca publică;
- filtrarea informației electronice în locurile de acces public la Internet;
- navigarea copiilor în rețeaua Web;
- filtrele de Internet în raport cu drepturile omului;
- barierele existente în calea accesării informației electronice în țara noastră;
- vârsta respondenților.

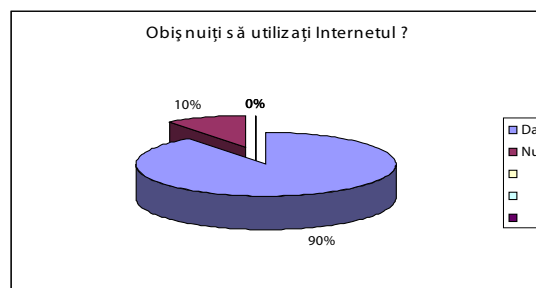
Chestionarele au fost distribuite unui număr de 50 utilizatori, dintre care 20% sunt adolescenți până la 17 ani; 30% cuprind vârsta de la 17 la 30 ani; 15% - de la 31 până la 42 ani; 5% - de la 43 la 60 ani; și 5% au vârsta peste 60 ani.

Rezultatele studiului au demonstrat următoarele:

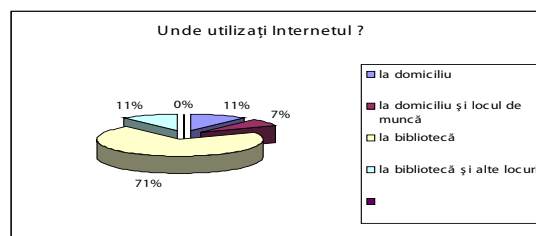
Tabela 1. Vârsta respondenților

Din 50 de respondenți, 45 sau 90 la sută (90%) utilizează Internetul și doar 10 la sută (10%) nu accesează rețeaua Web.

Tabela 2. Utilizarea Internetului de către respondenți

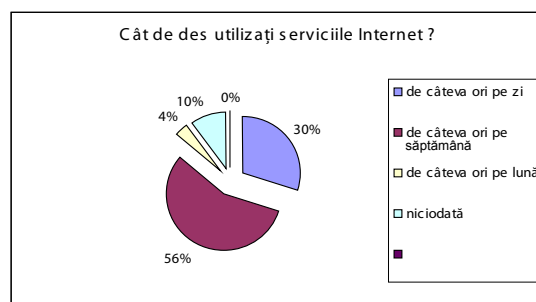
Din cei 45 respondenți care utilizează Internetul, 11% o fac la domiciliu, 7% - la domiciliu și la locul de muncă; 71% - la bibliotecă și 11% - la bibliotecă și în alte locuri.

Tabela 3. Locul utilizării Internetului

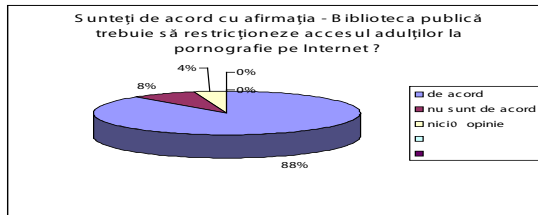
Conform acestor date, o bună parte din utilizatori de Internet pot să-l acceseze doar la bibliotecă, deoarece, din cauza nivelului scăzut de viață, populația R. Moldova încă nu-și poate permite acces la Internet de la domiciliu. Din aceasta rezultă și nivelul scăzut al culturii informaționale electronice a utilizatorilor. Totuși, aceste rezultate ne dovedesc încă o dată că biblioteca publică este un loc de incluziune socială, capabilă să ofere cetățenilor noile servicii informaționale, fără niciun fel de restricții sociale.

Din totalul respondenților (50), treizeci la sută (30%) au raportat utilizarea de Internet de mai multe ori pe zi; 56% - de câteva ori pe săptămână; 4% - de câteva ori pe lună; 10% - niciodată.

Tabela 4. Frecvența utilizării Internetului
La întrebarea *Sunteți de acord cu afirmația - Biblioteca publică trebuie să restricționeze acce-*

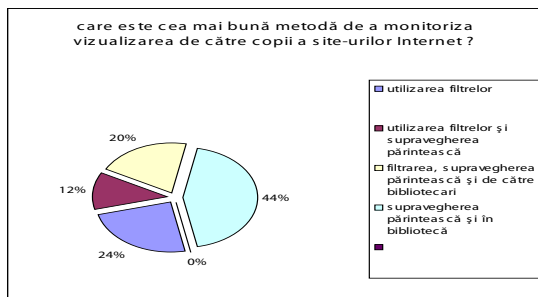
sul adulților la pornografie pe Internet?, o bună parte, adică 88%, au dat un răspuns pozitiv; 8% au fost împotriva acestei afirmații și 4% nu au avut nicio opinie la problema dată.

Tabela 5. Restricționarea accesului adulților la pornografie pe Internet

În general, răspunsul cu privire la restricționarea accesului la site-urile cu conținut indecent este axat pe principiile morale și religioase ale respondenților, principii care sunt puternic dezvoltate în R. Moldova. Majoritatea optează pentru blocarea resurselor pornografice la terminalele bibliotecii publice.

La propunerea de a alege cea mai bună metodă de a monitoriza vizualizarea de către copii a site-urilor Internet, 24% au optat pentru utilizarea programelor de filtrare; 12% - pentru utilizarea filtrelor și supravegherea părintească; 20% au optat pentru toate variantele (utilizarea programelor de filtrare, supravegherea părintească și supravegherea de lucrătorii bibliotecii); iar 44% consideră că copiii trebuie să fie supravegheați de părinți și bibliotecari (fără a se aplica filtrele).

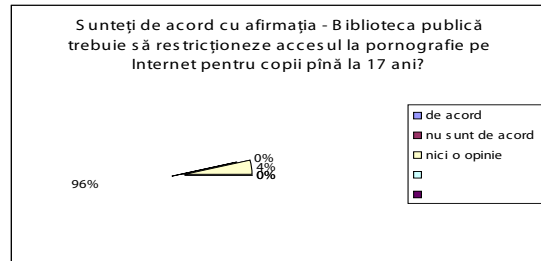
Tabela 6. Metode de asistență a copiilor în navigarea pe Internet

Protecția copiilor a fost o întrebare apreciată unanim de toți respondenții; fiecare în parte și-a expus o părere pozitivă despre asistarea copiilor în timpul utilizării Internetului. Este vizibilă nevoia de a proteja minorii de dauna unor materiale violente propagate prin rețeaua Web.

De asemenea, putem aprecia faptul că majoritatea respondenților au înțeles corect care este rolul părinților pentru educarea și asistența copiilor în timpul navigării lor în rețeaua virtuală. Un mare procent de responsabilitate îi revine și bibliotecarului în formarea unei culturi informaționale înalte a utilizatorilor încă din primii pași făcuți în lumea informației. Deprinderile formate din copilărie, vor persista pentru toată viața și îl vor

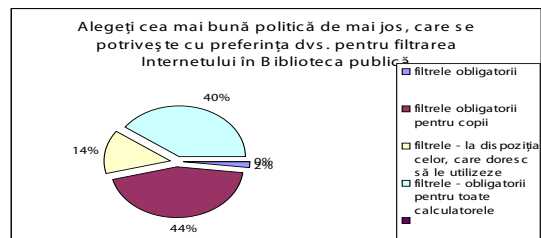
ajuta pe utilizator să beneficieze la maximum de informația electronică.

La întrebarea *Sunteți de acord cu afirmația - Biblioteca publică trebuie să restricționeze accesul la pornografie pe Internet pentru copii până la 17 ani?*, 96% au rămas că sunt de acord; 4% s-au abținut de a comenta situația dată și niciun respondent nu s-a împotrivit acestei afirmații.

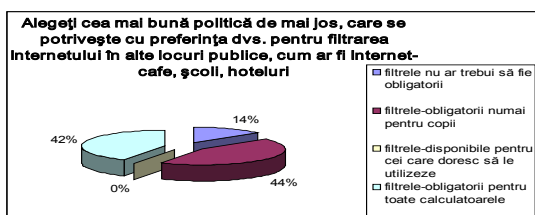
Tabela 7. Restricționarea accesului la pornografie în bibliotecă pentru copii până la 17 ani

În cazul când respondenților li s-a propus să aleagă cea mai bună politică, care se potrivește cu preferința lor pentru filtrarea Internetului în biblioteca publică, doar 2% au declarat că filtrele nu ar trebui să fie obligatorii pe calculatoarele dintr-o bibliotecă publică; 44% susțin că filtrele trebuie să fie obligatorii numai pe calculatoarele destinate copiilor în biblioteca publică; 14% consideră că filtrele ar trebui să fie disponibile pentru cei care doresc să utilizeze filtre; iar 20% afirmă că filtrele ar trebui să fie obligatorii pentru toate calculatoarele din biblioteca publică.

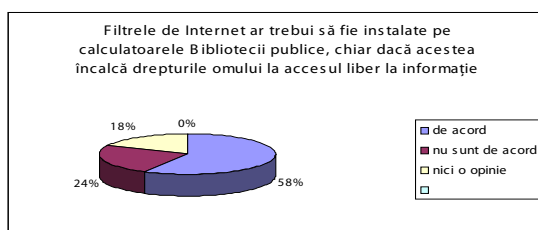
Tabela 8. Filtrarea Internetului în bibliotecă publică

La întrebarea *Alegeți cea mai bună politică de mai jos, care se potrivește cu preferința dvs. pentru filtrarea Internetului în alte locuri publice, cum ar fi Internet-café, școli, hoteluri, în locurile unde clienții plătesc pentru acces la Internet* 14% din respondenți au răspuns că filtrele nu ar trebui să fie obligatorii la calculatoarele publice; 44% - filtrele trebuie să fie obligatorii numai pe calculatoarele destinate copiilor în locurile publice; 42% - filtrele ar trebui să fie obligatorii pentru toate calculatoarele publice și niciun respondent nu a menționat faptul că filtrele ar trebui să fie disponibile pentru cei care doresc să utilizeze filtre în locurile publice.

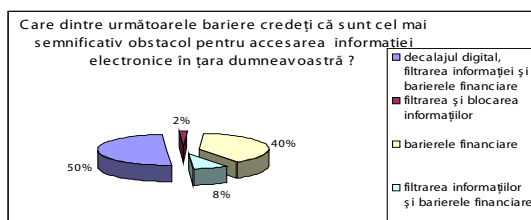
Tabela 9. Filtrarea Internetului în locurile unde clienții plătesc pentru acces

În cazul afirmației *Filtrele de Internet ar trebui să fie instalate pe calculatoarele bibliotecii publice, chiar dacă acestea încalcă drepturile omului la accesul liber la informație*, majoritatea respondenților (58%), printre care și adolescenții, au căzut de acord cu această situație neconvenabilă pentru ei, ceea ce ne vorbește clar despre faptul că în Republica Moldova sunt insuficient promovate valorile democratice. Este îmbucurător să constatăm că au fost și răspunsuri negative la această afirmație, care l-au dat doar 24% din totalul respondenților, iar 18% pur și simplu s-au abținut de a comenta situația dată.

Tabela 10. Filtrele de Internet vizavi de respectarea drepturilor omului

La întrebarea *Care dintre următoarele bariere credeți că sunt cel mai semnificativ obstacol pentru accesarea informației electronice în țara dumneavoastră?*, 50% din respondenți au răspuns că toate obstacolele menționate pot fi considerate importante în țara noastră: decalajul digital, filtrarea și blocarea informațiilor, barierele financiare; 8% au menționat filtrarea informațiilor și barierele financiare; 40% - doar barierele financiare și numai 2% din respondenți consideră că principala piedică în accesarea informației sunt filtrele de Internet.

Tabela 11. Barierele existente la accesarea informației electronice în R. Moldova

Aici jumătate din respondenți au considerat că toate motivele (decalajul digital, barierele financiare, filtrarea informației) sunt o piedică în calea accesării informației electronice, iar 40 %

consideră că principalul obstacol este totuși situația financiară a persoanelor, ceea ce pare să fie un adevăr pentru Republica Moldova – majoritatea cetățenilor nu-și pot permite procurarea unui calculator performant și acces constant la rețeaua Internet. Atunci când în țările dezvoltate unica piedică în calea drepturilor omului la accesarea informației și libera exprimare este blocarea unor site-uri; în țara noastră aceasta este o problemă vagă și deseori neclară pentru majoritatea cetățenilor. Poate este o problemă a viitorului?

Totalizările sondajului

Rezultatele acestui sondaj ne prezintă un tablou al preferințelor utilizatorilor unei singure bibliotecii publice, dar este foarte posibil ca și în celelalte localități ale țării sondajul să dea aceleași rezultate. Chestionarul a adevărit reputația moldovenilor ca a unui popor supus, care își neglijează deseori drepturile (sau nu le cunoaște). Întrebarea cu privire la încălcarea drepturilor utilizatorilor la accesul liber la informație intenționat a fost plasată la sfârșit. Totuși, nici în acest caz o bună parte din respondenți nu s-a expus pentru respectarea drepturilor lor la informare, dar a acceptat utilizarea filtrelor în detrimentul propriilor valori.

Când vine vorba de protejarea copiilor, majoritatea respondenților au ales o cale mai reușită – de supraveghere a copiilor în timpul navigării lor pe Internet. Desigur, părinții înțeleg faptul că copiii învață și beneficiază din utilizarea Internetului. De asemenea, calculatoarele le permit copiilor să stăpânească cunoștințe avansate, care anterior au fost inaccesibile, fără precedent și stimulează o diversitate de stiluri de învățare. Cu toate acestea, noi putem limita capacitatea copiilor noștri de a dezvolta valorile democratice prin impunerea filtrelor pentru aceste resurse.

Rezultatele sondajului au demonstrat cât de mare poate fi influența bibliotecilor asupra politicii de Internet și promovarea drepturilor omului la informare. Posibil că tot bibliotecarii trebuie să promoveze mai intens valorile democratice și să-i educe pe utilizatori pentru a fi cetățeni ai societății informaționale.

Utilizatorul trebuie să cunoască posibilitățile de a alege singur informația dorită și trebuie să-i oferim abilitățile și competențele necesare supraviețuirii în societatea informațională. Comunicarea și cooperarea joacă astăzi roluri extrem de importante pe scena informării, iar educația utilizatorilor a devenit o zonă de mare interes pentru bibliotecile care oferă și promovează programe de instruire a utilizatorilor. Orice persoană trebuie să posede un bagaj consistent de instrumente pentru lucrul cu informația și tehnologiile informaționale. Trebuie să aibă deprinderea de a evalua critic informațiile regăsite, de a le adapta nevoilor sale și de a le folosi, în orice moment,

rapid și sigur. Profesionalul informării poate să-i ofere aceste cunoștințe esențiale în societatea informațională.

Astfel, Internetul promovează dorința noastră comună de a învăța independența, libertatea de gândire, buna hotărâre și responsabilitatea în utilizatorii noștri.

Concluzii

Scopul acestei lucrări, de a prezenta controversele accesului la Internet în bibliotecă, în contextul dezvoltării unei societăți democratice, a fost pe deplin realizat. Au fost analizate politicile de acces Internet în diferite țări ale lumii și în rezultatul acestei analize s-a constatat faptul că Asociațiile Bibliotecarilor sunt, deseori, primii luptători împotriva încălcării drepturilor omului la acces liber la informare. Programele de filtrare a informației electronice sunt utilizate pentru blocarea anumitor site-uri Web cu conținut indecent dar, totodată, ele pot bloca și unele site-uri utile. Din această cauză, drepturile utilizatorilor la navigarea pe Internet fără restricții sunt grav încălcate prin programele de filtrare. Astfel a fost determinat rolul bibliotecilor publice în constituirea societății democratice prin oferirea accesului liber la informația electronică fără aplicarea filtrelor de Internet.

Dacă cetățenii nu sunt limitați de colecția bibliotecii în lumea fizică, valorile noastre democratice ne spun că nici în lumea virtuală resursele nu ar trebui să fie blocate. Alături de numeroasele resurse valoroase, în Internet există și date incorecte, eronate sau ofensatoare. Bibliotecarii ar trebui să asigure sprijinul și resursele necesare utilizatorilor pentru a învăța să utilizeze eficient Internetul și informațiile electronice. Ei ar trebui să promoveze activ și să faciliteze accesul competent la informațiile de calitate din rețea pentru toți utilizatorii, inclusiv pentru copii și tineri. Astfel, utilizatorii vor cunoaște cum să acceseze doar site-urile utile și vor evita influența negativă a informației indecente asupra moralității lor.

Nu este neobișnuit să dăm vina pe tehnologie pentru toate relele noastre sociale. Cu toate acestea, tehnologia în sine nu poate rezolva problemele netehnice pe care le ridică. De multe ori, s-a menționat faptul că echilibrarea conflictului de valori este esențială pentru viață într-o societate cu instituții democratice. Daunele specifice ale Internetului trebuie să fie abordate, dar trebuie, de asemenea, să fim vigilenți pentru a ne proteja împotriva daunelor mai mari pe care le pot avea filtrele în societatea noastră democratică.

Într-adevăr, în controversa actuală a accesului la Internet în bibliotecă, nu vom găsi democrație în aplicarea tehnologiei de filtrare, ci, mai

degrabă, un regres în ceea ce privește valorile unei biblioteci publice ca piatră de temelie a democrației.

Noile tehnologii (Internet, rețele electronice, multimedia...) permit mult dezvoltării societății viitorului, dar, în același timp, pot apărea noi și grave probleme a căror importanță începem s-o percepem. Impactul Internetului asupra societății va depinde de capacitatea acestuia de a gestiona cât mai bine efectele benefice și malefice ale noului instrument.

Se constată un deficit de cunoaștere a posibilităților oferite de către rețelele electronice, a sensibilizării și formării pentru bogăția pe care acestea le oferă. Este nevoie de întocmirea unui plan de dezvoltare a culturii informației. Nu există o societate a informației fără o cultură reală, specifică, care poate fi numită cultură electronică.

Bibliotecile sunt esențiale pentru o populație bine informată și o viață democratică, precum și pentru afirmarea calității prin promovarea alfabetizării informaționale și a instruirii în vederea folosirii efective a resurselor informaționale, inclusiv a tehnologiilor de informare și comunicare, (cum sunt programele de filtrare).

Activitatea specialiștilor din domeniul informării se bazează în primul rând pe art. 19 din Declarația ONU a Drepturilor Omului: „Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.”

În sfârșit, în lista priorităților bibliotecii apare și implementarea legislației cu privire la informație. Dacă la prima vedere ar părea că aceasta este prioritatea instituțiilor guvernamentale, în țara noastră bibliotecile au un rol de pionierat în aplicarea legilor democratice, în contradicție cu autoritățile relativ apatice. Pentru un cetățean de rând democrația proclamată de guvern este ceva iluzoriu, pe când biblioteca este partenerul ideal în căutarea și accesarea informației de diferite genuri.

Astăzi, când bibliotecile din Republica Moldova depun eforturi considerabile pentru a realiza idealul democrației, este necesar să se ia în considerare ceea ce înseamnă tehnologia de filtrare în modul nostru democratic de viață și nu doar funcția ei mecanică. În timp ce evaluarea prin intermediul altor valori poate duce la concluzii diferite, atunci când ne uităm prin prisma democrației, vedem că soft-ul de filtrare/blocare este incompatibil cu imperativul unei instituții democratice, finanțată din fonduri publice, cum ar fi biblioteca.

Bibliografie

1. Filters and other restrictions on Internet access Mary Minow, Tomas A. Lipinski // The library legal answer book Chigago: ALA, 200, p. 124-139.
2. Filters & freedom. Free speech perspectives on Internet content controls / Electronic Privacy information center. Washington, 1999, p. 83-103.
3. Intellectual freedom / M. Gorman // Our Enduring Values : Librarianship in the 21 Century. Chicago and London : ALA, 2000, p. 92-100.
4. Internet filters in public libraries : do they belong ? / Lana Gottshalk // Library Student Journal. September, 2006.
5. The Library Internet Access Controversy and Democracy / Susan B. Krethcmer // Libraries and Democracy : The cornerstones of Liberty. Chicago and London : ALA, 2001, p. 96-105.

e-Bibliografie

6. ALA and Filtering / Libraries and the Internet Toolkit // <http://www.ala.org/ala/aboutala/offices/oif/iftoolkits/litokit/default.cfm> [accesat 23.02.2009]
7. Cenzura pe Internet nu are limite în unele țări // <http://www.gardianul.ro/2007/05/19/> [accesat 20.04.2009]
8. Declarația de la Glasgow privind bibliotecile, serviciile de informare și libertatea intelectuală // <http://www.ifla.org/faife/policy/iflstat/gldeclar-ro.html> [accesat 19/02/2009]
9. Declarație privind libertatea comunicării pe Internet // <http://www.legi-internet.ro/index.php?id=97> [accesat 1/02/2009]
10. Empirical Analysis of Internet Filtering in China // <http://cyber.law.harvard.edu/filtering/china/> [accesat 19.02.2009]
11. Filtering, Blocking and the Censorship of Information / Stuart Hamilton // <http://www.ifla.org/faife/report/Stuart-HamiltonPhD.pdf> [accesat 18/02/2009]
12. Internetul după Obama: de la periferie în centrul atenției // http://www.sfin.ro/articol_14580/internetul_dupa_obama_de_la_periferie_in_centrul_atentiei.html [accesat 30/04/2009]
13. Library Filtering / <http://www.infopeople.org/resources/filtering/index.html> [accesat 8/02/2009]
14. Manifestul de la Alexandria despre biblioteci : Societatea informațională în acțiune // <http://www.bnrm.md/club/files/2/2/40.pdf> [accesat 19/02/2009]
15. Manifestul Internet IFLA // <http://www.ifla.org/III/misc/im-ro.htm> [accesat 19/02/2009]
16. Online content regulation // <http://www.alia.org.au/advocacy/internet.access/> [accesat 8.02.2009]
17. Parlamentul European susține drepturile fundamentale pe Internet // <http://legi-internet.ro/blogs/index.php> [accesat 26/03/2009]
18. Public Libraries Shouldn't Filter Internet Access / Jeffrey Shallit // <http://www.cs.uwaterloo.ca/~shallit/filter7.html> [accesat 10/02/2009]
19. Recomandările de la Amsterdam - Libertatea Media și Internetul // <http://www.legi-internet.ro/legi-si-practica-judiciara-straina/osce-coe/libertatea-media-si-internet-recomandarile-de-la-amsterdam-osce.html> [accesat 18/03/2009]
20. The Library's Mission and the Internet // <http://www.sandiego.gov/public-library/searching-the-net/access.shtml> [accesat 8/02/2009]
21. UE adoptă un nou program pentru un internet mai sigur // <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1899&format=HTML&aged=0&language=RO&guiLanguage=en>

Abordări filosofice relative la premisele apariției și la determinările ontologice ale scrisului. Partea I

Abordarea filosofică superioară a scrisului începe cu Platon. În dialogul „Phaidros”, consacrat ideilor de suflet și frumos, după dezbaterea referitoare la discursurile scrise și nescrise, personajul Socrate povestește mitul despre inventarea scrisului de către Theuth:

“Privește, rege, a spus Theuth, știința aceasta îi va face pe egipteni mai înțelepți și mai cu ținare de minte; găsit a fost leacul uitării și, deopotrivă, al neștiinței”. La care regele a răspuns: “Preapricepute meșter Theuth, unul e chemat să nască arte, altul să judece cât anume dintr-însele e păgubitor sau de folos pentru cei ce se vor sluji de ele. Tu, acum, ca părinte al literelor, și de dragul lor, le-ai pus în seamă tocmai contrariul a ceea ce pot face ele. Căci scrisul va aduce cu sine uitarea în sufletele celor care-l vor deprinde, lenevindu-le ținerea de minte; punându-și credința în scris, oamenii își vor aminti din afară, cu ajutorul unor icoane străine, și nu dinlăuntru, prin caznă proprie. Leacul pe care tu l-ai găsit nu e făcut să învârtoseze ținerea de minte, ci doar readucerea aminte. Cât despre înțelepciune, învățăceilor tăi tu nu le dai decât una părelnică și nicidecum pe cea adevărată. După ce cu ajutorul tău vor fi aflat o grămadă de prin cărți, dar fără a fi primit adevărata învățătură, ei vor socoti că sunt înțelepți nevoie mare, când de fapt cei mai mulți n-au niciun gând care să fie al lor...” [1, 14 e, 54 a, b].

Dialogul „Phaidros”, prin acest mit intercalat în cuprinsul lui, stă la baza filosofiei scrisului, care, în fond, a evoluat multă vreme prin comentariile ce i se făceau autorului dialogului, din antichitate până în sec. XX. Dintre comentariile antice ajunse până la noi, cel mai important pare să fie acela semnat de Hermeias Filosoful, unul din continuatorii învățaturii lui Plotin (cel care dăduse un nou impuls platonismului în sec. III), care a trăit în a doua jumătate a sec. V, la Alexandria. S-au scris mai multe

Alexe RĂU,
doctor în filosofie

Abstract: *The superior philosophical approach of writing begins with Plato. In the dialogue «Phaidros» which underlies the philosophy of writing, the character Socrates tells the myth about the invention of writing by Theuth. Throughout history many comments were written about this dialogue. According to Derrida, for example, the dialogue «Phaidros» is the whole history, the philosophy itself. From Martin Heidegger's point of view this dialogue is essential through the understanding of what can be seen, the truth, and the essence of existence which are passed out of hiding and made visible, this being true for the process of writing too. Henry Joly who interprets only a part of this paper finds that the passage in question is merely a continuation of the Plato's theme of the inferiority of the written language and the superiority of the spoken language. Of all the ancient comments that were made on this dialogue, the most important seems to be that of Hermeias Philosopher. Several methodological indications in his comment can help us understand the passage about writing: 1. Two aspects of the purpose of this dialogue could be distinguished: on the one hand it's about love, on the other, about the rhetoric, in other words, it is about the two movements of the soul: one that concerns the composition of the inner soul and its tendency to perfection, and the other that refers to an outside flow of the soul, directed to another; 2. Plato used to examine antithetical answers and questions in order to find and verify the truth. By this method, he leads us from appearances to the true spiritual and intellectual beauty; 3. When Plato speaks about something, he refers to the three aspects of existence: essence, potency and deed.*

interpretări la comentariul lui Hermeias, începând de la acela al lui Leon Filosoful (sec. IX) și continuând până în zilele noastre. Andrei Cornea, de exemplu, remarcă similitudinea dintre caracterul absolut atribuit de Hermeias textului platonician și caracterul absolut atribuit naturii de către omul de știință modern. „...Hermeias, spune el, găsește, în felul unui Spinoza sui-generis, pe *Deus sive natura* în textul lui Platon 2, p. 544]”. Intenția abordării naturiste a dialogului în discuție este mărturisită de Hermeias însuși atunci când afirmă că, în viziunea sa, un text (platonice) „trebuie să fie aidoma unui organism viu”. Este evident că un text finit în extensiunea sa materială poate să aibă dimensiunea infinită a naturii numai în cazul când pertinența textului este extinsă de la ceea ce se spune la ceea ce nu se spune, când domeniul discursului devine nu doar cuvântul prezent, ci și infinita înlănțuire de asociații absente. Urmare acestui mod de abordare, discursul platonician e un cifru ce își așteaptă decodarea, iar textul dialogului capătă o dublă dimensiune: pe de-o parte, conținutul său explicit, pe de alta, conținutul latent. Andrei Cornea conchide în finalul comentariului la comentariu ce l-a realizat: „...dacă pentru moderni importanța unui text rezidă în ceea ce acesta spune, pentru comentatorii de tipul lui Hermeias ea constă în ceea ce el ascunde; valoarea textului este pentru noi în extinderea sa asupra omenescului, pe când pentru Hermeias ea nu înseamnă decât izbânda asupra acestuia, ce poartă în regnul unei impersonale, supraumane și absolute înțelepciuni” [3, p. 547].

Vom reține, în special, din comentariul lui Hermeias [4, p. 521-623] câteva indicații metodologice care pot să ne ajute la comprehensiunea fragmentului despre scris: 1. S-ar putea distinge două aspecte ale scopului dialogului: pe de o parte este vorba despre iubire, pe de alta, despre retorică, altfel zis ar fi vorba despre cele două mișcări ale sufletului: cea care ține de alcătuirea interioară a sufletului și la elanul său către superior, cealaltă se referă la o curgere exterioară a sufletului, îndreptată către un altul; 2. Platon obișnuia să examineze întrebări și răspunsuri antitetice pentru a afla și a verifica adevărul. Prin această metodă, el ne conduce de la aparențe la frumosul sufletesc și intelectual adevărate; 3. Atunci când Platon discută despre ceva, se referă la cele trei aspecte ale fiindului: la esență, la potență și la act [5, p. 551-556].

Reiese din aceste observații, după opinia noastră, că „procesul” inițiat scrisului în fragmentul din „Phaidros” nu trebuie înțeles direct,

ci contextual și mai ales subtextual, adică ar trebui să vedem dacă nu e greșit să conchidem că Platon era cu adevărat împotriva scrisului. Să nu uităm că Platon este și un genial scriitor, care nu poate fi interpretat corect fără a-i cunoaște aspectele de ficțiune literară, mai ales cele stilistice, compoziționale și de stratificare semantică a textului. O interpretare de o astfel de manieră îi va reuși abia în sec. XX lui Derrida.

În Interpretarea la „Phaidros”, Constantin Noica deschide drumul spre felul de înțelegere necesar pentru descifrarea dialogului [6, p. 343-363]. El își amintește cum Platon spunea odată că filosofia este „megiste mouzice”, suprema muzică. Această definiție ne sugerează să înțelegem filosofia nu ca pe o exaltare muzicală, ci ca pe o supunere a gândului la ritmurile și „canoanele” căutării unui acord final. În „Phaidros”, remarcă Noica, la exactitatea goală este opus adevărul gol, fără exactitate. De aceea ea alunecă tot timpul în mit (mitul = adevăr fără exactitate). Fiecare societate cu randamentul ei în materie de rigoare și pozitivism. Rudolf Carnap afirmă, de pe pozițiile filosofiei contemporane, că nu există morală în logică, fiecare cu logica lui, cu condiția să fie consecvent cu axiomele adoptate. Lysias din „Phaidros” spunea despre aceasta acum vreo 2400 de ani. Discursul său din „Phaidros” conține un decalog de dovezi pe tema pusă de el în discuție (tema iubirii). Tot așa trebuie să fie interpretate și aspectele scrisului puse în discuție în această operă platoniciană.

E ceea ce face Henry Joly, care supune interpretării tocmai și doar fragmentul citat mai sus din „Phaidros” [7, 394-415]. Constatând că fragmentul în cauză nu e decât o continuare a temei platoniciene a inferiorității limbajului scris (*γεγραμμενον*) și a eminenței celui vorbit (*λεγομενον*), exegetul francez își propune să realizeze mai întâi o reasezare „la locul ei arheologic” a controverselor dintre acestea, cu referințe la preistoria adevărului și la istoria logosului. Cum vorbirea, opinează el, e mai veche decât scrierea, funcția ei arhaică de adevăr stă strâns legată de funcția rituală. (M. D tienne sublinia că prima funcție a vorbirii este o funcție de realizare) [8, p. 53-60]. Mai înainte de a semnifica lucruri, numele sunt forțe. La origine, adevărul desemnează o putere inseparabilă de funcțiile sociale ale autorității și suveranității. Prin urmare, este necesar să înțelegem mutația care face să se treacă de la rostirea adevărului la discursul adevărat. Cel de al doilea tip de limbaj apare după o  ntreg  istorie a logosului,

augmentată de factorii sociali, politici și juridici. Transformările care au condus la trecerea de la genos la polis, de la themis la dike s-au produs în paralel cu redefinirea logosului, toate împreună constituind fundalul nașterii gândirii științifice și a rațiunii. Dincolo de nașterea vorbirii politice (în Agora) crește vertiginos importanța scrierii în formularea dreptului [9, p. 154]. Legile sunt de acum doar legi scrise și consultabile. În general, civilizația orală a grecilor se transformă, în timpul lui Platon, într-o societate scripturală. M. Dumitrescu remarcă, de asemenea, că în trecerea de la epoca preistorică la cea istorică un rol decisiv l-a avut apariția, în contextul nașterii imperiilor și a economiei complexe, a modului de administrare așezat inevitabil pe un component categorial. Manipularea realului începe să se facă în mod mediat. Scrierea, apariția monedei au contribuit la constituirea în minte a realului. Scrierea avea mai ales, alături de rolul jucat în domeniul dreptului, rostul fixării și multiplicării în timp și spațiu a informației [10, p. 17-19]. Prin urmare, tema de meditație a lui Platon era inflația scrierii și nu rostul scrierii în general. Pornind de la fragmentul din „Phaidros” consacrat scrisului, întru înțelegerea hermeneutică a poziției lui Platon, pot fi dezvoltate, în viziunea lui D tienne, următoarele teze (teme):

1. Generalizarea scrisului. Sec. VI-V î. Hr. constituie momentul când în societatea ateniună scrisul cucerește drept de cetate.

2. Când este abordat mitul scrisului, se are în vedere în special locul pe care tehnica scripturală îl avea alături de celelalte tehnici, precum și în mitologia referitoare la începuturile umanității. Deja la Eschil, arta de a scrie și arta focului figurează laolaltă în dotarea tehnică datorată sacrificiului prometeic. După inventarea numerelor, sunt create și grupările de caractere scrise, care constituie „memoria tuturor lucrurilor”, numită „mamă a Muzelor și a artelor”. Se configurează astfel lanțul conceptual al scrierii, al memoriei și al cunoașterii de ordin tehnic. Răsturnarea produsă în raport cu epoca hesiodică constă în faptul că de acum nu vorbirea, ci scrierea deține funcția teaurizării mnemonice.

3. În epoca elenică clasică, se acordă o importanță ieșită din comun învățării simultane a scrisului și citirii. Componentele programelor de studii sunt literalul și literarul, raportul cu textul, legomena și gegramomena, grammata ca paradigmă pentru nomoi.

4. Caracterul „scris”, „redactat”, „compus”,

„încheiat” este marca discursului din vremea lui Platon. Observațiile platoniciene țin de trei genuri de discursuri care erau la modă în epocă: discursuri judiciare, politice și epideictice. Discursurile politice nu pot să abuzeze de improvizații, deci se scriau pe un „calapod”, erau niște pastișe. În schimb, integral redactat este dikainikos logos, discursul de apărare al logografului, care face uz de toate resursele stilistice, lexicale, sintactice pentru a persuadea în fața tribunalului. Platon le disprețuia și pe cele pastișate și pe cele logografice, despre acestea din urmă el spunea că sunt atât de înfrumusețate și lustruite, încât poate fi apărată cu ele chiar și cauza lupului [11, 288, c-d]. Din aceste rațiuni, Socrate renunță la apărare când era judecat, preferând un autodiscurs simplu, conform adevărului. Unei retorici a scrisului și a înșelătoriei, Socrate îi opune o retorică a vorbirii și a verității. Discursurile epideictice, conferințe mondene și savante (ca discursul lui Lysias din dialogul „Phaidros”), sunt, după Platon, simple exhibiții oratorice, redactate sub formă de „foi” sau de „cărți”, pentru a circula în publicul cultivat. Și acest gen de discurs e privit cu rezervă de Platon, căci, vorba lui, „textul nu vorbește sau spune prea multe”.

5. Platon respinge nu rareori procedeele retorice în circulație ale expozeului mitic, ale comentariului poetic și ale discursului de proporții ca fiind simpli factori de persuasiune și de iluzie. El opune acestor procedee regulile metodei dialectice. Nimic din ce este serios nu poate fi scris, căci tăcerea textului exclude dialectica vie. Și nimic din ce este scris nu poate fi luat în serios. Căci seriosul se află altundeva, în partea cea mai de preț a cugetului celui ce a scris textul dar nu e prezent în fața ta [12, 344 c].

6. E vorba totuși despre un pretins proces. Eroarea s-a iscat din neînțelegerea jocului de cuvinte în „Phaidros”. Procesul se organizează în jurul unui joc metaforic diversificat, care merge de la drog la pictură și de la „jardinage” la colaj. Sensul acestui joc e de a juca în dublu sens, și numai în această condiție devine clară existența a două tipuri de scriere. Din această înțelegere reiese că Platon condamnă un tip de scriere, dar nu și pe celălalt. Despre acest joc vom trata mai detaliat când vom ajunge la expunerea concepției lui Derrida. Însă Platon a vorbit despre aceasta și în mod direct, când sublinia că există „o scriere bună și o scriere rea” și că „în sine nu este rău să scrii discursuri” [13, p. 30].

7. Critica platoniciană urcă, prin interme-

diul mitului, până la originea limbajului scris. Această întoarcere la origini permite stabilirea unei răsturnări de proporții între destinație și rezultat, între ceea ce ar fi trebuit să devină limbajul și ce a devenit el prin folosire. Făcut pentru a ajuta memoria, scrisul aduce cu sine uitarea [14, 15d]. Aici intră în joc metaforic cuvântul *pharmakon*, care înseamnă și leac, și otravă. O a doua critică se articulează pe definiția metaforică a limbajului ca imagine și „icoană”, bazată pe analogia dintre pictură și scris, ale cărei produse par să fie însuflețite, în schimb când sunt întrebate, ele se învăluie în tăcere. Scrisul este prins astfel între tăcerea tautologică a textului și abundența heterologică a redundanței [15, 54e-84a, 85a]. Metafora picturii trimite de la portret la originalul însuflețit. Condiția pusă de Platon discursului este anterioritatea a ceea ce este adevărat față de ceea ce se spune, primatul a ceea ce trebuie spus față de cuvintele ce le spune doar din nevoi compoziționale. Reiese, din aserțiunile platoniciene, că nu scrisul ca atare este condamnat și că regulile discursivității se aplică și scrisului, și vorbirii.

8. De fapt, Platon supune discreditului momentul sofistic al cuvântului și al autonomiei sale în raport cu lucrul, acea dublă absență a scriitorului și a obiectului vizat, după care rămâne doar îndeletnicirea cu cuvintele înseși. Pentru a dejuca această absență, e nevoie ca celălalt tip de scriere să intre în drepturile sale, pentru a putea fi comparat cu scrisul adevărat și deconspirat. Platon are în vedere scrierea mnemonică și scrierea filosofică. Scrierea mnemonică îndeplinește funcția memorării. Aici nu trebuie confundate reminiscența și memorarea, anamneza și hipomneza. Reminiscența este memoria cunoașterii, ea favorizează cunoașterea apriori prin opoziția creată între memoria psihologică și memoria transcendentă. Memorarea însă nu se bazează decât pe memoria furnizată de scriere, simplă urmă exterioară. Scrierea filosofică, la rândul ei, are funcția restabilirii referinței limbajului la lucru și la adevăr. Scrisul este cu deplinătate filosofic atunci când el se va prezenta ca transcriere scrisă a discursurilor scrise în suflet. Gândirea este pentru Platon tot o formă de scris, numai că una fără cuvinte. Apare în acest context întrebarea dacă în cadrul scrisului filosofic se păstrează primatul vorbirii. Apare nevoia problematizării acestui aspect și a decelării a tot ce datorează vorbirea platoniciană ca vorbire a scrisului, structurilor scrise.

9. Observațiile platoniciene referitoare la

ontologia scrisului și vorbitului fac conexiune cu caracterul generativ al dialecticii relativ la paradigma scrisului. Există ceva asemănător între funcțiile gramaticii și funcțiile gândirii filosofice. Gramatica antică nu este altceva decât cunoașterea caracterelor scrise (ta grammata). Iar noțiunea de element (to stoieton) își primește sensul original și primordial de la acest element lingvistic, în care rezidă, ca diviziune indivizibilă a limbajului, elementul alfabetic (noțiune întâlnită și în alte dialoguri ale lui Platon, cum ar fi „Cratylus”, 424d-e; „Theaitelos”, 203b; „Philebos”, 18b-c). Elementul a intrat, sub specia atomului, în fizica democriteană și în natura lucrețiană ca urmare a transpoziției de la lingvistică la fizică. Primii „atomi” nu au fost elemente fizice, ci acești atomi ai limbajului care constituie literele alfabetului, lucru remarcat și de Aristotel [16, p. 121, nota 18i]. Regulile analizei și ale sintezei gramaticale furnizează în mod frecvent un model transpozabil pentru analiza și sinteza de tip dialectic. La fel cum metoda de lectură constă în a ști să silabisești cutare cuvânt pentru a ști să le silabisești pe toate, metoda analizei dialectice este transpozabilă de la un subiect la toate subiectele. Cel ce cunoaște regulile analizei dihotomice prin genuri și specii este capabil, de asemenea, să aplice în mod indefinit metoda, tot astfel cum cel care cunoaște literele este capabil să descifreze toate silabele și toți termenii limbajului (cum sugerează Platon în dialogul „Omul politic”, 285c-d). Într-un caz și în celălalt, această aptitudine se bazează pe o aceeași funcție generativă a limbajului gramatical și a limbajului filosofic care-și trage originea din cel dintâi. Noțiunile de *episteme* și *techne* pe care Platon le cuplează în mod constant, definește competența gramaticianului și a dialecticianului ca o competență științifică. Aceste competențe analitico-sintetice se datorează „ideii alfabetice”, modelul original al oricărei analize și sinteze [17, p. 25]. Luând apărare discursului oral, Platon nu revine la vechiul tip de vorbire care vizează adevărul, la vorbirea patriarhală, regală și sacerdotală, ci din contra, este recunoscută la el funcția păstrării și exprimării prin scris. În plus, el ia în considerație aspectul analitico-sintetic al scrierii și solicită de la știința gramaticii model pentru știința dialectică.

Dialogul „Phaidros”, cum descoperă Derrida [18, 168], este o țesătură (symploke), el pune în joc paradigma scriitorului și paradigma țesătorului. La descifrarea lui, deconstrucția înseamnă destrămare, fir cu fir, a lui *symploke*,

operație din care ni se relevă o formă riguroasă, sigură și subtilă, cu acorduri necunoscute până la lectura filosofului francez, surprinsă într-o organizare mai secretă a temelor, numelor, cuvintelor (reușita acestei interpretări se datorează în parte și traducătorului Leon Robin, care pare a fi unicul tălmăcitor care a știut să scoată din ascundere semnificațiile și etimologia cuvintelor grecești, redându-ni-l pe Platon în esența esenței sale). Firele – pivoturi, urzeala acestei țesături sunt, în principal, seria *pharmakeia* – *pharmakon* – *pharmakeus* – *pharmakos*, metafora tatălui logosului/scrierii care înlocuiește aici metafora picturii, două mituri: povestea greierilor și cea a lui Theuth, inscripția fiilor Theuth, Hermes, Thot, Nabu, Nebo; finalitatea Locului: de la *pharmakon* la literă și de la vorbire la supliment. *Pharmakeia* – înseamnă administrarea (administratoarea) leacurilor/drogurilor. *Pharmakon*, numele cu care sunt numite de către Theuth literele atunci când le prezintă lui Thamus, înseamnă leac, dar și otravă în același timp. *Pharmakeus* înseamnă remediu împotriva fricii de moarte, exorcizare, vrăjitorie; *Pharmakos* are sensul de ritual de purificare, dar mai este, aici, și un fel de țap ispășitor, căci în timpul *pharmakosului*, în vederea purificării cetății, erau scoși în afara ei și uciși doi oameni, doi *pharmakoi* [19, p. 128]. Așadar, transpunând toate acestea asupra scrisului, conchidem că, după Platon, în țesătura textului se conține și leac, și otravă. Leacul este epistema, cunoașterea. Otrava înseamnă mai ales iluzia. Teama de moarte favorizează toate magiile, toate medicinele oculte. De moarte se teme copilul din noi. El trebuie ajutat nu prin *pharmakos*, ci prin înțierea în filosofie, în dialectică. *Eidosul*, adevărul, legea sau episteme, dialectica și filosofia sunt partea de leac a *pharmakonului*, ea trebuie folosită ca antidot împotriva părții otrăvitoare. Inversarea dialectică a *pharmakonului* face ca moartea să fie, în același timp, acceptabilă și nulă. Făcându-i o bună primire, nemurirea sufletului, care acționează ca un anticorp, risipește fantasma ei înspăimântătoare. *Eidosul* este cel ce poate fi mereu repetat ca fiind același. Și legea este întotdeauna legea unei repetiții. Dia-

lectica ca antidot înseamnă *pharmakeus* contra *pharmakeus*, *pharmakon* contra *pharmakon*. Procesul de lecuire este *sophronisen*, înțelepciune. *Pharmakonul* reprezintă mișcarea, locul și jocul diferenței [20, p. 125].

Ontologia înseamnă *alexipharmakon*. Cunoașterea ontologică este o forță farmaceutică opusă unei forțe farmaceutice. Ordinea cunoașterii nu este ordinea transparentă a formelor sau ideilor, ci antidotul. Cu mult înainte de a fi împărțit în violență ocultă și cunoaștere corectă, elementul *pharmakonului* este câmpul de luptă între filosofie și alteritatea ei.

Prin urmare, datul ontologic al scrisului este de a fi *pharmakon*, leac și otravă. Leacul care s-a născut din scriere, așa cum am văzut, este filosofia, dialectica. Procesul acesta este generalizat în mai multe tratate consacrate originilor filosofiei europene [21; 36]. Platon pledează pentru scrierea-leac. Și nici nu putea să fie altfel, căci altminteri ar fi atentat la însăși originea filosofiei. Din această pledoarie s-a născut filosofia scrierii. Este semnificativ în această ordine de idei faptul că scrisul e numit la *el techné* (termen pe care Robin l-a tradus prin „connaissance technique”, cunoaștere tehnică). Or, în filosofie tehnica înseamnă mod de a scoate ceva din ascundere. În cazul dat, e vorba de scoaterea din ascundere a părții otrăvitoare a *pharmakonului* pentru a o contracara. În acest context, e remarcabilă desemnarea bibliotecii la greci tot prin cuvântul *pharmakeia*, care însemna casa cu scrieri de leac. În bibliotecă se pot găsi deci leacuri pentru suflet.

Dialogul „Phaidros”, încheie Derrida, e o întreagă istorie, e toată filosofia („e eke touton ton logon” (Platon) [22, p. 161].

În lectura lui Martin Heidegger, dialogul „Phaidros” e revelator prin înțelegerea vizibilului, a adevărului, a esenței ființei scoase din ascundere și arătate văzului, lucrul acesta referindu-se și la scriere. „Dar, de asemenea, privirea este suprema percepere”, scrie filosoful german. „Vederea, privirea, de fapt, este pentru noi cel mai pronunțat dintre chipurile de percepție care se realizează în trecerea prin trup” [23, p. 393].

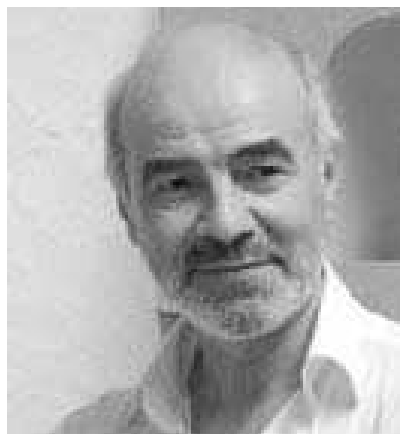
Referințe bibliografice

- 1 Platon. Phaidros // Platon. Opere. Vol. 4. – București: EȘE, 1983. – P. 417-492.
- 2 Cornea, Andrei. Hermeias și semnificația „Comentariului” în antichitatea târzie // Platon. Opere. Vol. 4. – București: Ed. Șt. și Encicl., 1983. – P. 531-548.
- 3 Supra
- 4 Hermeias Filosoful. Comentariu la Phaidros de Platon // Platon. Opere. Vol. 4. – București: Ed. Șt. și Encicl., 1983. – 648 p.
- 5 Supra
- 6 Noica, C. Pagini despre sufletul românesc. – București: Humanitas, 1991. – 112 p.
- 7 Joly, Henry. Le renversement platonicien // Platon. Opere. Vol. 4. – București: Ed. Șt. și Encicl., 1983. – P. 394-404.
- 8 Détienne, M. Les maîtres de vérité dans la Grèce archaïque. – Paris: Maspero, 1967. – 321 p.
- 9 Vișan, Florentina. Le caractère spécifique de l'écriture chinoise en tant que système sémiotique autonome // Revue de philosophie linguistique. – Vol. 1. – 1990. – P. 71-86.
- 10 Dumitrescu, Marius. Dincolo de tainele filosofiei și ale filosofilor. – Iași, 2002. – 207 p.
- 11 Platon. Scrisoarea a 7-a // Platon. Scrisori. – București: Humanitas, 1997. – P. 85-156.
- 12 Pogorilovschi, Andrei. O parabolă // ARC: Litere. Arte. – 1994. – Nr. 3-4. – P. 151-159.
- 13 Derrida, Jacques. De la grammatologie. – Paris: Editions de Minuit, 1967. – 415 p.
- 14 Supra, 11
- 15 Сковорода, Гр. Разговор называемый алфавит, или Букварь Мира // Григорий Сковорода. Избранные произведения: в 2-х т. Том. 1. – Киев, 1973. – С. 411-463.
- 16 Aristotel. Metafizica / trad. Andrei Cornea. – București: Humanitas, 2001. – 507 p.
- 17 Seidenberg, A. The Ritual Origin of Geometry // Ahes. – 1962. – Vol. 1, Nr. 5. – P. 488-527; 1962. – V. 2, Nr. 1. – P. 1-40.
- 18 Derrida, Jacques. Farmacia lui Platon // Jacques Derrida. Diseminarea. – București: Univers Encicl., 1997. – P. 65-177.
- 19 Supra
- 20 Supra, 18
- 21 Coloubaritsis, Lambros. Aux origines de la philosophie européenne de la pensée archaïque au néoplatonisme. – Paris, 2005. – 768 p.
- 22 Supra, 18
- 23 Heidegger, Martin. Dialogul Phaidros: frumusețea și adevărul într-o dezbinare fericită // Platon. Opera. Vol. 4. – București: EȘE, 1983. – P. 387-394.

UN BĂLȚEAN LA CHICAGO

Iurie COLESNIC

Bălțul este orașul care continuă să ne uimească. Această urbe din nordul Basarabiei e locul unde s-au născut mari personalități. Spre exemplu, cea mai importantă poetă din perioada interbelică, Olga Vrabie, este originară din Bălți. Și dacă am porni pe calea celor instruiți în această urbe, am descoperi notorietăți mondiale cum sunt: filologii Eugen Coșeriu și Boris Cazacu, poetul Sergiu Grossu, arhitectul Alexandru Budișteanu, mitropolitul Visarion Puiu și mulți alții.

Galeria aceasta bălțeană o completăm cu un nume de excepție necunoscut cu desăvârșire în țara lui de origine: Anisfeld, Boris (Ber) Izrailevici, născut la 2.(14).X.1879, la Bălți, în Basarabia, pictor, scenograf și grafician.

A făcut studii la Școala de Desen din Odesa (1900), la Academia de Arte Frumoase din Sankt Petersburg (1909), fiind discipolul profesorilor D.N. Kardovski și I.E. Repin.

Și-a început activitatea profesională în 1909, când a primit titlul de pictor pentru lucrarea de licență *Adam și Eva*.

Poate faptul că teatrul era în vogă în Rusia în acea perioadă l-a făcut să-și încerce puterile în scenografie. Era arta complexă în care se zugrăvea nu doar o pânză, ci se crea o atmosferă, un spațiu distinct în care se mișcau actorii.

A făcut scenografie la spectacolul *Nunta Zobbeilei* de G. Gofmanstali (1907) pentru teatrul lui V.F. Komisarjevskaja. A mai executat scenografia pentru baletul rus din Paris și pentru Teatrul "Mariinski" din Petersburg (*Sadko*, operă de N.A. Rimski-Korsakov), *Islamei*, balet de M.A. Balakerev, *Preludii*, balet de F. List, ș.a. A colaborat cu revistele satirice: *Poșta iadului* și *Jupel* (1905-1906).

A fost membru al Societății *Mir Iskusstva* și al Asociației Artiștilor Plastici din Rusia.

Cele mai remarcabile lucrări sunt : *Poveste orientală* (guaș, 1906), *O schiță în verde* (1906), *Amiază* (1906), *Danaia*, *Cheful lui Balthazar*, *Statuele albastre*, *Înainte de răsăritul soarelui*, *Portretul lui F.I. Șaleapin* (1916) ș.a.

Expoziții personale pe când locuia în Rusia – Academia de Arte Frumoase din Petersburg (1903-1917), Uniunea Artiștilor Plastici din Ru-

Abstract: *Balti is a city that continues to amaze us. This city in the northern Bessarabia is the place where many great personalities were born. One of them was Anisfeld, Boris (Ber) Izrailevici, who was born on the 2nd (14) of October, 1879, and who was a painter, designer and illustrator. He studied at the School of Design in Odessa (1900), and at the Academy of Fine Arts in St. Petersburg (1909). Among his teachers were D. N. Kardovski and I. E. Repin. He was the author of the scenery for the performance Zobbeila's Wedding by G. Gofmanstali (1907) at the Komisarjevskaja's theater. He also produced the stage designs for the Russian ballet in Paris and for the Mariinsky Theatre in Petersburg: Sadko, a opera by N. A. Rimski-Korsakov, Islamei, a ballet by M. A. Balakerev, Preludes, a ballet by F. List, etc. He collaborated with many satirical magazines among which was The Hell Post and Jupel (1905-1906). He was a member of the Society The World of Arts and the Association of Russia's Artists.*

The most notable his works are: An Eastern Story (gouache, 1906), A green outline (1906), Noon (1906), Danaia, Baltasar's Whim, the Blue Statuettes, Before the Sunrise, Portrait of F. I. Shaleapin (1916), and others. In 1917 he went to the USA where he worked as a painter at the theaters Metropolitan Opera and Chicago Opera. In 1926 he became a citizen of America, and was decorated with a gold medal for the composition Spain, at the exhibition in Philadelphia. Since 1928 he had lived in Chicago where he was a professor at the Art Institute until 1957. He also ran a summer school from 1934 to 1965. In 1958 his students organized a retrospective exhibition of his works at the Art Institute of Chicago.

sia (1903-1917); de grup – *Mir iskusstva* (1903-1917) ș.a.

Achiziții în Rusia, în colecția Galeriei *Tretiakov* din Moscova, Muzeul *I. Brodsky* din Petersburg ș.a.

Biografia lui se frânge în două în anul de cotitură 1917. Intuiția ori poate norocul a făcut să accepte plecarea peste ocean.

În 1917 a plecat în SUA unde a activat în calitate de pictor la teatrele: Metropolitan Opera și Chicago Opera.

Această informație am cules-o din dicționarul *Hudojniki narodov SSSR. Bibliograficeskii spravocinik* (Moscova, 1970, vol. I).

În 1922, a executat decorul pentru *Alba ca Zăpada* de N. Rimski-Korsakov pentru Metropolitan Opera, având un succes fenomenal.

În 1926, devine cetățean al Americii și este decorat cu medalia de aur pentru compoziția *Spania*, la Expoziția din Philadelphia. Din 1928 locuiește la Chicago, unde e profesor la Institutul

de Arte până în 1957. Tot el conduce o școală de vară din 1934 până în 1965. Studenții lui i-au organizat o expoziție retrospectivă la Institutul de Arte din Chicago, în 1958.

A decedat la 4 decembrie 1973, în SUA, în orașul New London.

Sunt oameni pe care timpul îi redescoperă. Boris Anisfeld face parte din această categorie. Am ajuns la numele lui întâmplător, fiind rugat de fiica mea, Cezara, să aflu mai multe detalii biografice. Cineva i-a adus o lucrare pentru a fi expertizată la autenticitate și era atribuită

lui Boris Anisfeld. În secolul XXI, lucrările lui sunt solicitate pe piața artistică a Parisului...

De acum încolo, numele lui va figura în toate enciclopediile și antologiile de artă care se vor edita la noi.

Ca un artist care pentru totdeauna a ajuns acasă...

ANASTASIA DICESCU— ARTISTĂ LIRICĂ DE EXCEPȚIE

“Socotește că-i a ta numai viața de fiecare zi; restul aparține soartei.”

Euripides

Iurie COLESNIC

Tradițional, Basarabia a fost o pepinieră nemai-pomenită de voci celebre. A dat nume de referință începând cu cântecul popular, a dat nume care au onorat opereta și, desigur, opera. Probabil că a existat o tradiție, dar și o dragoste pentru libera cântare aidoma păsărilor.

Nu este de mirare că interpreții când încheiau cariera nu dispăreau în anonimat, ci încercau să formeze o școală în care tinerele talente se cultivau, se pregăteau pentru viitoarele cariere de excepție. Anastasia Dicescu a fost nu numai o interpretă strălucită, ea a întemeiat un conservator în care a reușit să pregătească câteva generații, care au păstrat tradițiile și au dus mai departe gloria artei interpretative.

Despre Anastasia Dicescu a scris Aurelian Dănilă în lucrarea sa *Opera basarabeană* (Chișinău, 1995) și muzicologul Serafim Buzilă în *Enciclopedia Interpreți din Moldova* (Chișinău, 1996), dar tema acestei mari și celebre personalități basarabene, până la cercetarea definitivă, mai păstrează încă multe surprize și enigme.

Genealogia familiei Dicescu este una exemplară pentru Basarabia:

În Arhiva Națională a Republicii Moldova, fondul 88 (inv. 2, dos. 330) se păstrează un document care prezintă un fragment extrem de interesant al genealogiei familiei Dicescu. La baza documentului stă scrisoarea lui Victor Ivanovici Dicescu, adresată împăratului Alexandru Nicolaevici:

“În 1828, fostul nostru epitrop, maiorul în rezervă Kalikuțki, a prezentat în Adunarea Nobilimii Basarabene fișa biografică a defunctului meu tată, consilier de colegiu și cavaler Ivan Dicescul, ca moșier din gubernia Basarabia, și adeverințele de naștere ale copiilor lui, ca Adunarea Deputaților Nobilimii din Basarabia, printr-o decizie, să recunoască apartenența lor la nobilime și să-i includă în cartea genealogică a nobilimii, în rândul cuvenit. Tot atunci a avut loc adunarea nobilimii care a luat decizia corespunzătoare.

În afară de aceasta, tatăl meu, consilierul de colegiu Ivan Arsenievici Dicescul, în 1823, m-a înscris pe mine, pe frații mei Apolon și Orast, pe verișorii mei

Abstract: Traditionally Bessarabia was a tremendous nursery of famous voices. Bessarabia was the country in which a lot of talented singers in the field of popular song, operetta, and opera were born. No wonder that when the career of these famous artists was over they did not just disappear in obscurity, but opened schools where they trained talented singers. Such an artist was Anastasia Dicescu. Anastasia Dicescu, an outstanding lyrical artist who made an important contribution to the prosperity of the national performing arts, worked at the Romanian Opera in Cluj, in the period 1919-1924. She was born on February 27, 1887, in the village of Gălești, the district of Orhei, Bessarabia, and died in 1945 in the village of Bucerdea Grânoasa, near Blaj, Alba County. She's never married and she did not have children.

Anastasia Dicescu, endowed by God with the gift of singing, cultivated this gift under the guidance of renowned teachers in Petersburg and then with maestro Catone in Rome. She confirmed her studies at the Conservatory in Cluj.

Due to her love for nationalist songs and full of clean nationalist feelings transmitted by previous generations of Romanian Bessarabians, Anastasia Dicescu, laid the foundation of a “Romanian Musical Society” in Bessarabia, Chisinau, in 1918, holding then the position of president. Beginning with the autumn 1924, Anastasia Dicescu pursued a successful career in pedagogy. As a canto and opera directing teacher at the Romanian Conservatory of Music and Dramatic Arts in Chisinau, she contributed to the formation of such valuable artists as Maria Cebotari, Sachulschi, Elena Basarab, Grozea and others.

Ivan și Nicolai Dicescul în serviciul militar, în regimentele Selenghinski, Iakutski și Kamceatski, ale fostei Divizii 16 de infanterie, iar la cerere a anexat documentele sale, ale tatălui său și bunicului nostru, premier-maiorului Arsenie Dicescul...”

Chiar dacă judecăm numai după descrierea obârșiei neamului Dicescu, expusă de Gh. Bezviconi în cartea *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, ne dăm seama de importanța acestei familii cu un loc deosebit în istoria Moldovei și a Basarabiei:

“Dicescu, 1829, acte 1804, români.

(Prințul A. Lobanov-Rostovski, în *Cartea genealogică rusă*, vorbește despre ascendentul familiei, un Cantacuzino, Drăghici Cantacuzino, care s-a căsătorit cu fata lui Dicescul-Buncescul. Aceasta este o eroare, numele corect fiind Diicu Buicescu, ceea ce-l face pe P. Gore (*Notițe genealogice*) să presupună că Dicescu se trag din Țara Românească.) Tot el scrie că V.I. Dicescu afirma că i s-a furat un hrisov din 1640, al lui Vasile Vodă Lupu, dat logofătului Grigore Dicescu, strămoșul său), refugiat în 1711 în Rusia, însoțind pe D. Cantemir. După înapoierea lui în Moldova, fiul său, comisul Iancu, a plecat iarăși în Rusia (1739) /Arhiva Victor P. Dicescu (Chișinău)/. O altă ramură a familiei s-a așezat la Harkov. Fiul (sau nepotul) comisului, Arsenie, secund-maior (1777), s-a însurat cu fata lt-generalului Ioan Nicoriță (urmașul unui pribeag moldovean din 1711, fiul hatmanului Nicoriță, omorât de turci).”

Din această căsătorie a rezultat un fiu pe nume Ioan Dicescu, căpitan-locotenent de marină, adjutantul feldmareșalului A. A. Prozorovski, comandantul care a condus armatele ruse în principate. La rândul lui el s-a căsătorit cu fiica generalului Vasile Gaevski – Alexandra. Fiul lor, Victor, (1807-1891) a fost căsătorit cu Iulia, fiica generalului Alecsa Babeco. Aceștia au fost părinții lui Pavel Dicescu, care sunt înmormântați în curtea bisericii din Gălești.

Pavel Dicescu a redactat în perioada ianuarie - octombrie 1906 un ziar de nu prea bună faimă *Bessarabeț*, luând ștafeta din mâinile interesantului și mult controversatului publicist și scriitor, Pavel Crușevan. Proprietar de pământ a înțeles la timp rolul industriei în dezvoltarea societății. Experiența lui germană l-a făcut să investească 40 mii de ruble pentru a construi o fabrică de olane și cărămidă care-i aducea anual un venit de 3-4 mii de ruble. Informația despre felul cum activa industriașul P. Dicescu poate fi găsită în darea de seamă a Zemstvei din Orhei, pentru anul 1910, lucrare care poate fi consultată la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Cărămida și olanele produse la fabrica lui P. Dicescu erau foarte calitative și practic erau în afara concurenței, fiind pomenite de localnici și mulți ani după închiderea întreprinderii.

Dorința de a fi în pas cu timpul s-a păstrat și la urmașii lui. În dările de seamă ale Zemstvei Orhei, pentru anul 1911, se menționează ca o noutate deosebită faptul că la moșia Gălești a fost instalat un aparat de telefon.

Dar dincolo de interesul pentru progres, familia Dicescu a moștenit un respect deosebit pentru trecutul istoric al acestui neam. Pe lângă frumoasa bibliotecă adunată de câteva generații, ea avea și o arhivă care s-a păstrat până în 1940, când membrii familiei s-au refugiat și o parte din gramotele vechi din epoca

feudală, perioada 1624-1629, au nimerit la arhivele de stat. O parte din aceste documente extrem de importante pentru trecutul nostru au fost reproduse în ediția lui Ion Halippa *Trudi Bessarabskoi gubernskoi ucionoi arhivnoi komissii*. Chișinău, 1907, vol. III.

Fișierul biografic al lui Pavel Dicescu se păstrează la Arhiva Națională a Republicii Moldova, fondul 15-88, dosarul 183, inventarul 1. În acest formular găsim datele cele mai importante, începând cu anul nașterii și terminând cu ultimile zile de serviciu.

“Data exactă a nașterii este 12 ianuarie 1837, iar data decesului 12 martie 1909, cifre care au fost turnate în fontă și instalate pe mormântul lui Pavel Dicescu în curtea bisericii din Gălești. La momentul când completa fișierul biografic, Pavel Dicescu avea 64 de ani, de confesie creștină ortodoxă, era mareșalul nobilimii județului Chișinău și asesor de colegiu. Studiile le-a făcut la Liceul Richelieu din Odesa, de unde, în 1859, a trecut la Universitatea din Moscova, Facultatea Juridică. A studiat la Moscova timp de 2 ani (1859-1861), iar din anul 4 al Facultății de Juridică a plecat în luna octombrie, când a fost admis la învățătură la Facultatea de Filozofie a Universității din Berlin.

În luna septembrie a anului 1864 s-a transferat la Universitatea din Heidelberg, unde, la 23 februarie 1865, a obținut titlul de doctor în filozofie.

Familia lui era constituită din următoarele persoane: soția, Eugenia E. Fiodosiu, născută la 15 iunie 1856, (s-au căsătorit la 12 februarie 1861) și 4 copii: Iulia, născută la 2 mai 1872, Victor, 17 iunie 1883, Anastasia, 28 februarie 1887 și Natalia născută la 18 aprilie 1890...”

Domnul Constantin Manoilă din București, la 1 iunie 1995, ne-a expediat un compendiu biografic care conține informații inedite:

„Anastasia Dicescu, artistă lirică de excepție ce și-a adus un important aport la propășirea artei interpretative naționale, a concertat pe scena Operei Române din Cluj, în perioada 1919-1924. Născută la 27 februarie 1887, în comuna Gălești, județul Orhei din Basarabia, artista a decedat în anul 1945, în comuna Bucurdea Grânoasa, din apropierea Blajului, județul Alba, necăsătorită și nelăsând urmași.

Anastasia Dicescu, înzestrată de Dumnezeu cu neasemuitul har al cântului, pe care l-a cultivat sub îndrumarea unor renumiți profesori de canto din Petersburg și apoi la Roma, cu maestrul Catone – a susținut echivalarea studiilor la Conservatorul din Cluj.

Grație dragostei pentru cântecul românesc și marcată de sentimente curate nați-

onaliste, transmise de generațiile anterioare de români basarabeni, Anastasia Dicescu, în fruntea unui grup de inițiativă, pune bazele Societății Muzicale Române din Basarabia, la Chișinău, în anul 1918, deținând funcția de președinte până în anul 1940, când este nevoită să se refugieze.

Activitatea acestei societăți muzicale s-a materializat și prin înființarea, la Chișinău, în luna decembrie 1918, la inițiativa președintei, a primului Conservator Român de Muzică și Artă Dramatică, al cărei director a fost Anastasia Dicescu, de la înființare și până în anul 1940.

În anul 1918, susține mai multe concerte la Iași, luând parte la încercarea de a se înființa Opera Română din Iași, în asociația domnilor artiști Jean Atanasiu, Rebeca-Burstein, Vrăbiescu, Folescu, Teodoreanu și Rodriga.

Tot în anul 1918, participă ca solistă, în cadrul Operei particulare din Chișinău, care a luat ființă la 6 august 1918, desființată însă în scurt timp după înființare.

În anul 1919, ia parte la deschiderea Operei Române din Cluj, pe scena căreia, din acest an și până în anul 1924, a interpretat strălucit multe roluri principale din repertoriul Operei, între care amintesc creațiile deosebite din *Faust*, *Rigoletto*, *Bărbierul din Sevilla*, *Trubadurul*, *Cavaleria Rusticană* și altele. În aceeași perioadă, susține concerte în Varșovia și alte orașe din Polonia, având în program și muzică națională românească, prelucrări de Brădiceanu. De asemenea, organizează un concert de binefacere, la Ateneul Român, pentru construirea bisericii din Mărășești, având concursul artiștilor Jean Atanasiu și Maria Giurea.

Pentru activitatea desfășurată i se acordă, în anul 1923, de către Regele Ferdinand I al României, medalia *Bene-Merenti* clasa I-a.

Marea dragoste pentru plaiurile natale, a îndemnat-o pe artistă să înființeze, în anul 1925, la Chișinău, pe lângă Teatrul Național, o secție de Operă Română, în cadrul căreia au fost montate operele *Aida*, *Faust*, *Carmen*, *Traviata*, *Cavaleria Rusticană*, *Lacme*, *Rigoletto*, *Boema*, multe din rolurile principale fiind interpretate și de soprana Anastasia Dicescu, alături de instrumentiști și interpreți din Basarabia și a Operei din Cluj, între care amintesc pe M. Nistorescu, M. Apostolescu și S. Szabo.

Începând cu toamna anului 1924, Anastasia Dicescu își consacră mai intens activitatea carierei pedagogice. În calitatea de profesoară de canto și de regie de operă a Conservatorului Român de Muzică și Artă Dramatică din Chișinău și-a adus aportul la formarea unor valoroși artiști, ce au urcat pe treptele succesului, ca: Maria Cebotari, Sachulschi, Elena Basarab, Grozea și alții.

După o intensă activitate artistică, organizatorică și pedagogică pentru propășirea artei muzicale românești, Anastasia Dicescu se stinge din viață, măcinată de tuberculoză, asemenea Traviatei, în anul 1945⁷.

Dar în volumele sus-menționate, se pomenește foarte puțin de perioada începutului, de primele senzații de a juca în scenă și, desigur, nu se pomenește nimic despre primul profesor care s-a ocupat cu lansarea

acestei celebre cântărețe de operă. Acest lucru s-a produs încă în 1908, dar pregătirea pentru debutul scenic a început încă în 1905, când tatăl Anastasiei, moșierul Pavel Dicescu, a înființat o Societate Culturală Moldovenească, care propunea promovarea artei teatrale în limba română. A fost angajat pentru formarea unei trupe de tineri actorul și scriitorul Gh.V. Madan, care făcuse Conservatorul la București și fusese actor la Teatrul Național din capitala României.

Din această perioadă s-au păstrat câteva fotografii în care au fost surprinse scene din spectacole. Valoarea acestor poze rezidă în faptul că sunt o mărturie a unor începuturi teatrale puțin studiate. Din două surse diferite, de la dl Constantin Manoilă și de la d-na Maria Sârbu, rudă cu familia Dicescu, am obținut descifrarea persoanelor prezentate în cele două poze. Și dacă poza actorilor care au jucat în spectacolul *Cinel-Cinel* în 1913 a fost reprodusă în *Albumul Basarabiei*, Chișinău, 1933, a lui Gheorghe Antronachi, apoi cea de a doua poză, în care sunt prezente doar cinci persoane și care a fost concepută ca o carte poștală, nu a mai fost publicată nicăieri. Această poză reprezintă (de la stânga la dreapta) pe Anghel Iașcinschi, Anastasia Dicescu, Lidia Hâncu, Natalia Dicescu iar bărbatul din stânga este necunoscut.

În cea de a doua fotografie, compoziția se descifrează astfel: (de la stânga la dreapta) rândul întâi – Hasnaș, Natalia Dicescu, rândul doi – Iulia Dicescu, dna Conunovici (născută Suruceanu), Lidia Hâncu, Olga Sârbu, rândul trei – Gh. V. Madan, V. Sârbu, Anastasia Dicescu, Ecaterina Sârbu, Anghel Iașcinschi.

Reținem că această trupă mai avea câțiva membri care n-au fost prezenți la momentul când a fost executată fotografia, dar ei făceau parte din elita culturală a Basarabiei: T. Suruceanu, N. Semigradov, Savoieschi, Popa, Razu, Popescu, Gumalic și Andronovici.

Cronologia activității acestei trupe dramatice este modestă, dar cuprinde câteva cifre de referință: și-a făcut debutul în 1906, cu o piesă jucată în comuna Băcioi, în 1908 a fost jucată piesa *Cinel-Cinel* la Chișinău și Orhei, în 1910, a fost jucată piesa *Florin și Florica*, în 1912 vodevilul *Doi țărani și cinci cârlani*, în 1913, la Clubul Nobilimii din Chișinău a fost jucată piesa *Cinel-Cinel*. Acest grup de amatori a activat până în 1917 într-o componență modificată.

Pentru anul 1913 avem un model de program publicat în cartea pr. Paul Mihail *Tipărituri românești din Basarabia de la 1812 până la 1918*. București, 1941. p. 260:

“Programa-libretto a concertului moldovenesc. Chișinău, 1913. Românește

Chișinău. Zala Casei Eparhiale. 21 noiembrie, anul 1913.

Programma-libretto /a/ Concertului Moldovenesc, dat de S.G. Murafa (bariton)/ cu ajutorul: Domnișoarei Anastasia Pavlovna Dicescul (soprano)/ și Domnului I. Ionescu-Sibianu, Pianist/compozitor, profesor la conservatoria din Iași. /Va acompania Doamna E.M. Salina. Începutul la 8 ½ sara. / Tipografia lui V.V. Iacubovici.”

(Am păstrat ortografia originalului.)

Sala Eparhială, proaspăt construită, cu o acustică perfectă și un pianist-profesor la conservator o impunea pe tânăra interpretă să se mobilizeze și, de fapt, să capete încrederea atât de necesară unui debutant.

De la Teatrul de Amatori s-a trecut la opera cultă și afișele de concert ale anului 1917 ne-o prezintă pe Anastasia Dicescu ca pe o artistă la Teatrul de Operă din Odesa, care dă mai multe concerte în favoarea soldaților și răniților, participanți la Primul Război

Mondial. Tot în acest ciclu de documente merită o atenție deosebită Decretul Regelui Ferdinand I:

“Prin grația lui Dumnezeu și Voința Națională Rege al României

La toți de față și viitori sănătate

Dorind a da o probă de a Noastră bunăvoință Doamnei Anastasia Dicescu, artistă lirică la Opera din Cluj.

Noi îi conferim medalia Bene Merenti clasa I-a,

Drept care îi dăm acest brevet subscris de Noi și investit cu regeșul Nostru sigiliu.

Dat în București la 13 Decembrie 1923”

Din motive încă nelimpazite de noi, chipul acestei mari cântărețe de operă și un distins animator cultural cum a fost Anastasia Dicescu se află încă într-un corn de umbră, deși fondatoarea Conservatorului din Chișinău și îndrumătoarea multor talente vocale merită o altă atitudine din partea posterității. Din informația sintetizată de muzicologul și compozitorul Serafim Buzilă reproducem doar unele momente legate de activitatea interpretei Anastasia Dicescu:

“Studii muzicale la Conservatorul din Odesa și Academia de Muzică din Roma cu Antonio Cottogni (1914-1916).

Activitate profesională: directoare a Operei basarabene (1919-1923); directoare și profesoară (clasa de operă) la Conservatorul Unirea din Chișinău (1919-1936), profesoară (canto) la Conservatorul Național din Chișinău (1932-1934). Solistă a Operei din Cluj (1923-1925); profesoară la Academia Regală de Muzică și Artă Dramatică din București (1936-1942).

Roluri: Violetta din *Traviata*, Aida, Golda din *Rigoletto*, Margareta din *Faust*, Rosina din *Bărbierul din Sevilla* ș.a. A colaborat cu dirijorii: G. Enescu, Jean Bobescu, Umberto Pessione, Marcu Pester, Mihail Bârcă; cu soliștii: N. Nagacevschi, R. Steiner, M. Izar, I. Athanasiu, P. Căldăraru, V. Malanețchi, E. Rodrigo, G.(S.) Zaic-Borelli, I. Gorsky, L. Kantet, Gr. Melnic, E. Ivoni; cu pianiștii: I. Guz, C. Fainștein, I. Bazilevschi, A. Alhazov, A. Smericinschi.

Soprană lirică și de coloratură, s-a impus prin frumoase surse vocale, temperament scenic, ambitus amplu.

Discipoli: Lidia Cantacuzino, Olimpia Grigorovschi, tenorul L. Cozlovski.

A fost membru al Societății Lirice Române (1916).” (Femei din Moldova Chișinău, 2000).

A dispărut întocmai ca o stea, s-a topit în neant și în anonimat în anul 1945, în plin refugiu de război...

NICOLAE GUMALIC – un elev al lui Repin

“Cel care-i fericit, uită de moarte.”

Iurie COLESNIC

Pindarus

Istoria artei basarabene, deși nu este prea întinsă în timp, conține extrem de multe curiozități și momente pur și simplu uimitoare. Chiar și cazul lui Nicolae Gumalic este unul elocvent în acest sens. Originar din Chișinău, decedat la București, el a fost elevul marelui pictor rus Ilia Repin. Atunci când scriam *Enciclopedia Colegiului Republican de Arte Plastice Alexandru Plămădeală* (Chișinău, 2008), nu bănuiam că dincolo de biografia inclusă în acel volum voi putea descoperi și partea necunoscută a destinului distinsului artist plastic. În enciclopedie am reprodus reperele biografice în formula cea mai accesibilă:

„GUMALIC, Nicolae (13.IV.1867, Chișinău – 6.XII.1959, București), pictor.

Studii: Academia de Arte din Petersburg, în atelierul lui Ilia Repin (1886-1898), fiind distins pentru succese (medalii de argint – 1892, 1893).

Activitatea profesională: între anii 1909-1920 a predat la Școala de Desen și Școala de Arte Plastice din Chișinău. În anii 1934-1938, este ales președinte al pictorilor de Oranjerie, grupul lui Iu. Bulat. Membru al Asociației Pictorilor din Petersburg.

Lucrări: tablourile *Pe neașteptate* și *Piața* (1898). În cercurile chișinăuiene se bucura de popularitate ca portretist și autor al unor scene de vânatoare: *Întâlnire*, *Vulpea și iepurele*, *Primum trofeu*, *Vânătoare* ș.a.

Lucrări expuse la Societatea de Arte Frumoase din Basarabia, Salonul IX, Chișinău, 1934: *Portretul dnei T.*, *Portretul dnei V. Cristi*, *Lupul în goană*, *Casa pădurarului*, *Lacul dimineața*, *Calul*, *Iepurele în bătaie*, *Malul lacului*, *Gâștele*, *Toamna*, *La goană*; Expoziție de pictură a pictorilor basarabeni (Catalog), Chișinău, 1915: *În timpul citirii*, *Țigancă*, *Model*, *Cercetaș*, *Amurg*, *La havuz*, *Femeie arabă*, *Zaraf*, *La vânatoare*, *În așteptarea prietenei*, *Copil arab*, *Vânzătoare*.

Abstract: *From very childhood Nicolae Gumalic showed obvious inclinations for fine arts, painting and drawing. He displayed an amazing manual dexterity, creating decorative objects using different unimportant things. A lot of boxes, snuff boxes, lamp posts, shields and many other “creations” of young Colea adorned parental home in the village of Sarateni, the district of Orhei.*

He was born there on October 10, 1867. Being only of nine years old, he made a caricature of an Armenian merchandiser and the portrait of a landlady Tereza Țambali, which, on the overall assessment, were “their living image”. Later, he sculptured the bust of their laundresses Anica which was no less successful. When he was a pupil at the lyceum I in Chisinau he, together with the youth in the area, organized a summer theatre during the holidays at Sarateni. He made the props and costumes for the performances. After graduation, he followed his vocation and entered the St. Petersburg Academy of Fine Arts. During the entrance examination he was noted by the rector of the Academy, the famous Repin, who accepted him in his class. He graduated from the Academy in 1898 with a I degree diploma and the title of “artist”.

tor, *Venețiană*; Salonul VI, Chișinău, 1933: *Portretul Mme P. Paznic, Rață, Pod, Portretul trei X, Țitarul*; din *Colecția Bezviconi – Necunoscuta* (ulei), *Autoportret* (ulei), *Peisajul de iarnă* (ulei), *Portretul lui Pavel V. Dicescul* (ulei) ș.a. A participat la expoziții începând cu anul 1896.

Din 1943 a locuit și a activat la București.” Dar cercetarea ulterioară a arhivei lui Gheorghe Bezviconi mi-a produs o mare surpriză. Printre multe alte materiale era și acesta – *Un elev al lui Repin în România*, scris de Olga Crușevan la 6 decembrie 1964. Surpriza este dublă fiindcă știm prea bine că, după 1944, distinsa poetă basarabeană Olga Crușevan a publicat doar traduceri, neavând dreptul să publice poezii sau proză, cu atât mai mult este impresionant faptul că ea a încercat și a reușit să facă un studiu foarte interesant despre acest pictor basarabean.

Materialul în sine conține date inedite și, cum este firesc în scrisul unui poet, reproduce plenar atmosfera în care a trăit, a creat în ultimii ani Nicolae Gumalic. Există aici note de nostalgie, note pesimiste, dar și o mare mândrie pentru Basarabia, care a reușit să dea culturii un asemenea talent viguros:

„Un elev al lui Repin în România

Acum 5 ani, în ziua de 6 decembrie 1959, s-a stins din viață la Sighișoara pictorul Nicolae Gumalic în vârstă de 92 de ani. Fusese ultimul veteran al școlii lui Repin.

Bunicul pictorului Hristofor Gumalic, a fost arhitect brevetat în Franța și a urmat studii de bizantologie la Constantinopol, unde a fost premiat pentru proiectul palatului de la Buiuk-

Darb. El a avut trei fii: Ioan, tatăl pictorului, era un cunoscut erudit și poliglot, culegător de zicale în mai multe limbi, pătimaș călător și iubitor de frumos; și-a dăruit prețioasele colecții de artă Comisiei Muzeelor din Petersburg; studiile și le făcuse la Paris. Dimitrie a fost aghiotant al generalului Norev, cuceritorul Caucazului, apoi ober-procuror al Sinodului și adjunct al prim-ministrului Pobedonostev. Panaioti, căsătorit cu o Maraitidi, domnișoară de onoare a reginei Greciei, a fost primar al orașului Chișinău, pe care l-a înfrumusețat cu pricepere și gust.

Mama pictorului, Olimpiada Gumalic, era fiica lui Harizie Exarhu, serdar al domnitorului A.I. Cuza, și a soției sale Eufrosenia născută Vacamia, femeie de o rară și vestită frumusețe. Nutrind față de Harizie sentimente de o adâncă simpatie, Cuza trăgea din când în când la conacul acestuia din Cupcui, pentru a se odihni după treburile domnești. Alexandru, frate cu Harizie, a fost tatăl lui Constantin Exarhu, inițiatorul Ateneului Român, înființatorul și titularul Catedrei de istorie naturală la Universitatea din București și ministru de externe.

Din fragezii ani ai copilăriei, Nicolae Gumalic a manifestat vădite aplicări către artele plastice, pictură și desen. Dădea dovadă de o uimitoare dexteritate manuală, confecționând, ca și mai târziu, din te miri ce câte un obiect decorativ sau de uz curent. Casete, tabachere, lampadare, paravane și câte alte «creații» ale micului Colea împodobeau casa părintească din comuna Sărăteni, județul Orhei.

Acolo se născuse el la 10 octombrie 1867. Fiind copil de 9 ani, realizează caricatura unui târgoveț armean și portretul moșieritei Tereza Țambali, unde ambii, după aprecierea generală, erau «scoși ca vii». Ceva mai târziu, sculptează nu mai puțin reușitul bust al spălătoresei lor Anica. Ca elev al Liceului I din Chișinău, amenajează în timpul vacanțelor la Sărăteni un teatru de vară, executând decorurile și costumele spectacolelor ce se dau cu participarea tinerețului din împrejurimi. După absolvirea liceului, își urmează vocațiunea și se înscrie la Academia de Belle Arte din Petersburg. La examenul de admitere este remarcat de rectorul Academiei, celebrul Repin, care îl repartizează în clasa sa. Aici studiază Nicolae Gumalic, devenind șef al acestei clase. În 1898 termină Academia cu diplomă de gradul I și titlul de «artist», dându-i drepturile unei persoane de clasa X în ierarhia socială.

Medaliat pentru lucrarea de diplomă *Armăsar corbiu*, Gumalic este trimis de către stat pentru perfecționare la Roma, unde se specializează mai cu seamă în elementele sale de predi-

lecție: perspectivă și colorit. Cutreieră cele mai frumoase locuri din Italia în căutare de inspirații și subiecte. Premiat pentru pânzele *Copil napolitan* și *La Taormina*, lucrează în cadrul Vilei Medici (1899-1901).

De acum fâgașul liberei creații îi este deschis. Dar, intrat în țară, el mai rămâne pe lângă dascălul său până în anul 1906 și este în vigoarea unei prietenii care nu se va curma decât odată cu viața marelui maestru. Gumalic îl secundează atât în lucrări academice, cât și în comenzi, printre care faimosul portret reprezentându-l pe Nicolai II în uniforma de cavaler de gardă și de care e legat un incident hazliu. Țarul îi pozase lui Repin doar pentru cap și mâini, rămânând ca uniforma să fie pictată în atelierul maestrului de pe un manechin. Gumalic se îmbracă și se fotografie în ea, păstrând întocmai poza suveranului, fiind și de aceeași statură cu el; fotografia asta, atât de neobișnuită, înveseli sferile artistice ale Capitalei, dar nu și cele polițienești, căci, până la urmă, zglobiul pictor s-a ales cu un avertisment care îl declara pasibil de pedeapsă pentru lezmaiestate, încurcătură din care a scăpat doar mulțumită maestrului, destul de revoltat și el.

Plecat din Petersburg, Nicolae Gumalic a menținut statornic legături cu Repin și ultimele scrisori le-a primit prin anii treizeci, cu puțin înainte de moartea maestrului emigrat în Finlanda. În ele Repin își exprima mulțumirea pentru faptul că discipolul său a rămas credincios artei, trăind „numai din ea, prin ea și pentru ea”. Stabilit în provincia natală, Gumalic își amenajează frumosul atelier din fața grădinei publice, unde lucrează cu râvnă și avânt. Dar preferă totuși atelierul de vară, improvizat de dânsul într-un pavilion decorativ din parcul de la Ploșca-Pistruieni, jud. Orhei, al surorii sale Ecaterina. În aceste două locuri de creație execută pictorul multiple lucrări. O seamă de portrete – comenzi, în care dă viață și expresie unor figuri din acea vreme. Cinci expoziții ale «*peredvijnicilor*» (1909-1913) îi doresc pânze apreciate elogios de presă și foruri competente, dintre care unele au intrat în colecții de stat și particulare. (Palatul din Pavlovsk, Palatul Iurievski, Colecțiile Iusupov, Casso, Tereșcenco, Narâșkin). Printre ele s-au distins deosebit uleiurile *Pescar de pe Răut* prin surprinzătorul efect al stropilor căzând din mreajă; *Pe sub stof*, prin chipurile râzânde ale luntrașilor care se răsfrâng în unda decantată de lopeți; *La plug*, tablou de mari dimensiuni, din care se desprinde sfortărea cailor trăgând câteva pluguri împrăștiate pe un lan, unde «miroși» pământul aburit de-a lungul brazdelor; pastelul *Plein air*

care redă cu toată plasticitatea plimbarea unei fete încrețindu-și obrazul în lumina orbitoare a soarelui. La Salon au fost admise în 1913 alte două uleiuri: *Portret în jilț* și *Copii speriați de șoarece*, achiziționate – unul de scriitorul Kuprin, altul de ambasada engleză.

În atelierul său de vară de la Plosca-Pistruieni, pictorul se îndeletnicea cu schițarea unor chipuri de oameni simpli în clipele de răgaz pe care i le lăsau lucrările mai importante. Așa ieșiră de sub penalul său studiile *Bătrânul grădinar* și *Țigancă bobind*. Se apropia cu stăruință de popor, căutând și deosebind în el linia firească și nemijlocită la care ținea mai presus de tot în meșteșugul său. Poate că de aici se și trage îndeobște cunoscutul democratism al vederilor și atitudinilor sale sociale și politice.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, Gumalic organizează câte o expoziție a operelor sale care atrage regulat un numeros public chiar și de peste hotarele Basarabiei, având drept urmare o mulțime de comenzi.

Însușirile artistului se afirmă prin excelență în peisaj și portret cu specifica lui gingășie a tonalităților și vaporeose efecte de lumină.

Prin anii 1920-1938, Sala Dalles din Capitală găzduiește o serie de expoziții ale lui, reputând neîndoielnice succese urmate de numeroase achiziții și solicitări, printre care Fundația *Mihail* și colecțiile Golgoteanu, N. Săulescu, Râmnicianu, Birman, Bulat-Vanchevici, Stoianov, Gl. Cica ș.a.

Fiind mare iubitor al naturii, N. Gumalic era și pătimaș vânător – lucru care a prilejuit cele mai bune peisaje ale sale cu o neobișnuită prezență a animalelor: vulpi sau iepuri, păsări sau lupi. Țintaș de mâna întâia cu ireproșabil spirit tovarășesc, a fost casier inamovibil și membru al Societății de Vânătoare «Țapul». A ilustrat în mod regulat revistă bucureșteană *Vânătorul* în aceeași perioadă. Mai avea și pasiunea fotografiei, realizând clișee de o remarcabilă valoare artistică, după care uneori picta. Era președinte al Asociației Artiștilor Plastici din Basarabia.

A dat mereu dovadă de o proverbială modestie. În timpul vizitei lui Carol II la una din expozițiile sale la Dalles, el s-a ascuns, punând pe altcineva să dea explicațiile de rigoare. Întregul fel de viață al acestui artist trăda sobrietatea, ponderarea și încă o dată modestia.

În anul 1940, este delegat la Moscova al Sovietului Suprem din Republica Moldovenească și filmat în cadrul acestei manifestări. La Moscova regăsește pe bunul său prieten și vechi coleg, arhitectul Șciusev, însărcinat cu proiectul de reconstrucție a orașului Chișinău. După

cel de al Doilea Război Mondial se stabilește la Sighișoara. Aici își duce mai departe munca de creație, executând comenzi din partea unor instituții și ministere. Este filmat pentru două documentare. Prin Decretul nr. 431 din 1951 al Consiliului de Miniștri i se atribuie o pensie specială.

Figurează cu două lucrări în Galeria Națională.

La fizic întruchipa clasicul tip al unui pictor frumos.

Olga Crușevan

București, 6 dec. 1964.

Donat colecției Gheorghe Bezviconi.

OC.”

Știind prea bine că n-o să fie acceptat pentru publicare, dar dorind cu orice preț să-l păstreze pentru posteritate, Olga Crușevan a donat acel material pentru colecția de artă a lui Gheorghe Bezviconi. Se știe că Bezviconi avea în colecție circa 100 lucrări de artă basarabeană între care figurau și câteva lucrări ale lui Nico-

lae Gumalic. Deci, într-un fel explicațiile Olgăi Crușevan veneau ca o completare teoretică la colecția deja existentă. Încă o motivare de-a scrie acest material era dictată de faptul că moșia Plosca-Pistruieni aparținea Olgăi Crușevan, unde poposeau mai mulți oameni de cultură. Faptul că Nicolae Gumalic avea acolo atelierul de vară este o dovadă certă că generoasa gazdă îl aprecia ca pe un distins artist plastic. Prin arta lui de manieră clasicistă, cu un realism moștenit de la profesorul său Ilia Repin artistul plastic basarabean era și un mesager al unei epoci care apunea, era mesagerul unei nostalgii care-i învăluia doar pe cei care trăiseră clipe de neuitat într-o epocă care apunea definitiv, făcând loc unor timpuri noi, cu alte valori, cu alte frământări, cu alte repere morale.

Prin acest material inedit noi completăm patrimoniul nostru național și întregim biografia unui distins artist, care a fost un discipol al lui Ilia Repin și a promovat cu perseverență arta genialului său profesor.

Five laws of library science

THE SECOND LAW

Dr. S. R. RANGANATHAN

THE SECOND LAW AND ITS STRUGGLE

In the last Chapter, we traced the slow emergence of the First Law and examined, in a brief manner, its effect on the method of keeping books, on library location, on library hours, on library furniture and on library staff. The changes brought about by the First Law in all these matters were of a fundamental character. If the final effect of the First Law should be described in one word, that word is revolution. Once the outlook was revolutionised, other things followed in course of time.

The Second Law of Library Science comes on the heels of the First Law to carry this revolution a step further. If the First Law replaced the concept 'BOOKS ARE FOR PRESERVATION', the Second Law widens the concept 'BOOKS FOR THE CHOSEN FEW'. If the revolutionary cry of the First Law was 'BOOKS ARE FOR USE', the revolutionary cry of the Second Law is 'BOOKS ARE FOR ALL'. If the approach of the First Law was from the side of books, the approach of the Second Law is from the side of users of books. If the

First Law vitalised the library, the Second Law magnifies the library into a nation-wide problem. If the First Law threw open the existing libraries, the Second Law plants new libraries and brings about the culture of new species of libraries. If there was reluctance to act up to the First Law, there is, in the initial stages, positive opposition to the Second Law. Thus, the revolution brought about by the Second Law is of a more advanced nature and brings humanity nearer the goal.

EVERY PERSON HIS OR HER BOOK !
What a volume of ideas rests in a potential state in these six words of but seven syllables! How exacting will be the task of carrying out these ideas! What a variety of vested interests is arrayed in opposition against any attempt to put these ideas into force! These are points that require careful examination in a study of the Second Law.

It may be convenient to start from the very beginning. What are libraries? Libraries are collections of books built for a special purpose. What is that purpose? 'USE' is the answer supplied by the First Law. What is the use of books? Books give information; they educate. They may also give solace and furnish a harmless means of recreation. Let us first concentrate on their educational value. If books are tools of education, the law 'EVERY PERSON HIS OR HER BOOK' presupposes the concept 'EDUCATION FOR EVERY PERSON'. This lays bare the fundamental issue. The history of the answer to the question, "Is every person entitled to education?" will show how the Second Law too has been in actual practice seldom borne in mind by library authorities.

The Classes and the Masses

It is customary to begin all academic history from Aristotle. What is Aristotle's answer to this fundamental question? "It is the intention of nature to make bodies of slaves and freemen different from each other. . . And since this is true with respect to the body, it is still more

just to determine in the same manner, when we consider the soul.” These plausible premises led Aristotle to the characteristic conclusion that “a slave can have no deliberative faculty”. The result of this rigorous reasoning was that “while Athens and Sparta offered education to freemen, nine-tenths of the population were excluded from the privilege of learning. In translating this in terms of books, we find that BOOKS FOR THE CHOSEN FEW was the ruling concept and that the Second Law had no recognition. Even in Rome, which heralded the establishment of municipal and state schools, the privilege of learning rarely crossed the occupational and income lines. The narrowness of the Middle Ages is described by Margaret Hodgen in the following words, “The spirit of exclusion which the landowning classes asserted towards ambitious villeins bound for the church; the church toward laymen seeking intellectual independence; the merchants towards outsiders looking to enjoy profits of commercial enterprises, was in turn asserted by all toward the educational aspirations of the poor.” We are even told that “vassal fathers were punished for allowing vassal sons to attend school.”

The spirit of exclusion persisted for centuries. Here is a specimen of eighteenth century opinion. To make the Society happy and People easy under the meanest circumstances, it is requisite that great numbers of them should be Ignorant as well as Poor. . . . The Welfare and Felicity therefore of every State and Kingdom, require that the knowledge of the Working Poor should be confined within the Verge of their occupations and never extended (as to things visible) beyond what relates to their Calling. The more a Shepherd, a Plowman or any other Peasant knows of the World, and the things that are Foreign to his Labour or Employment, the less fit he'll be to go through the Fatigues and Hardships of it with Cheerfulness and Content. Beading, Writing and Arithmetic . . . are very pernicious to the Poor, who are forced to get their Daily Bread by their Daily Labour.” What a benevolent dispensation! What a show of ineffectiveness in this eighteenth century reasoning! With such ideas running rampant, one can easily imagine how effectively the concept ‘BOOKS FOR THE CHOSEN FEW’ would have thwarted the emergence of the rival concept ‘BOOKS FOR ONE AND ALL’.

Even the nineteenth century was for long under the spell of this concept of a bipartite division of persons into a small governing class consisting of those who, almost as it were by divine right, occupied the privileged position and the large class of the others who, as it was supposed, by the essential constitution of things belonged to the lower orders, had no right to education and hence had no right to the instruments of education, viz., books. The well-to-do and influential classes—the freemen of the nineteenth century—resisted outright on grounds of sheer self-interest even the bare suggestion that the poor should be given the rudiments of education. The story is told of the Marquis of Westminster refusing to give even a farthing for the London Mechanics’ Institute because of his apprehension that the education of the workmen would make them rebel. “True,” he said, “but we must take care of ourselves”. The struggle that books had in reaching every person is amply illustrated by the experience recorded by Francis Place, a Charing Cross tailor of the early years of the last century. He “had to be more and more careful that none of his ordinary customers should be allowed to go into the library at the back of the shop” “Had these persons been told that I had never read a book, that I was ignorant of everything but my own business, that I sotted in a public house, they would not have made the least objection to me. I should have been a ‘fellow’ beneath them, and they would have patronised me; but . . . to accumulate books, and to be supposed to know something of their contents, was putting myself on an equality with themselves, if not indeed assuming superiority; it was an abominable offence in a tailor, if not a crime, which deserved punishment. Had it been known to all my customers that in the few years from 1810-1817, I had accumulated a considerable library, in which I spent all the leisure time I could spare, . . . half of them at least would have left me”. We find Green complaining even late in the nineteenth century that “It is one of the inconveniences attaching to the present state of Society in England, that all questions of education are complicated by distinctions of classes”. Even so late as 1918, the Hansard discloses that the Education Bill of Mr. H.

A. L. Fisher was opposed on the ground that, if the workmen are to be given such a long and elaborate course of education, “How are the horses to be kept at work, the cows to be milked, the sheep to be tended and the folds to be pitched? How is education going to help a man who has to spread manure on a field”. A veritable incarnation of Barnard de Mandeville!

That the political instinct of those in privileged positions was vehemently opposing the advent of the Second Law of Library Science is pointed out in unmistakable words by all students of Politics. Viscount Bryce says, for example, “That all the despotic governments of sixty years ago, and some of them down to our own day, were either indifferent or hostile to the spread of education among their subjects, because they feared that knowledge and intelligence would create a wish for freedom”.

The arguments of those that opposed the Ewart Bill—the first Public Library Bill of England—were “that too much knowledge was a dangerous thing and that libraries might become centres of political education”. In his Presidential Address to the Leeds Conference, Dr. Guppy remarked, “It is somewhat perplexing to find that in the middle decades of the last century, many of the most eminent men were debating, with all seriousness, not what was best in literature to put before the people, but whether it would be safe, and wise, and politic to admit the general public to libraries at all. So far from readers being considered competent to handle and examine books, it was a question whether the rough uncultured democracy should be permitted, even with most stringent precautions and regulations to invade the sacred precincts of the Library”. When a library school was inaugurated at Moscow in 1913, the following question was asked in the National Duma by the leader of the extreme right: “How can the government tolerate library courses, which would pave the way for a revolution “

Thus the Second Law had to face not merely an inherited instinct as was the case with the First Law but it had to face a very strong opposition based on political and economic instincts. However misleading these instincts might have been, there is hardly any ground to doubt their bona fide nature. In fact, as it may

be easily seen, they were mere derivatives of a more fundamental instinct, viz, the instinct of self-preservation. But, society had not been lacking in far-seeing souls that could perceive the mistaken nature of such opposition. There were indeed men who would draw just the opposite inference from that very instinct of self-preservation.

The location of factories near sources of power caused a redistribution of population and the towns were inundated with a flood of people unaccustomed to civic responsibilities. The crowding together of tens of thousands of the illiterate poor was creating a host of unspeakable nuisance. For a time the black-coated gentry were able to maintain a safe distance from centres of dirt, disease and petty criminality. But they could not remain aloof for ever. Poverty rudely encroached in course of time. It brought disease and unsavoury sights to the doors of the vicarage and the manor. In their eagerness to defend themselves the gentle folk hurried to their most trusted advisers. The first of these, the economists, recommended a judicious dose of education. Adam Smith, for example, recommended that “The public can impose upon almost the whole body of the people the necessity of acquiring the most essential parts of education, by obliging every man to undergo an examination or probation in them, before he can obtain the freedom in any corporation, or be allowed to set up any trade either in a village or town Corporate”. He took advantage of this predicament of the well-to-do and even pleaded as follows: “The education of the Common people requires, perhaps, in a civilised and commercial society, the attention of the public, more than that of people of some rank and fortune . . . The public can facilitate this acquisition by establishing in every parish or district a little school, where children may be taught . . . Though the state was to derive no advantage from the instruction of the inferior ranks of people, it would still deserve its attention that they should not be altogether uninstructed. The state, however, derives no inconsiderable advantage from their instruction. The more they are instructed, the less liable they are to the delusions of enthusiasm and superstition, which, among ignorant nations, frequently occasion the most dreadful disorders. An instructed and intelligent people, besides, are always more decent

and orderly than an ignorant and stupid one. They feel themselves each individually, more respectable and more likely to obtain the respect of their superiors, and they are, therefore, more disposed to respect their superiors. They are more disposed to examine and more capable of seeing through, the interested complaints of faction and sedition; and they are, on that account, less apt to be misled into any wanton or unnecessary opposition to the measures of Government”.

Although, generally speaking, the words of Adam Smith fell upon deaf ears, there were some who could appreciate the soundness of his reasoning. In fact, it induced Mr. Whitbread to introduce a Bill in Parliament in 1807 for universal education, though, it goes without saying, it was rejected by an overwhelming majority. In spite of the ridicule of die-hards, the “Society for the Diffusion of Useful Knowledge” did much to spread education among the masses, under the inspiring leadership of Lord Brougham, The Penny Cyclopaedia, the Penny Magazine, the Gallery of Portraits and the Pictorial Bible are the surviving monuments of the missionary zeal which championed the cause of ‘BOOKS FOR ALLS in the thirties of the last century. While the majority of the magnates and officials of the early Victorian era desired that the young peasant should till the same fields, with the same tools in the same seasons as his father before him, enlightened souls like Matthew Arnold were impatient with the tardy recognition shown to the newly emerging concept ‘EDUCATION FOR ALL’. As Her Majesty’s Inspector of Schools, he lamented, in 1853, that “The children of the lowest, poorest classes of the country, of what are called the masses, are not, to speak generally, educated; the children who are educated belong to a different class from these, and consequently of the education of the masses, I, in the course of my official duty, see, strictly speaking, little or nothing”. The first twenty pages of Graham Balfour’s Educational Systems of Great Britain and Ireland give a brief but vivid picture of the ingenuity and tenacity with which a handful of far-seeing patriotic statesmen secured the educational enactments of 1870, 1880 and 1891, which successively made ‘EDUCATION FOR ALL’ first permissive, then compulsory and final-

ly free. Once ‘EDUCATION FOR ALL’ had been established, it required but a decade or two for our Second Law ‘BOOKS FOR ALL’, to enter the field and quietly bring about the realisation of Huxley’s dream, of ‘a ladder of learning’ from the gutter to the Universities.

How literally the Second Law has realised this dream of Huxley may be seen from the account given in Adult Education and the Library, about the progress of a fisher-boy along the paths of learning. He was born in Norway. In his fourteenth year, he was withdrawn from the school. His father said, “You are not worth educating” and the lad was sent to the eternal task of fishing in the desolate coast of the North of Norway. But the Norwegian Government maintained at this outpost of the world a good library, though small, and had its books periodically changed and replenished. By burying his head and heart in its books, this lad, pronounced to be not worth educating educated himself more than he himself realised. He, then, went to the New World, began his Preparatory School in his twenty-third year, took his degree in his twenty-eighth year and settled down as a professor in his own college. This career of Professor Rolvaag of St. Olaf’s College is by no means unique. We, in Madras, remember the story of the marvellous achievement of books, read in the light of street lamps, in raising a boy born in obscurity to the bench of the High Court. This sway of the Second Law has resulted in reclaiming for the benefit of the world many such promising men from the very depths of society. A generation or two ago, her rival, ‘BOOKS FOR THE CHOSEN FEW would have sworn by their prenatal social status and forced them to drag on and die, without ever reaching their full stature.

“Here is a woman who earns her own living as a chef in a hotel . . . She noticed one day, that her eldest daughter frowned impatiently when the mother made a mistake in grammar. The mother decided that she would not lose one bit of her daughter’s respect on that account. She asked the readers’ adviser to recommend books which would help her to avoid the most common errors of grammar and pronunciation. She wanted a progressive course on good English suited to her special needs. Later she asked for books which would keep

her informed on present-day happenings and so on and so on”.

There is again the case of a policeman who asked for books which would help him to discover why crimes are committed. “What’s the use of arresting people if you can’t help them?” he asked. He devoured books in Sociology and Psychology. If he had lived before the advent of the Law ‘EVERY PERSON HIS OR HER BOOK’, what chance would he have had either to study books in Sociology and Psychology or to discharge his official duties in a manner, not only satisfactory to his conscience but also beneficial to society. How useful and popular our police will become if they are made to read like their New World contemporary books in Sociology and Psychology in addition to the sections of the Police Manual!

The prophetic nature of the words of Adam Smith has been demonstrated to the very letter by the services rendered by the Second Law of Library Science to the public of the city of Grand Rapids in the State of Michigan. The water-supply of the city could not keep up with the growth of the city. . . . As a result a large part of the citizens depended on wells for much of their drinking water, because they would not drink the unfiltered river water. The typhoid-fever rate was very high—several hundred cases a year—with a correspondingly high death rate. . . . The city Government and the business interests of the city finally secured the appointment of a Special Commission of high-grade business and professional men to study the whole situation and to report a plan to be submitted to a vote of the citizens. After long and careful study they recommended the adoption of the plan to take the water from the river and to filter it by the rapid sand or mechanical filtration process. . . . Eight or ten days before the election, full or half-page newspaper broadsides were distributed to every house in the city claiming that filtration was a failure, by publishing facsimile reproductions from newspapers and technical magazines, etc., of items with reference to typhoid fever in certain cities, and then followed by the statement that the said cities had filtered water. In short, the whole purpose of these broadsides was to discredit the report of the Special Commission in order to have it defeated. New broadsides appeared about every other day and were always distributed to every house in the city.

They came out over the name of “a young unemployed Engineer”. The library immediately checked up a number of the reference to other cities in the annual reports and municipal documents in its collection. . . . on the trail of the young engineer’s published broadsides and made the knowledge it found available to the newspapers, with the librarian signing the published statements of the facts the library found. Here is a sample of what we found. Reading, Pennsylvania and Albany, New York, both had filtered water supplies serving other parts. The typhoid epidemics were in the sections of those cities served by the unfiltered supplies. The broadside advertisements were correct in stating that Reading and Albany both had typhoid epidemics and both had filtered water, but, nevertheless, these statements were both damnable lies in the impressions they conveyed. Thus, “the library was the first. . . to rally the forces to save the day for pure water. Pure water won at the polls and Grand Rapids, except for sporadic cases brought in from outside, has as a result eliminated typhoid fever from the city. . . I have always believed that the library would have been derelict in its duty had it failed to give to the public the knowledge it had on such a vital matter”.

Instances of this nature can be multiplied ad nauseam. But as it is not our purpose to record here the achievements of ‘BOOKS FOR ALL suffice it to say that, to-day, the Second Law of Library Science has triumphantly planted its democratic flag in many a land having blown to pieces the black-coated barrier of exclusiveness and snobbery. During the last century, Europe and America, Japan and Russia, were as impervious to its appeals and as impregnable to its attacks as India was. But, to-day, Europe and America, Japan and Russia have capitulated to it, while India is still defiantly holding her own. Who is responsible for this strange phenomenon? Who has been helping India to stick to her guns in this battle against ‘BOOKS FOR ALL’, while she has been establishing a world record in losing battles in other spheres?

Whatever might be the complex of contributory causes, her “English-educated” sons cannot escape their share of the blame. Macaulay and Wood imported English education

into India with the best of motives. They evolved their famous 'filtration theory' with the highest of hopes. They could not have reasonably foreseen that the filter would develop human jealousy and selfish exclusiveness. Certainly, they never, for a moment, dreamt that the filter will work in the contrary way and get itself coated with another super-filter that will grant a place in the sun only to those English-educated Indians, who could get their English-education on English soil. Yes. This tragic triumph of India in her fight against the intrusion of the Second Law of Library Science, nay, even of its precursor 'EDUCATION FOR ALL', is not a little due to the almost criminal apathy and neglect of duty on the part of her better placed "English-educated" sons. They have developed an abnormal short-sight which disables them from seeing beyond their nose, at any rate beyond their privileged circle. They glibly speak of India, and her millions, when they mean only the two per cent, of her millions who can lisp in English. Remind them how you will that Macaulay intended that they should, actively and ungrudgingly, spread their knowledge among the masses. No, they will rather prefer to take their lesson from Bernard de Mandeville. Honourable exceptions there are and all honour to them. But the majority act as an impervious clog in the filter.

Our only hope lies in the supreme resourcefulness of the Second Law. History has shown that it is an adept in the art of strategy. If Macaulay's filter has proved a snare, ere long it will divert its course and keep clear of this clog in the 'filter'. The Second Law will not take a defeat. It must win ultimately. With the world opinion backing it, it may win even at no distant date. If they are shrewd business men, the English-educated' Indians should greet it with an olive branch and volunteer their services in its holy war on lingering ignorance. Then only, they will gain any respect in the eyes of the world and then only can they survive amidst the forces that will be set free on the day the Second Law plants its flag on Indian soil and puts the BOOKS in the hands of ALL, even as it has done on their soils.

The Men and the Women

The antithesis has not been merely be-

tween the classes and the masses. As we trace the prejudices of ages in the light of the Second Law of Library Science, we come across several others. It is not merely the income line that has, for long, divided humanity into those that are entitled to the use of books and those that are not. Sex, for example, was another factor that restricted the enforcement of the Law, 'BOOKS FOR ALL'. In our own country, the Second Law has not yet fully succeeded in overcoming such sex disabilities.

No doubt, the conditions have begun to change. Signs of the onslaught of the Second Law are not wanting. The surging wave of 'BOOKS FOR ALL' may, ere long, wash away even the hardened bank of the feminine conservatism of the Indian Home. But that should not close one's eyes to the tenacious fight that is being fought to-day, in several homes against the encroachment of the pernicious habit' of reading among ladies. Nor should one delude oneself with the fond, but blinding boast that our country had, in days past, kept the road wide open for her women to emulate the stronger sex in the pursuit of learning. It does not help us now to be told that women could and did read as well as men from the Vedic days onwards down to the day when an alien tongue drove a cultural wedge into the till-then homogeneous home. It is only half the truth to say that the use of a foreign medium for current thought has sequestered Indian women from the world current that has enabled her sisters in many a clime to keep abreast of their brethren. The glorious record of women like Maitreyi, Panchali, Lola-vati and Auvaia and the still-surviving memory of the learned ladies that formed the fitting life-companions of the intellectual giants of places like Tiruvisalur, should not blind us to our present plight, when for every Maitreyi we have thousands of Katyayinis, when the bulk of our sisters are straggling a century behind, unlettered, untutored, and unprovided with books. But, if it can be a source of consolation and encouragement, it may be mentioned that the concepts 'EDUCATION FOR ALL' and '<BOOKS FOR ALL' definitely crossed the sex-barrier only within the last half-century or so in most of the countries.

From the days of the primitive man, the majority of women have generally occupied a sheltered place and have not had, therefore, a higher

cultural or professional training such as would enable them to deal with large affairs. In earliest as well as recent civilisations, the limits to which feminine accomplishments might extend have generally been definitely fixed by custom and those who dared to exceed them have run the risk of being thought unwomanly'. In Athens, it seems, it was an accepted dogma that no respectable girl should be educated. The Athenian wife for example, "lived a virtual prisoner within four walls . . . They could not in their own persons inherit property, but were regarded as an appanage of the estate . . . Their education was trivial". The social ostracism practised to prevent ladies from getting their share of education and books is indicated by the following statement about the education of women in Greece: "Literary education and intellectual pursuits belonged to those who were without the home circle, the *hetærae*". In the writings of St. Paul there appeared similar restrictions which seemed to set women off as an inferior, dependent class. After referring to the sixteenth verse of the third chapter of Genesis regarding the status of women, he wrote, "And if they will learn anything, let them ask their husbands at home".

For a long time it was even commonly believed that women were not capable of education. Here is Chesterfield writing to his son "Women, then, are only children of a larger growth; they have an entertaining tattle, and sometimes wit; but for solid reasoning, good sense, I never in my life knew one that had it, . . . A man of sense . . . neither consults them about, nor trusts them with, serious matters". Again Rousseau says of women that she is 'an imperfect man', that in many respects she is only 'a grown-up child'. He adds, "The search for abstract and speculative truths, principles, and scientific axioms, whatever tends to generalise ideas, does not fall within the compass of women; . . . as to works of genius, they are out of their reach, nor have they sufficient accuracy and attention to succeed in the exact sciences, Rousseau would willingly repeat Moliere's words:—

It is not seemly, and for many reasons,
That a woman should study and know

so many things.

Rousseau's conception of the capacity of women is only what was too common in France and other countries in the eighteenth century.

The nineteenth century tried to excel the eighteenth by inventing anatomical explanations for the woman's incapacity to benefit by books and learning. Here is a piece of serious scientific demonstration which dates from 1866.—"A man has will and understanding, and a cerebellum and a cerebrum by which they act; and so has a woman. In this they are alike. But in man the understanding predominates, and in woman the will; and here they are different. If this be so, we may, of course, expect to find a larger development of the cerebrum, or upper brain, in man, and a larger development of the cerebellum, or lower brain, in woman; and this is so. A man's head is higher, and fuller in front, than a woman's; while a woman's head is broader and larger behind than a man's." Another contemporary of this anatomical psychologist cannot see any virtue in wasting such elaborate reasoning to establish such an obvious thing. "The great argument", he would say, "against the existence of this equality of intellect in women is, that it does not exist. If that proof does not satisfy a female philosopher, we have no better to give".

If girls' schools existed, "they aimed at 'breeding', deportment and the accomplishments, not at learning". In his *Essay on Projects*, Daniel Defoe gives a pathetic description of the customary education of girls in the following words: "One would wonder indeed how it should happen that women are conversible at all, since they are only beholding to natural parts for all their knowledge. Their youth is spent to teach them to stitch and sew or make bawbles; they are taught to read indeed and perhaps to write their names or so; and that is the height of a woman's education ". If «any lady acquired learning, the attitude towards such learned ladies was one of contempt and ridicule. We have it recorded that Dr. Johnson once laid down the dictum that "man is, in general, better pleased when he has a good dinner on his table, than when his wife talks Greek". His contemptuous parallelism between a woman preaching and a dog wa-

lking on his hind legs is also well known. We have the story of an American bachelor who explained his single state saying,

“One did command to me a wife both fair and young

That had French, Spanish and Italian tongue. I thanked him kindly and told him I loved none such, For I thought one tongue for a wife too much.

What! love ye not the learned! Yes, as my life, A learned scholar, but not a learned wife.”

The effects of such disparagement of women's powers, the lack of incentives to learning and the ridicule, that was offered to the few who would learn, had a disastrous effect in shaping the opinion of the women themselves with regard to their right to education and books. They would fain continue for ever on the established folkways of traditional ideas. Many an Indian of to-day may hear within the walls of his home an unmistakable echo of the emphatic words “Book larnin’ don’t do no good to a woman” uttered by an American lady about a couple of generations ago. Indeed the obstinate feminine conservatism which keeps the Second Law at bay and wallows with self-complacency in a book-less, education-less state reminds one of the victims of Comus, who are changed

Into some brutish form of wolf, or bear,
Or ounce or tiger, hog, or bearded goat.

And they, so perfect in their misery, Not once perceive their foul disfigurement, But boast themselves more comely than before.”

However dogged custom has been, during the slow passage of many centuries, to keep EDUCATION and its companion the Second Law of Library Science on one side of the sex-line, it is certain that in this age of social unrest, when practically every custom and institution of every society is exposed to the unsparing scrutiny of critical minds, women and women's right to education and books have been thrust into the forefront of discussion. The whole vexed question of the woman's ‘sphere’ and of her education viewed in the light of that sphere’ has engaged the minds of men for more than a generation and is, at present, nearly settled in the only right manner admissible. It is now admitted that even University education is desirable for at least a great number of women. That education will unfit woman to be wife and mo-

ther, that the physical strain will be too great, or that she is intellectually incapable of mastering higher branches of learning, were serious arguments a generation or two ago and unquestionably acted as impediments, but are now only slumbering memories in the social mind of a busy world and come to the centre of consciousness only in some sequestered nooks, still undisturbed by the effects of the Great War. The antediluvian view, which would utterly restrict the woman, making her at best a tolerably intelligent and obedient slave, is already vanishing. The worst view that may now be tolerated is that which would give her a measure of freedom by taking a half-step forward towards her education, arguing that, by this cultivated-mother influence, the life of society may be improved at the very fountain-head. But the most radical view, that is fast gaining ground, would propose absolute equality of opportunity in education and in political, social and economic life, maintaining that a woman need not, unless she herself so desires, pay her obligation to society, biologically, any more than man, but should be equipped so as to be equally free to choose a literary, scientific or industrial career.

So far we have seen only the first phase of the war on the sex barrier. The Second Law of Library Science had no part in this phase of the war. It was all left to its precursor < EDUCATION FOR ALL. But the campaign against sex-distinctions involved more battles than that against class distinctions. Even after the sex-barrier was broken through by its companion, the Second Law was not able to march in freely. For, until the latest radical view began to appear on the scene, people argued “Yes. Education is necessary for a woman and she is capable of it. But woman's education to prepare her for her allotted sphere—the home—can be obtained through apprenticeship to her mother, in the home. There is no need for any formal schooling or book-learning, which would lead her away from the hearth”.

The little learning I have gained Is all from simple nature drained, was a correct description of the state of affairs in the latter half of the last century, a state which was not favourable for the success of ‘BOOKS FOE WOMEN’.

Fortunately, however, even before the radical

view asserted itself and blew up the sex-barrier, it came to be realised that such a natural process of education is not practicable in the crowded life of to-day, that formal education and book-learning are necessary even for cooking, nursing, and the care of children. The increasing incapacity of the home to hold the monopoly of the education of its daughters and the changing conception of education did much to prepare the public mind to receive the gospel 'EVERY WOMAN TOO HER BOOK'. Even assuming that the sphere of the woman was the home, it came to be realised that home-making is at once an art and a science. It is a progressive art and a developing science. It has a serious organic contact with the Fine Arts on the one side and the severest sciences on the other. It would include, for example, care of children, nursing, first aid, foods and nutrition, of course, cooking, marketing, laundering, millinery, sewing, budget-making and thrift, kitchen-gardening and horticulture, home hygiene, home sanitation, home decoration, the making of simple repairs, home courtesies and obligations of family and family life. While such is the complex of elements involved in the profession of home-making, women ought to be constantly trained for these duties a man is trained for his trades and professions.

There is much in the plea, "When the other sex are to be instructed in law, medicine or divinity, they are favoured with numerous institutions richly endowed, with teachers of the highest talents and acquirements and with expensive libraries . . . Woman's profession embraces the care and nursing of the body in the critical periods of infancy and sickness, the training of the human mind in the most impressible period, childhood, the instruction and control of servants, and most of the government and economics of the family estate. These duties of women are as sacred and important as any ordained to man; and yet no such advantages for preparation have been accorded to her". While such a reproach was justifiable till about three or four decades ago, every effort is now being made in all forward countries to have that reproach removed by a proper orientation of the initial education at school and by a profuse supply of books for that education to be continu-

ed to the end of one's life. 'EVERY WOMAN HER BOOK' is the guiding motto of the libraries of to-day. They now take care to see that their books reach behind the purdah. They endeavour, for example, "to get all mothers, whose names appear in the official records of birth when a new baby comes into the home, into contact with the Library's book-service on the care of children" Such a discriminating distribution of books in restricted fields of knowledge marks the second stage.

It is however in the third phase of the war that the sex-barrier was completely overthrown in the march of the concept 'BOOKS FOR ALL'. This phase is taking shape only in the present century. It began with a critical investigation into the inherited tradition about the 'woman's sphere' and about the 'woman's inferiority' in matters intellectual. The first to lay the axe to the root of the pseudo-scientific opinion of the nineteenth century was Karl Pearson. In his paper of 1897 entitled "Variation in man and woman", he clearly demonstrated that there was, in fact, no indication of greater male variability, when actual anatomical measurements of actual human beings are treated with mathematical insight. After a rigorous statistical examination of varied anatomical data, he concluded his long paper in his characteristic carping manner with the words "I . . . assert that the present results show that the greater variability often claimed for men remains as yet a quite unproven principle . . . The "sequacity" exhibited by the multitude of semi-scientific writers on evolution is possibly a sign of the very small capacity for intellectual variation possessed by the literary male". The evidence collected by Karl Pearson was extended and corroborated by the further statistical data published by Montague and Hollingworth in the *American Journal of Sociology* in October, 1914.

This anatomical investigation was followed by the psychological demonstration of the absolute absence of sex difference in mental variability by the elaborate mental tests carried out by Trabue, Curtis, Terman and Pyle. Again, there was the time-honoured traditional opinion that the functional periodicity has an unfavourable effect on woman's mental capacity.

Havelock Ellis, for example, makes the sweeping remark that the monthly physiological cycle “influences throughout the month the whole of a woman’s physical and psychic organism”. Dr. Hollingworth’s experimental investigation of 1914 into this allegation disclosed, on the contrary, that the data, gathered by her, undermined rather than supported such opinions.

After experimental psychology thus established that the division of labour between the sexes, which had existed throughout historic times, was not the result of psychological differences at all, and that women are as competent intellectually as men to undertake any and all human vocations, it came to be realised that “the education of women, especially in the higher stages, will make available to the country a wealth of capacity that is, now, largely wasted through lack of opportunity and it even came to be argued that an educated woman, a woman when given ‘HER BOOKS’ “is a

far better and surer guarantee of the education of the coming generation than a literate man”. Then came the opportunity for the Second Law to break through the sex-barrier and triumphantly proclaim, “Education should develop women’s tastes and aptitudes precisely as men’s. The rights of women to choose their books should be precisely the same as those of men. The books that I distribute should be different, not on the ground that the one is a man and the other a woman; but, they should be different only on the ground that each is an individual”.

Thus, the Second Law of Library Science is now no longer satisfied with offering to women books on Home-making or with books of orthodox devotion; on the other hand it insists that all books have a perfect right to enter any home for the benefit of all the members of the home irrespective of sex.

TABLE OF CONTENTS

- 3-4**   **AGORA**
D. Eng. Nicolae George DRĂGULĂNESCU. Concepts of Information Society „Comunicare – Comunicație”
- 5-20**   **THE GUEST OF THE BIBLIOLOGICAL MAGAZINE**
Noah's Ark and *Zero Meridian* are two metaphorical signifiers of a modern national library's missionarism. (An interview with Mrs. Dr. Lynne Brindley, chief executive of Britain National Library)
- 21-28**   **THE EUROPEAN LIBRARY**
2011 Half-year Report
- 29-32**   **BIBLIOPHILIC VALUES**
Valentina FARMAGIU. Veniamin Costachi's Inheritance
- 33-36**   **GALLERY OF BM**
Dr. Lidia TROIANOWSKI. Vasile Țepordei: immanent to the national spiritual value
- 37-44**   **STUDIES AND RESEARCH**
Vera Osoianu. Library competences under the impact of the Knowledge Society's challenges
- 45-52**   **THEORY AND PRACTICE**
Shmuel HAR NOY. National Library of Israel: a look into the future
Helen SHENLON. The new British Library Centre for Conservation
Adolf Knoll. ENRICH – European Networking Resources and Information concerning Cultural Heritage
- 53-66**   **THE WORLD DIGITAL LIBRARY**
John Van ONDERMAREN. Accomplishments to Date and Next Steps
WDL Business Plan. January 2011
- 67-72**   **BIBLIOSOCIOLOGY**
Maia BALAN. Access to the electronic information at the public library of Biliceni Vechi: A survey with library users
- 73-78**   **BIBLIOSOPHY**
Dr. Alexe RAU. Philosophical approaches related to the occurrence premises and ontological determination of writing
- 79-88**   **REMEMBER**
FROM IURIE COLESNIC'S WORKS
Dr. H.C. Iurie COLESNIC
An inhabitant of the city of Balti in Chicago
Anastasia Dicescu an exceptional lyrical artist
Nicholas Gumalic one of Repin's students
- 89-98**   **STONES FOR THE BIBLIOLOGY TEMPLE**
Shiyali R. RANGANATHAN. Five laws of library science. The second law

СОДЕРЖАНИЕ

- 3-4**   **АГОРА**
Канд. наук, инж. Николае Георге ДРЭГУЛЭНЕСКУ. Концепция информационного общества: «Сообщение» – «Коммуникация»
- 5-20**   **ГОСТЬ ЖУРНАЛА**
«Ноев ковчег и нулевой меридиан являются метафорическими знаменателями главной миссии национальных библиотек»
Дискуссия между госпожой Линн Бриндли, исполнительный директор Британской библиотеки, и Алексеем Рэу, канд. филос. наук, директор Национальной библиотеки Республики Молдова
- 21-28**   **ЕВРОПЕЙСКАЯ БИБЛИОТЕКА**
Отчет на первую половину 2011 г. (англ.)
- 29-32**   **БИБЛИОФИЛЬСТВО**
Валентина ФАРМАДЖИУ. Наследие Вениамина Костаки
- 33-36**   **ГАЛЕРЕЯ МБ**
Канд. филос. наук Лидия ТРОЯНОВСКИ. Василе Цепордей: имманентный духовно-национальным ценностям
- 37-44**   **НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ**
Вера ОСОЯНУ. Библиотечковедческие компетенции под влиянием Общества знаний
- 45-52**   **ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА**
Шмуел ХАР НОЙ. Национальная библиотека Израиля: взгляд в будущее
Хелен ШЕНЛОН. Новый центр хранения книг Британской библиотеки
Адольф КНОЛЛ. ENRICH – Европейская сеть ресурсов и информирования в области культурного наследия
- 53-66**   **МИРОВАЯ ЦИФРОВАЯ БИБЛИОТЕКА**
Джон Ван ОНДЕРМАРЕН. Достижения на сегодняшний день и следующие этапы МЦБ. План действий. Январь 2011 (англ.)
- 67-72**   **БИБЛИОСОЦИОЛОГИЯ**
Мая БЭЛАН. Доступ к электронной информации в Публичной библиотеке села Биличений Векь: Опрос пользователей библиотеки
- 73-78**   **БИБЛИОСОФИЯ**
Канд. филос. наук Алексе РЭУ. Философские трактовки относительно предпосылок появления и онтологических определений письменности
- 79-88**   **РЕМЕМБЕР**
ИЗ РУКОПИСЕЙ ЮРИЯ КОЛЕСНИКА
Dr. H. S. Юрий КОЛЕСНИК
Бельчанин в Чикаго
Анастасия Дическу – исключительная артистка лирического жанра
Николай Гумалик – ученик Репина
- 89-98**   **КАМНИ ДЛЯ ХРАМА БИБЛИОЛОГИИ**
Шиали Р. РАНГАНАТАН. Пять законов библиологии. Закон второй (англ.)